

การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนา
ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

โดย
นางสาวนิตติยา เห่งไอสา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT OF THE PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY FOR
THAI TEACHERS OF PRATHOMSUKSA 5 TO ENHANCE READING
COMPREHENSION ABILITY USING 5W 1H QUESTION TECHNIQUE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (TEACHING THAI LANGUAGE)
Department of Curriculum and Instruction
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2020
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน จับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H
โดย	นิตติยา เหง้าโอสา
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	รองศาสตราจารย์ ดร. มีชัย เอี่ยมจินดา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย (รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)
พิจารณาเห็นชอบโดย	ประธานกรรมการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรภัสสร อินทรบำรุง)
	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก (รองศาสตราจารย์ ดร.มีชัย เอี่ยมจินดา)
	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (อาจารย์ ดร.พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ)
	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (อาจารย์ ดร.ภัทรธีรา เทียนเพิ่มพูล)
	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรตี ปรีชาปัญญากุล)

60255403 : การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, การอ่านจับใจความ, เทคนิคคำถาม 5W 1H

นางสาว นิตติยา เห่งาโสภา: การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ ดร. มีชัย เอี่ยมจินดา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนและหลังสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) ศึกษาความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 3) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนเรียนและหลังเรียน และเปรียบเทียบหลังเรียนตามเกณฑ์ร้อยละ 75 และ 4) ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 3 ห้องเรียนมีนักเรียนทั้งสิ้น 115 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม และ 2) ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงตามห้องเรียนที่สอนในกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H แบบสังเกตการสอนของครู แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ และแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ค่าร้อยละ ค่าที (t-test) แบบ Dependent และแบบ One Sample t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หลังสร้างสูงกว่าก่อนสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
2. ความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H อยู่ในระดับดีมาก
3. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

60255403 : Major (TEACHING THAI LANGUAGE)

Keyword : THE PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY, READING COMPREHENSION ABILITIES, 5W 1H QUESTION TECHNIQUE

MISS NITTIYA NGAOOSA : THE DEVELOPMENT OF THE PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY FOR THAI TEACHERS OF PRATHOMSUKSA 5 TO ENHANCE READING COMPREHENSION ABILITY USING 5W 1H QUESTION TECHNIQUE THESIS ADVISOR : ASSOCIATE PROFESSOR MEECHAI IAMJINDA, Ph.D.

The objectives of this research were to 1) compare teachers' knowledge about Professional Learning Community (PLC) and learning management using the 5W 1H question technique before and after using Professional Learning Community (PLC) 2) study teacher learning management abilities about reading comprehension using the 5W 1H question technique 3) compare reading comprehension abilities of 5 grade students before and after being taught by the 5W 1H question technique and compare after studying according to the criteria of 75 percent and 4) study teachers' opinions towards using Professional Learning Community (PLC) and leaning management by using the 5W 1H question technique. The sample used in the study were 1) 3 groups of 5 Grade students from Wat Nong Khaem (Saharat Burana) school during the second semester of academic year 2019. 115 students were randomly selected by using classroom as a unit. 2) 3 Thai teachers on 5 Grade selected by using classroom from the sample during the second semester of academic year 2019. The research instruments were a test for teachers on PLC and the 5W 1H question technique, a learning management observation, lesson plan, comprehension reading test and a questionnaire for teachers' opinions with PLC and the 5W 1H question technique. The collected data were analyzed by mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), Percentage, t-test Dependent and One Sample t-test.

The findings were as following:

- 1) The teacher s' knowledge about PLC and learning management using the 5W 1H question technique were higher than before.
- 2) The teacher learning management abilities about reading comprehension by using the 5W 1H question was rated at the excellent level.
- 3) The reading for comprehension abilities of 5 grade students after studying by the 5W 1H question technique was significantly higher before at the .05 level and passed 75%
- 4) The opinions of Thai teachers towards using PLC and the 5W 1H question technique was at the highest level.

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยเล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ และความเมตตาจากครูณาจากรองศาสตราจารย์ ดร. มิชัย เอี่ยมจินดา อาจารย์ ดร.ภัทร์ธีรา เทียนเพิ่มพูล และอาจารย์ ดร.พิทักษ์ สุพรรณโณภาพ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรดี ปรีชาปัญญากุล ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรภััสสร อินทรบำรุง ประธานสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำ ปรีक्षा ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาธิต จันทร์วินิจ อาจารย์ ดร.พิณพนธ์ คงวิจิตร และคุณครูอัญชลี นิมสอาด ครูโรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์) ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือ และให้คำปรึกษาการทำวิจัย งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณคุณครูอารีรัตน์ ทองเปลว และคุณครูยุทธนา สิทธิการ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้ร่วมเรียนรู้ในการทดลองวิจัยครั้งนี้ จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร และคุณครูโรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ และความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจนทำให้งานวิจัยสมบูรณ์ได้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ครู อาจารย์ทุกท่านที่สั่งสอน ให้ความรู้และวิชาการต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยมาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน และที่สำคัญขอขอบพระคุณ บิดา มารดา สมาชิกทุกคนในครอบครัว และเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ส่งเสริมสนับสนุน เป็นกำลังใจ ตลอดทั้งให้ความช่วยเหลือทุก ๆ ด้านงานวิจัยเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

นิตติยา เหง้าโสภา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
คำถามในการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ).....	10
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	11
การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.....	12
ความหมายของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.....	12
องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.....	13
ประโยชน์ของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	17

กระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านและการอ่านจับใจความ.....	21
ความหมายและความสำคัญของการอ่าน	22
จุดมุ่งหมายของการอ่าน.....	24
ประเภทของการอ่าน.....	25
ประโยชน์ของการอ่าน.....	26
ความหมายของการอ่านจับใจความ	27
หลักการอ่านจับใจความ.....	27
วิธีการสอนอ่านจับใจความ.....	30
การประเมินความสามารถด้านการอ่านจับใจความ.....	33
เทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H.....	35
ความหมายของการใช้คำถาม.....	35
ประเภทของคำถาม.....	36
เทคนิคการใช้คำถามที่ดี.....	39
วิธีใช้คำถามในการเรียนการสอน.....	41
การใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
งานวิจัยในประเทศ.....	44
งานวิจัยต่างประเทศ.....	49
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการวิจัย.....	52
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	54
ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการทดลอง	59
ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล.....	60

กรอบการดำเนินการวิจัย.....	60
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนและหลังสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	63
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	63
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนเรียนและหลังเรียน และเปรียบเทียบหลังเรียนตามเกณฑ์ร้อยละ 75	64
ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H	65
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	68
สรุปผลการวิจัย.....	69
อภิปรายผล.....	69
ข้อเสนอแนะ	74
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้.....	74
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	75
รายการอ้างอิง	76
ภาคผนวก.....	79
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	80
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	85
ภาคผนวก ค การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	118
ประวัติผู้เขียน	130

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 วิเคราะห์การสร้างแบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H.....	54
ตารางที่ 2 กำหนดสาระการเรียนรู้และระยะเวลาในการทดลอง	56
ตารางที่ 3 วิเคราะห์การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ	57
ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนและหลังสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	63
ตารางที่ 5 ผลการศึกษาความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	64
ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนเรียนและหลังเรียน.....	65
ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หลังเรียนตามเกณฑ์ร้อยละ 75	65
ตารางที่ 8 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H.....	66
ตารางที่ 9 แสดงผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H.....	119
ตารางที่ 10 แสดงผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแบบสังเกตการสอนของครู.....	119
ตารางที่ 11 แสดงผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H.....	120
ตารางที่ 12 แสดงผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ	125
ตารางที่ 13 แสดงผลการพิจารณาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ	127

ตารางที่ 14 แสดงผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการ
สร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H..... 128

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
รูปภาพที่ 2 ขั้นตอนการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค 5W 1H	43
รูปภาพที่ 3 กรอบการดำเนินการวิจัย	61

บทที่ 1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในปัจจุบันเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงของศตวรรษที่ 21 คนที่มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องได้เท่านั้นที่จะประสบความสำเร็จ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 มีความจำเป็นต่อสังคมในปัจจุบันอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในด้านการจัดการศึกษาที่ต้องจัดการเรียนรู้และมุ่งพัฒนาทักษะที่จำเป็นให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 พึ่งมีอย่างน้อยคือ 3Rs และ 8Cs ประกอบด้วย 3Rs ได้แก่ Reading (อ่านออก) (W) Riting (เขียนได้) (A) Rithmetics (คิดเลขเป็น) และ 8Cs ได้แก่ Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม) Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์) Collaboration Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communication Information and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารข้อมูล สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ) Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร) Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้) และ Compassion (ความมีเมตตา กรุณา วินัย คุณธรรม จริยธรรม) (สุคนธ์ สิ้นธพานนท์, 2560: 44-45)

จากแนวคิดข้างต้นเห็นได้ว่าทักษะการอ่าน ถือเป็นทักษะหนึ่งที่มีความจำเป็นในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะมนุษย์ต้องใช้การอ่านตลอดชีวิตทั้งเรื่องเรียน เรื่องส่วนตัว หรือด้านการทำงานในแต่ละวัน ดังที่ สาลี รักสุทธี (2553: 2) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือช่วยให้ประสบความสำเร็จในการดำรงชีพ และการประกอบอาชีพต่าง ๆ เพราะผู้อ่านสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปพัฒนาตนเองและพัฒนางานในหน้าที่ของตนให้เจริญก้าวหน้าได้ตามลำดับศักยภาพของตน นอกจากนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ยังได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ให้สามารถอ่านออกเสียง บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ สำนวนโวหารจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่าง ๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่ง ที่อ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 40) จากข้อกำหนดข้างต้นแสดงให้เห็นความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหากจะพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กให้ดีขึ้นนั้นต้องพัฒนาทักษะการอ่านให้อยู่ในระดับดีเป็นพื้นฐานก่อน

สอดคล้องกับ กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551: 87) ที่ให้ความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีส่วนช่วยเสริมสร้างองค์ความรู้ ทั้งเพิ่มพูนความรู้เดิมที่มีอยู่และประสบการณ์ใหม่ให้กับผู้อ่าน เสริมสร้างความรู้ให้มีความรู้เพิ่มขึ้น เป็นผู้รู้เท่าทันเหตุการณ์ สามารถนำความรู้เหล่านั้นมาพัฒนาตนเองให้มีแนวทางการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพในทางที่พึงามได้ ซึ่งในการอ่านแต่ละครั้งผู้อ่านควรกำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่านให้ชัดเจน

อีกประการหนึ่งการอ่าน เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านสร้างความหมายหรือพัฒนาการตีความระหว่างการอ่านผู้อ่านจะต้องรู้หัวข้อเรื่อง รู้จุดประสงค์ของการอ่าน มีความรู้ทางภาษาที่ใกล้เคียงกับภาษาที่ใช้ในหนังสือที่อ่าน โดยใช้ประสบการณ์เดิมเป็นประสบการณ์ทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน กระบวนการอ่านประกอบด้วย ขั้นตอนเตรียมการอ่าน ขั้นตอนการอ่าน ขั้นตอนแสดงความคิดเห็น ขั้นตอนอ่านสำรวจ และขั้นตอนขยายความคิด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 40) การอ่านต้องทำความเข้าใจตีความ และแปลความจากสิ่งที่อ่านออกมาเป็นความรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองและสามารถนำเอาความรู้นั้น ๆ ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ นอกจากนี้ วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2547 อ้างถึงใน สำลีรักสุทธิ, 2553: 7) ได้กล่าวถึงประเภทของการอ่านว่ามี 4 ประเภท ประกอบด้วย การอ่านแจกลูก การอ่านสะกดคำ การอ่านออกเสียง และการอ่านในใจหรืออ่านจับใจความ ซึ่งการอ่านในแต่ละประเภทนั้นมีความสำคัญต่อการสื่อสารและการพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ ที่เป็นทักษะเบื้องต้นที่ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนตนเอง ให้สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ เพราะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหา และวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนนำเสนอมาซึ่งผู้อ่านจึงต้องทำความเข้าใจเรื่องราวทั้งหมด ทั้งความหมายของคำ ประโยค และเนื้อหาทั้งหมด ดังนั้นความเข้าใจในการอ่านจึงถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะถ้าผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่านและไม่สามารถจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ ผู้อ่านก็ไม่สามารถนำสาระความรู้และข้อเสนอไปใช้ในเชิงปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ได้ การจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพจึงจะช่วยให้ผู้อ่านรู้และเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ที่อ่านได้ อีกทั้งสามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเองและพัฒนาสังคมต่อไปได้

จากประสบการณ์การจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) พบว่า นักเรียนมีปัญหาการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านจับใจความ โดยประเมินจากผลงานนักเรียนตลอดปีการศึกษา 2561 ซึ่งจากประเมินการตอบคำถามในเรื่องที่อ่าน บันทึกการอ่าน การตรวจใบงานและการเขียนสรุปใจความ พบว่านักเรียนขาดทักษะการจับใจความและไม่สามารถสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้ เมื่อนักเรียนอ่านเรื่องจบแล้วไม่สามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ อ่านแล้วจับประเด็นของเรื่องได้ไม่ครอบคลุมประเด็นตามที่ผู้เขียนนำเสนอ ทั้งไม่สามารถสรุปหรือย่อเรื่องที่อ่านเพื่อถ่ายทอดต่อได้ โดยสาเหตุดังกล่าวนี้พบว่าส่วนหนึ่งมาจากครูยังขาดเทคนิคการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตลอดจนครูไม่สามารถส่งเสริมให้นักเรียนค้นคว้าหาคำตอบหรือแก้ปัญหาด้วยตนเอง จึงส่งผลให้นักเรียนขาดทักษะในการอ่าน แม้ว่านักเรียนสามารถอ่านออก เขียนได้ แต่จับใจความจากเนื้อหาที่อ่านไม่ได้ นอกจากนี้เมื่อศึกษาวิเคราะห์รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา

2561 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเมื่อจำแนกตามสาระการเรียนรู้แล้ว ผลปรากฏว่า สาระการอ่าน มีผลคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 62.00 ซึ่งผลคะแนนเฉลี่ยยังไม่เป็นที่น่าพอใจตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ของโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนได้ให้ความสำคัญต่อการอ่าน การคิด และการเขียน ของนักเรียนเป็นอันดับแรก จึงได้มีการตั้งเกณฑ์มาตรฐานไว้ที่ร้อยละ 70 ซึ่งจากผลคะแนนที่ได้นั้นทำให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาการอ่านให้บรรลุได้ตามเป้าหมาย เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะการอ่านที่ดียิ่งขึ้นไป

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้เสนอปัญหาที่พบเข้าสู่ที่ประชุมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นการประชุมเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาไทย ได้ข้อสรุปว่าสมควรแก้ไขปัญหาคำถามการอ่านจับใจความอย่างเร่งด่วน ทั้งนี้ในมติที่ประชุมเห็นว่าควรใช้เทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียน รวมทั้งเพื่อให้ นักเรียนมีพื้นฐานการอ่านจับใจความที่ดีและพร้อมสำหรับการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H เป็นเทคนิคการสอนด้วยการใช้คำถามที่ประกอบด้วย 6 คำถาม ได้แก่ Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) และ How (อย่างไร) สามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านจับใจความและช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น อีกทั้งการถามเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มุ่งให้นักเรียนสามารถหาความรู้แก้ปัญหา และสรุปแนวคิดหลักได้ด้วยตนเอง ดังจะเห็นได้จากวิจัยของ ดวงพร เพ็ญฟู (2559: 57-59) ที่ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H เพื่อส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 26 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 81.25 และชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H มีประสิทธิภาพ 84/87.50 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรันดร จันลาวงค์ (2558: 179-180) ที่พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการร่วมกับชุดกิจกรรมเป็นสื่อการเรียนรู้ ใช้เทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H เทคนิคแผนผังความคิด และเทคนิคการเสริมแรงเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นักเรียนพบว่า นักเรียนทั้งหมด 21 คน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดในระดับร้อยละ 80 ทุกคน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จึงเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยเทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H ร่วมกับกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียน เนื่องจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนวัดหนองแวม (สหราษฎร์บูรณะ) ได้ร่วมกันสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาและยกระดับ

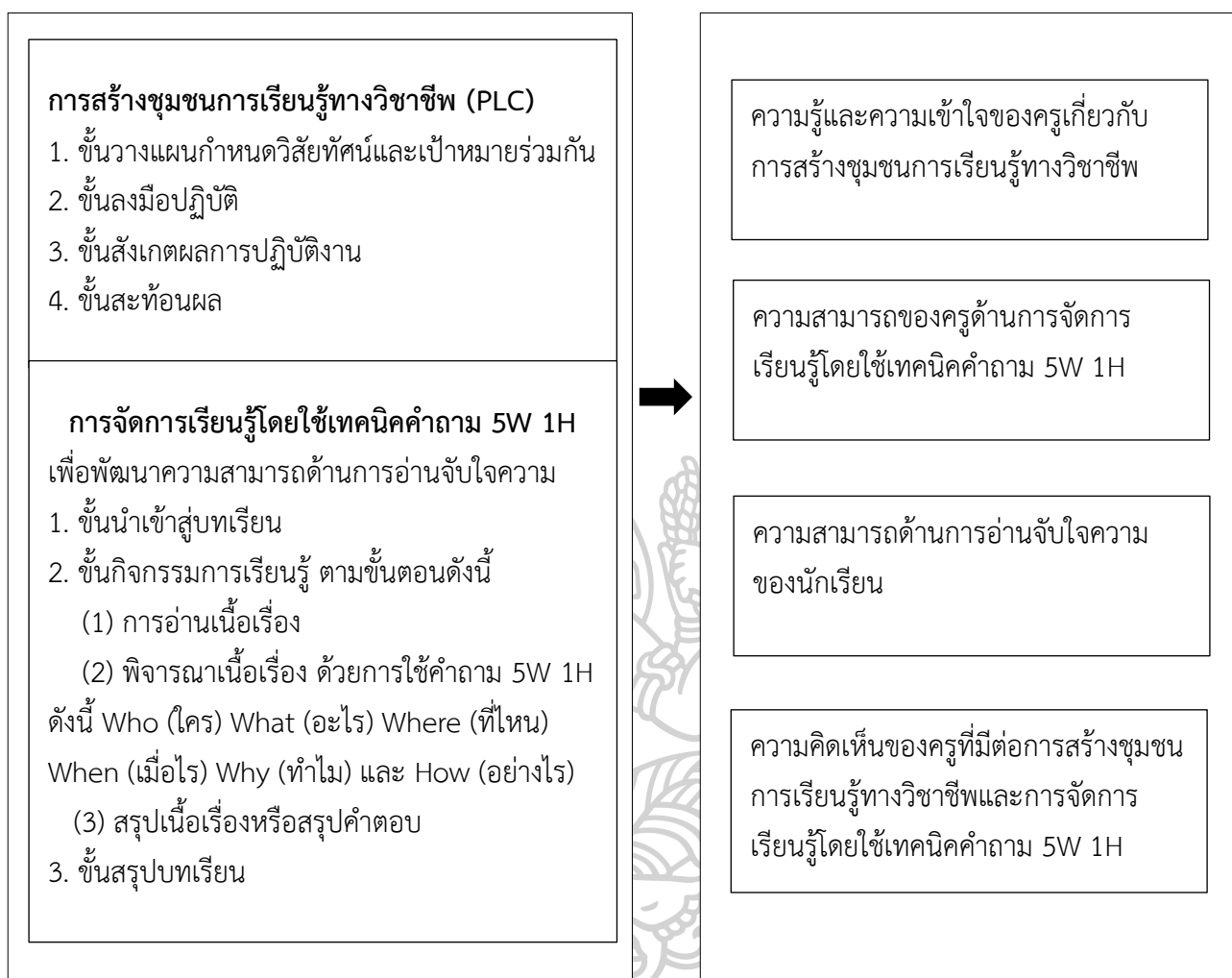

ผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาไทย โดยมีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอน มาอย่างต่อเนื่อง ครูร่วมกันกำหนดเป้าหมาย กำหนดวิสัยทัศน์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ร่วมกันวางแผนการแก้ปัญหา เพื่อนำไปใช้พัฒนาและแก้ไขปัญหาของนักเรียน อีกทั้งติดตามผลการดำเนินการ ด้วยการนิเทศการจัดการเรียนรู้ระหว่างครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และมีการประชุมกัน หลังจากการนิเทศการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อหาแนวทางในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาไทยครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิจารย์ พานิช (2559: 24-26) ที่กล่าวถึงความสำคัญของกระบวนการ PLC ว่าเป็นเครื่องมือสำหรับให้ครูรวมตัวกันเป็นชุมชน ทำหน้าที่เป็น Change Agent ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงในระดับปฏิบัติการการเรียนรู้ เป็นการปฏิรูปที่ “เกิดจากภายใน” ครูร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ดำเนินคู่ขนานและเสริมแรงกัน ทั้งจากภายในและจากภายนอก PLC เป็นเครื่องมือปลดปล่อยครูออกจากความสัมพันธ์เชิงอำนาจสู่ความสัมพันธ์แนวราบ เพื่อร่วมกันสร้างการเปลี่ยนแปลงให้แก่การศึกษา รวมทั้งสร้างการรวมตัวกันของครูเพื่อทำงานสร้างสรรค์ ได้แก่ การนำประสบการณ์การจัดการเรียนรู้แบบ PBL และนวัตกรรมอื่น ๆ ที่ตนทดลอง เอามาแลกเปลี่ยนแบ่งปันกัน เกิดการสร้างความรู้ หรือยกระดับความรู้ในการทำหน้าที่ครูจากประสบการณ์ตรง และจากการเทียบเคียงกับทฤษฎีที่มีคนศึกษาและเผยแพร่ไว้ ถือเป็น การร่วมมือกับเพื่อนครูเกิดเป็นชุมชนการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ซึ่งจะช่วยยกระดับการศึกษาได้เป็นอย่างดี

ดังนั้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H และการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจึงเป็นอีกวิธีการจัดการเรียนรู้และการร่วมมือกันในสถานศึกษาที่สร้างประโยชน์แก่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะการอ่านจับใจความ ช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และยังส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาและการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และนำเทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H เข้ามาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองแวม (สหราษฎร์บูรณะ) เพื่อให้เด็กเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นการยกระดับการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น ผ่านกระบวนการร่วมมือของครูที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 นั่นเอง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำถามในการวิจัย

1. ความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยเทคนิคคำถาม 5W 1H หลังสร้างชุมชนการเรียนรู้สูงกว่าก่อนสร้างหรือไม่
2. ความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความโดยเทคนิคคำถาม 5W 1H อยู่ในระดับใด
3. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน หรือไม่
4. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 หรือไม่
5. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนและหลังสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
2. เพื่อศึกษาความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนเรียนและหลังเรียน และเปรียบเทียบหลังเรียนตามเกณฑ์ร้อยละ 75
4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หลังสร้างสูงกว่าก่อนสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
2. ความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับดี
3. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75
4. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H อยู่ในระดับดี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1.1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 7 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 275 คน

1.1.2 ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 14 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1.2.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน

3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 115 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

1.2.2 ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ตามห้องเรียนที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างของนักเรียน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 ความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

2.2.2 ความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.2.3 ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

2.2.4 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

3. เนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาในการวิจัยครั้งนี้คือ การอ่านจับใจความ เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในสาระที่ 1 คือ การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน โดยใช้บทอ่านประเภทนิทาน ข่าวสาร บทความ จากสารานุกรม บทความในชีวิตประจำวัน และบทร้อยกรอง

4. ระยะเวลา

ระยะเวลาในการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โดยใช้เวลาในการทดลองจำนวน 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 วัน วันละ 1 ชั่วโมง และทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง วิธีการพัฒนาครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยกำหนดเป้าหมายและกำหนดกิจกรรมการพัฒนาาร่วมกัน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ของผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีส่วนช่วยในการคิดค้นเปลี่ยนแปลงร่วมกัน มีการแบ่งปันความรู้ และประสบการณ์ที่จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน

2. เทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยคำถาม ซึ่งประกอบด้วย คำถามดังนี้ Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) How (อย่างไร) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการอ่านจับใจความ

3. ความรู้ของครู หมายถึง พฤติกรรมของครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สะท้อนให้เห็นถึงการรับรู้ข้อมูลและมีความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

4. ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมของครูในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยสอนตามกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งวัดด้วยแบบสังเกตการสอนของครู

5. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ หมายถึง พฤติกรรมของนักเรียนในการทำ ความเข้าใจเรื่องที่อ่าน โดยสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่อง และตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ ประกอบด้วย การอ่านจับใจความจากนิทาน ข่าวสาร บทความ และบทร้อยกรอง ซึ่งวัดด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

6. ความคิดเห็นของครู หมายถึง ระดับความรู้สึกของครูที่สอนรายวิชาภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองแวง (สหราษฎร์บูรณะ) ที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

7. ครู หมายถึง ผู้ที่สอนรายวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองแวง (สหราษฎร์บูรณะ)

8. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนวัดหนองแวง (สหราษฎร์บูรณะ)

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับนักเรียนในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ
2. เป็นแนวทางสำหรับครูในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
3. เป็นแนวทางสำหรับครูในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองแวง (สหราษฎร์บูรณะ)
2. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
  - 3.1 ความหมายของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
  - 3.2 องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
  - 3.3 ประโยชน์ของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
  - 3.4 กระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
4. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านและการอ่านจับใจความ
  - 4.1 ความหมายและความสำคัญของการอ่าน
  - 4.2 จุดมุ่งหมายของการอ่าน
  - 4.3 ประเภทของการอ่าน
  - 4.4 ประโยชน์ของการอ่าน
  - 4.5 ความหมายของการอ่านจับใจความ
  - 4.6 หลักการอ่านจับใจความ
  - 4.7 วิธีการสอนอ่านจับใจความ
  - 4.8 การประเมินความสามารถด้านการอ่านจับใจความ
5. เทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H
  - 5.1 ความหมายของการใช้คำถาม
  - 5.2 ประเภทของคำถาม
  - 5.3 เทคนิคการใช้คำถามที่ดี
  - 5.4 วิธีใช้คำถามในการเรียนการสอน
  - 5.5 การใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองแวม (สหราษฎร์บูรณะ)

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองแวม (สหราษฎร์บูรณะ) ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการ ใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรอง เพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและ ความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเอง และสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจ ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มา ใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความ ขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และ การรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้าน ต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสารการทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนวัดหนองแวม(สหราษฎร์บูรณะ) มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็น พลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต

3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สาระที่ 1 การอ่าน

- ท.1.1 ป.5/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
- ท.1.1 ป.5/2 อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นการบรรยายและการพรรณนา
- ท.1.1 ป.5/3 อธิบายความหมายโดยนัย จากเรื่องที่อ่านอย่างหลากหลาย
- ท.1.1 ป.5/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ท.1.1 ป.5/5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต

ท.1.1 ป.5/6 อ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และปฏิบัติตาม

ท.1.1 ป.5/7 อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ท.1.1 ป.5/8 มีมารยาทในการอ่าน

คุณภาพผู้เรียน

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านการอ่านของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ให้สามารถอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ ส่วนนวนโวหารจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริงจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน

การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ความหมายของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ การร่วมมือกันของครูผู้สอน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน มีนักการศึกษาและนักวิจัยได้ให้ความหมายของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไว้คล้ายกันดังนี้

ปภาวิ พิพัฒน์ลักษณ์ (2557: 8) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง กลุ่มของบุคคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนทั่วไปและเด็กนักเรียนพิการเรียนรู้ในโรงเรียนที่การจัดการเรียนร่วม ที่รวมตัวกันเพื่อพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ทางวิชาชีพครูผ่านการทำงานและเรียนรู้ร่วมกัน

วิจารณ์ พานิช (2559: 33) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การรวมตัวกันของครูในโรงเรียน หรือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ให้ศิษย์ได้เรียนรู้ทักษะศตวรรษที่ 21 โดยที่ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการโรงเรียน ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา และผู้บริหารการศึกษาระดับประเทศร่วมจัดระบบสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต่อเนื่อง มีการพัฒนาวิธีการเรียนรู้ของศิษย์อย่างต่อเนื่องเป็นวงจรที่ไม่รู้จักจบ

เสถียร อ่วมพรหม (2560: 2) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง ชุมชนที่สามารถเปลี่ยนพฤติกรรมของชุมชนโดยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของบุคคลทั้งหมดในชุมชน บุคคลทุกคนมีอิสระในการเรียนรู้ร่วมกัน มีการสร้างองค์ความรู้ที่หลากหลาย มีคิดค้นและการ

เปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานร่วมกัน มีการแบ่งปันความรู้เพิ่มพูนสมรรถนะ และศักยภาพที่จะก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการดำเนินชีวิต

สรุปได้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หมายถึง การรวมตัวกันของครู หรือกลุ่มคนที่มีแนวคิด เป้าหมายเดียวกัน เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่หลากหลาย และร่วมมือกันพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ หรือพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีการคิดค้น ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นการร่วมมือการทำงานอย่างเป็นระบบของทุกฝ่าย เพื่อเป้าหมายอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งมีองค์ประกอบหลายประการ โดยมีนักการศึกษาหลายท่านที่กล่าวถึงองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพคล้ายกัน ดังนี้

ปภาวี พิพัฒน์ลักษณ์ (2557: 8) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่

- การมีภาวะผู้นำร่วม
- การมีวิสัยทัศน์
- การทำงานอย่างประสานความร่วมมือ
- การเรียนรู้ร่วมกัน
- การมีกระบวนการสะท้อนคำตอบทางวิชาชีพ

วิจารณ์ พานิช (2559: 32) กล่าวถึงองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไว้ดังนี้ PLC เป็นกิจกรรมที่ซับซ้อน มีหลายองค์ประกอบจึงต้องนิยามจากหลายมุม โดยมีแง่มุมที่สำคัญต่อไปนี้

- เน้นที่การเรียนรู้
- วัฒนธรรมร่วมมือเพื่อการเรียนรู้ของทุกคน ทุกฝ่าย
- ร่วมกันตั้งคำถามต่อวิธีการที่ดี และตั้งคำถามต่อสภาพปัจจุบัน
- เน้นการลงมือทำ
- มุ่งพัฒนาต่อเนื่อง
- เน้นที่ผล (หมายถึงผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของศิษย์)

สำนักงานพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562: 26-30) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพไว้ในบริบทสถานศึกษาว่า PLC ในบริบทสถานศึกษาประกอบด้วย วิสัยทัศน์ร่วม ทีมร่วมแรงร่วมใจ ภาวะผู้นำร่วม การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ชุมชนกัลยาณมิตร และโครงสร้างสนับสนุน โดยมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) วิสัยทัศน์ร่วมเป็นการมองเห็นภาพเป้าหมาย ทิศทาง เส้นทาง และสิ่งที่จะเกิดขึ้นจริง เป็นเสมือนเข็มทิศในการขับเคลื่อน PLC ที่มี

ทิศทางร่วมกัน โดยมีวิสัยทัศน์เชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพร่วมกัน (Sergovanni , 1994) คือ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นภาพความสำเร็จที่มุ่งหวังในการทำงานร่วมกัน (Hord, 1997) อาจเป็นการมองเริ่มจากผู้นำหรือกลุ่มผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ทำหน้าที่เหนี่ยวนำให้ผู้ร่วมงานเห็นวิสัยทัศน์นั้นร่วมกัน วิสัยทัศน์ร่วมมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ดังนี้

1. การเห็นภาพและทิศทางร่วมกัน จากภาพความเชื่อมโยงให้เห็นภาพความสำเร็จร่วมกันถึงทิศทางสำคัญของการทำงานแบบมอง “เห็นภาพเดียวกัน”

2. เป้าหมายร่วมกัน เป็นทั้งเป้าหมายปลายทาง ระหว่างทาง และเป้าหมายชีวิตของสมาชิกแต่ละคนที่สัมพันธ์กันกับเป้าหมายร่วมของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเป็นความเชื่อมโยงให้เห็นถึงทิศทางและเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะเป้าหมายสำคัญคือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. คุณค่าร่วม เป็นการเห็นทั้งภาพเป้าหมาย และที่สำคัญเมื่อมองเห็นภาพความเชื่อมโยงแล้ว ภาพดังกล่าวมีอิทธิพลกับการตระหนักถึงคุณค่าของตนเองและของงาน จนเชื่อมโยงเป็นความหมายของงานที่ตระหนักรู้ของสมาชิกใน PLC จนเกิดเป็นพันธสัญญาร่วมกัน หลอมรวมเป็น “คุณค่าร่วม” ซึ่งเป็นขุมพลังที่สำคัญที่จะเกิดในการไหลรวมกันทำงานในเชิงอุดมการณ์ทางวิชาชีพร่วมกัน

4. ภารกิจร่วม เป็นพันธกิจแนวทางการปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย รวมถึงการเรียนรู้ของครูในทุกระดับ ทุกชั้น ทุกภาค การปฏิบัติภารกิจสำคัญคือ การปฏิรูปการเรียนรู้ที่มุ่งการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเริ่มจากการรับผิดชอบในการพัฒนาวิชาชีพเพื่อศิษย์ร่วมกันของครู

องค์ประกอบที่ 2 ทีมร่วมแรงร่วมใจ (Collaborative Teamwork) เป็นการพัฒนามาจากกลุ่มที่ทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ ลักษณะการทำงานร่วมกันแบบมีวิสัยทัศน์ คุณค่าเป้าหมาย และพันธกิจร่วมกัน รวมกันด้วยใจจนเกิดเจตจำนงในการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้บรรลุผลที่การเรียนรู้ของผู้เรียน (Louis, Kruse & Marks, 1996) เป็นการเรียนรู้ของทีมและการเรียนรู้ของครูบนพื้นฐานที่มีลักษณะการคิดร่วมกัน วางแผนร่วมกัน ความเข้าใจร่วมกัน ข้อตกลงร่วมกัน การตัดสินใจร่วมกัน แนวปฏิบัติร่วมกัน การประเมินผลร่วมกัน และการรับผิดชอบร่วมกัน จากสถานการณ์ที่งานจริงถือเป็นโจทย์ร่วม (Hargreaves, 2003; Stoll & Louis, 2007) ให้เห็นและรู้เหตุ กลไกในการทำงานซึ่งกันและกันแบบละวางตัวตนให้มากที่สุด อย่างไรก็ตามการที่ PLC เน้นการขับเคลื่อนด้วยการทำงานเป็นทีมร่วมแรงร่วมใจที่ทำให้ลงมือทำและเรียนรู้ไปด้วยกันด้วยใจอย่างสร้างสรรค์ต่อเนืองนั้นมีลักษณะพิเศษของการรวมตัวที่เหนียวแน่นจากภายใน นั่นคือการเป็นกัลยาณมิตร ทำให้เกิดทีมใน PLC อยู่ร่วมกันด้วยความสัมพันธ์ที่ต่างช่วยเหลือเกื้อกูลดูแลซึ่งกันจึงจะทำให้การทำงานเต็มไปด้วยบรรยากาศที่มีความสุข ไม่โดดเดี่ยว ซึ่งรูปแบบของทีมจะเป็นเช่นไรนั้นขึ้นอยู่กับเป้าประสงค์ หรือพันธกิจในการดำเนินการของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำร่วม (Shared Leadership) ภาวะผู้นำร่วมใน PLC มีนัยสำคัญของผู้นำร่วม 2 ลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำผู้สร้างให้เกิดการนำร่วมเป็นผู้นำที่สามารถทำให้สมาชิกใน PLC เกิดการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งตนเองและวิชาชีพ (Kotter & Cohen, 2002) จนสมาชิกเกิดภาวะผู้นำในตนเองและเป็นผู้นำร่วมขับเคลื่อน PLC ได้ โดยมีผลมาจากการเสริมพลังจากผู้นำทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะการเป็นผู้นำที่เริ่มจากตนเองก่อนด้วยการลงมือทำงานอย่างตระหนักรู้และใส่ใจ ให้ความสำคัญกับผู้ร่วมงานทุก ๆ คน (Cliver & Hipp, 2006) จนเป็นแบบที่มีพลังเหนี่ยวนำให้ผู้ร่วมงานมีแรงบันดาลใจและมีความสุขกับการทำงานด้วยกันอย่างมีวิสัยทัศน์ร่วม (Hargreaves, 2003) รวมถึงการนำแบบไม่นำ โดยทำหน้าที่ผู้สนับสนุนและเปิดโอกาสให้สมาชิกเติบโตด้วยการสร้างความเป็นผู้ร่วม ผู้นำที่จะสามารถสร้างการนำร่วมดังกล่าวควรมีคุณลักษณะสำคัญ คือมีความสามารถในการลงมือทำงานร่วมกัน การเข้าไปอยู่ในความรู้สึกของผู้อื่นได้ การตระหนักรู้ในตนเอง มีความเมตตากรุณา คอยดูแลช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การโค้ชผู้ร่วมงานได้ การสร้างมนต์ทัศน์ การมีวิสัยทัศน์ มีความมุ่งมั่นและทุ่มเทต่อการเติบโตของผู้อื่น เป็นต้น (Thompson, Gregg & Niska, 2004)

2. ภาวะผู้นำร่วมกัน เป็นผู้นำร่วมกันของสมาชิก PLC ด้วยการกระจายอำนาจ เพิ่มพลังอำนาจซึ่งกันและกัน ให้สมาชิกมีภาวะผู้นำเพิ่มขึ้นจนเกิดเป็น “ผู้นำร่วมครู” (Hargreaves, 2003) ในการขับเคลื่อน PLC มุ่งการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดหลักแนวทางบริหารจัดการร่วมการสนับสนุน การกระจายอำนาจ การสร้างแรงบันดาลใจของครู โดยครูเป็นผู้ลงมือกระทำหรือครูทำหน้าที่เป็น ประธาน เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ไม่ใช่กรรม หรือผู้ถูกกระทำ (วิจารณ์ พานิช, 2554) ซึ่งผู้นำร่วมจะเกิดขึ้นได้ดีเมื่อมีบรรยากาศส่งเสริมให้ครูสามารถแสดงออกด้วยความเต็มใจ มีอิสระปราศจากอำนาจครอบงำที่ขาดความเคารพในวิชาชีพ แต่ยึดหลักปฏิบัติร่วมกันใน PLC

กล่าวโดยสรุปคือ ภาวะผู้นำร่วมดังที่กล่าวมามีหัวใจสำคัญคือ นำการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงตนเองของแต่ละคนทั้งสมาชิกและผู้นำโดยตำแหน่ง เมื่อใดที่บุคคลนั้นเกิดการเรียนรู้ทั้งด้านวิชาชีพและชีวิตจนเกิดพลังการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อความสุขในวิชาชีพของตนเองและผู้อื่น ภาวะผู้นำร่วมจะเกิดผลต่อความเป็น PLC

องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning and development) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพใน PLC มีจุดเน้นสำคัญ ดังนี้

1. การเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ หัวใจสำคัญการเรียนรู้ บนพื้นฐานประสบการณ์ตรง ในงานที่ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันของสมาชิก ซึ่งมีสัดส่วนการเรียนรู้มากกว่าการอบรมจากหน่วยงานภายนอก แนวคิดกรวยประสบการณ์ (Cone of Experience) ยืนยันอย่างสอดคล้องว่า การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงจะส่งผลต่อประสิทธิภาพและผลการเรียนรู้ได้มากที่สุด ด้วยบริบท PLC ที่มีการทำงานร่วมกันเป็นทีมจึงทำให้การเรียนรู้จากโจทย์และสถานการณ์ที่ครูจะต้องจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการร่วมเห็น ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ทำให้บรรยากาศการพัฒนาวิชาชีพของครูรู้สึกไม่โดดเดี่ยว คอยสะท้อนการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถือเป็นพื้นที่การเรียนรู้

ร่วมกันที่ใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น สะท้อนการเรียนรู้ สุนทรียะสนทนา การเรียนรู้สืบเสาะแสวงหา การสร้างมโนทัศน์ ริเริ่มสร้างสรรค์ การคิดเชิงระบบ การสร้างองค์ความรู้ เป็นต้น

2. การเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองจากข้างใน หรือวุฒิภาวะความเป็นครูให้เป็นครูที่สมบูรณ์ โดยมีนัยสำคัญคือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การรู้จักตนเองของครู เพื่อที่จะเข้าใจมิติของผู้เรียนที่มากกว่าความรู้ แต่เป็นมิติของความเป็นมนุษย์ ความฉลาดทางอารมณ์ เมื่อครูมีความเข้าใจธรรมชาติของตนเองแล้วจึงสามารถมองเห็นธรรมชาติของศิษย์อย่างถ่องแท้ จนสามารถสอนหรือจัดการเรียนรู้โดยยึดหลักการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญได้ รวมถึงการเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกในชุมชนที่ต้องอาศัยการตระหนักรู้ สติ การฟัง การใคร่ครวญ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การเรียนรู้และการพัฒนาทางวิชาชีพ PLC นั้นมีหัวใจสำคัญคือ การเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุขของทีมการเรียนรู้ เป็นบรรยากาศที่เปิดพื้นที่การเรียนรู้แบบนำตนเองของครูเพื่อเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเป็นสำคัญ

องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร (Caring Community) กลุ่มคนที่อยู่ร่วมกันโดยมีวิถีและวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันในชุมชน มีคุณลักษณะคือ มุ่งเน้นความเป็นชุมชนแห่งความสุข ทั้งการทำงานและการอยู่ร่วมกันที่มีลักษณะวัฒนธรรมแบบ “วัฒนธรรมแบบเปิดเผย” ที่ทุกคนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของตนเป็นวิถีแห่งอิสรภาพ และเป็นพื้นที่ให้ความรู้สึกปลอดภัย บนพื้นฐานความไว้วางใจ เคารพซึ่งกันและกัน มีจริยธรรมแห่งความเอื้ออาทรเป็นพลังเชิงคุณธรรม สมาชิกร่วมกันทำงานแบบอุทิศตนเพื่อวิชาชีพโดยมีเจตคติเชิงบวกต่อการศึกษาศึกษาและผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน (Supportive Structure) โครงสร้างที่สนับสนุนการก่อเกิดและคงอยู่ของ PLC มีลักษณะคือ ลดความเป็นองค์การที่ยึดวัฒนธรรมแบบราชการ หันมาใช้วัฒนธรรมแบบกัลยาณมิตรทางวิชาการแทน และเป็นวัฒนธรรมที่ส่งเสริมวิสัยทัศน์ การนำเนิ่นการที่ต่อเนื่องและมุ่งมั่น ยั่งยืน จัดเป็นปัจจัยเงื่อนไขสนับสนุนตามบริบทชุมชน มีโครงสร้างองค์การแบบไม่รวมศูนย์ หรือโครงสร้างการปกครองตนเองของชุมชนเพื่อลดความขัดแย้งระหว่างครูกับฝ่ายบริหารให้น้อยลง มีการบริหารจัดการและการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เน้นรูปแบบทีมงานเป็นหลัก (Hord, 1997) การจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการดำเนินการของ PLC ตามความจำเป็นและบริบทของแต่ละชุมชน (Boyd, 1992) โดยเฉพาะการเอาใจใส่สิ่งแวดล้อมให้เกิดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

กล่าวโดยสรุปทั้ง 6 องค์ประกอบของ PLC ในบริบทของสถานศึกษา กล่าวคือ เอกลักษณ์สำคัญของความเป็น PLC แสดงให้เห็นว่าความเป็น PLC จะทำให้ความเป็น “องค์การ” หรือ “โรงเรียน” มีความหมายที่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของ PLC ด้วยกลยุทธ์การสร้างความร่วมมือที่ยึดเหนี่ยวกันด้วยวิสัยทัศน์ร่วม มุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้และพัฒนาทางวิชาชีพ และชุมชนกัลยาณมิตร แสดงถึงการรวมพลังของครูและนักการศึกษาที่เป็นผู้นำร่วมกัน ทำงานร่วมกันแบบทีมร่วมแรงร่วมใจ มุ่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนา

วิชาชีพ ภายใต้โครงสร้างอำนาจทางวิชาชีพ และอำนาจเชิงคุณธรรมที่มีจากการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมนำ ร่วมพัฒนาของครู ผู้บริหาร นักการศึกษาภายใน PLC ที่ส่งถึงผู้เกี่ยวข้องต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า องค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญ คือ การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมโดยมีเป้าหมายและทิศทางในแนวเดียวกัน การมีภาวะผู้นำร่วม การทำงานร่วมกันเป็นทีมโดยร่วมกันคิด ร่วมวางแผน มีข้อตกลงร่วมกัน ร่วมกันตัดสินใจ ปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน มีกระบวนการสะท้อนคำตอบทางวิชาชีพ การเรียนรู้ร่วมกันโดยมุ่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร และโครงสร้างสนับสนุน รวมทั้งมีเป้าหมายที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ประโยชน์ของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) คือ กระบวนการต่อเนื่องที่ครูและนักการศึกษา ทำงานร่วมกันในการร่วมกันตั้งคำถาม หาคำตอบเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่ดีขึ้นของนักเรียน และเพื่อ ประโยชน์ในแง่มุมต่าง ๆ โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ไว้ดังนี้

ปองทิพย์ เทพอารีย์ (2557: 74-75) กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทำให้ลักษณะ การทำงานของครูเปลี่ยนไป ทำให้ครูไม่สามารถทำงานแบบแยกเดี่ยวได้ ครูจะต้องร่วมมือกับ บุคคลากรอื่นในสถานศึกษา เพื่อใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย การรวบรวม การสร้าง การจัดระเบียบ การแลกเปลี่ยน และการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานศึกษา โดยพัฒนาเชิงวิชาชีพครู อย่างต่อเนื่องจนทำให้เกิดการสะสมการเรียนรู้ สร้างความสามารถของปัจเจกให้มีความรู้เฉพาะตัวใน เชิงวิชาชีพ มีการเชื่อมโยงกับการปฏิรูปโรงเรียน ทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนมีเพิ่มมากขึ้น ส่งผลดีใน ทุกด้าน ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรม ทักษะชีวิตโดยเฉพาะทักษะทางการคิด การ เสวนาเชิงสะท้อนการสอน กระตุ้นให้ครูมีกรอบอภิปรายถึงการปฏิบัติการสอนของตนเอง

วิจารณ์ พานิช (2559: 38) ที่กล่าวไว้ว่า PLC คือ มรรคาแห่งการเรียนรู้จากการปฏิบัติที่ทำให้ ผู้เกี่ยวข้องเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยที่สมาชิกทุกคนร่วมกันหา ร่วมคิดการวิธีการใหม่ ๆ แยกกันทดลองแล้วนำผลที่เกิดขึ้นมาปรึกษาหารือกัน หรือแลกเปลี่ยน การเรียนรู้กัน การทำเช่นนี้จะทำให้ทุกคนมีความเชื่อมั่นในตนเอง และเชื่อมั่นซึ่งกันและกันว่า จะค่อย ๆ บรรลุความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ จนกลายเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

S.M. Hord (อ้างถึงใน สำนักงานพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562:30-31) กล่าวถึง ประโยชน์ของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยสรุปเป็นประเด็นย่อ ๆ ดังนี้

ประโยชน์ต่อครูผู้สอน

1. ลดความรู้สึกโดดเดี่ยวในงานสอนของครูลง
2. เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น โดยเพิ่มความ กระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจอย่างแท้จริง

3. รู้สึกว่าต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อการพัฒนาการโดยรวมของนักเรียน และร่วมกันรับผิดชอบเป็นกลุ่มต่อผลสำเร็จของนักเรียน

4. รู้สึกเกิดสิ่งที่เรียกว่า พลังการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนของตนมีผลดียิ่งขึ้น กล่าวคือ มีการค้นพบความรู้และความเชื่อใหม่ ๆ ที่เกี่ยวกับวิธีการสอนและตัวผู้เรียนซึ่งตนไม่เคยสังเกตหรือสนใจมาก่อน

5. เข้าใจในด้านเนื้อหาสาระที่ต้องการทำการสอนได้แตกฉานยิ่งขึ้น และรู้ว่าตนเองควรแสดงบทบาทและพฤติกรรมการสอนอย่างไร จึงจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุดตามเกณฑ์ที่คาดหวัง

6. รับทราบข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อวิชาชีพได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็วขึ้น ส่งผลดีต่อการปรับปรุงพัฒนางานวิชาชีพของตนได้ตลอดเวลา ครูเกิดแรงบันดาลใจที่จะสร้างแรงบันดาลใจต่อการเรียนรู้ให้กับนักเรียนต่อไป

7. เพิ่มความพึงพอใจ เพิ่มขวัญกำลังใจต่อการปฏิบัติงานสูงขึ้น และลดอัตราการลาหยุดงานน้อยลง

8. มีความก้าวหน้าในการปรับเปลี่ยนวิธีสอน ให้สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียนได้อย่างเด่นชัด และรวดเร็วกว่าที่พบในโรงเรียนแบบเก่า

9. มีความผูกพันที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ให้ปรากฏอย่างเด่นชัดและยั่งยืน

10. มีความประสงค์ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ ต่อปัจจัยพื้นฐาน

ด้านต่าง ๆ

ประโยชน์ต่อนักเรียน

1. ลดอัตราการตกซ้ำชั้น และจำนวนชั้นเรียนที่ต้องเลื่อนหรือชะลอการสอนให้น้อยลง

2. อัตราการขาดเรียนลดลง

3. มีผลการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นเด่นชัด ปรากฏให้เห็นทั่วไปโดยเฉพาะในแทบทุกโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก

4. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิชาการอ่านที่สูงขึ้นอย่างเด่นชัด เมื่อเทียบกับโรงเรียนแบบเก่า

5. มีความแตกต่างด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีภูมิหลังไม่เหมือนกันลดลงชัดเจน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมีประโยชน์ต่อครูผู้สอนและผู้เรียน กล่าวคือ ทำให้ครูผู้สอนลดความรู้สึกโดดเดี่ยวในงานสอนของครูลง เนื่องจากครูไม่สามารถทำงานแบบแยกเดี่ยวได้ เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น สร้างความสามารถของครูให้มีความรู้เฉพาะตัวในเชิงวิชาชีพ กระตุ้นครูให้มีการอภิปรายถึงการปฏิบัติการสอนของตนเองและมีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กัน อีกทั้งมีประโยชน์ต่อผู้เรียน คือ ผู้เรียนมี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น เกิดทักษะชีวิตโดยเฉพาะทักษะทางด้านการคิด ลดอัตราการตกซ้ำชั้น และช่วยกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

กระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นกระบวนการที่ครูสองคน หรือรวมกันเป็นกลุ่มเพื่อร่วมมือกันทำงานและปฏิบัติการนิเทศ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาผลการเรียนของนักเรียน ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านนำเสนอกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนไว้ดังนี้

Willerman และคณะ (1991) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยสังเกตการสอน (POA) (Peer Observation Assistance) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประชุมก่อนการสังเกต (Pre- Observation Conference)
2. การสังเกตการณ์สอน (Observation)
3. การประชุมภายหลังการสังเกตการสอน (Post Conference)

วัชรวิภา เล่าเรียนดี (2556: 224-225) กล่าวว่า การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การประชุมก่อนการสังเกตการสอน เป็นการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้นิเทศกับครูผู้สอนก่อนการสังเกตการสอน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 3 ขั้นตอนดังนี้

1.1 ผู้นิเทศปรึกษาหารือกับครูผู้สอนเกี่ยวกับประเด็นที่สนใจ หรือประเด็นที่เป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้มองเห็นชัดเจนเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนหรือพฤติกรรมการเรียนที่เป็นปัญหาและที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

1.2 เป็นขั้นตอนการตกลงกันในเรื่องพฤติกรรมที่จะสังเกตในห้องเรียน ร่วมกันกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของพฤติกรรมที่ใช้ได้หรือต้องปรับปรุง ถ้าผู้นิเทศและครูไม่ได้พูดคุยหรือปรึกษาหารือเกี่ยวกับประเด็นที่เป็นปัญหามาก่อน ผู้นิเทศก็จะกำหนดเกณฑ์ที่เป็นพื้นฐานของพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในห้องเรียนเพื่อจะบันทึกให้ตรง แต่ถ้าครูและผู้นิเทศได้พูดคุยตกลงกันก่อนแล้วเกี่ยวกับประเด็นที่เป็นปัญหาในขั้นตอนนี้ต้องพยายามนิยามพฤติกรรมนั้นให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อจะได้หาแนวทางแก้ไขจุดที่เป็นปัญหานั้น ซึ่งในขั้นตอนนี้ทั้งผู้นิเทศและครูจะต้องช่วยกันกำหนดเกณฑ์มาตรฐานพื้นฐาน การปฏิบัติที่ครูควรจะทำปฏิบัติได้

1.3 เป็นขั้นตอนการเลือกเครื่องมือ หรือสร้างเครื่องมือในการสังเกตการสอน โดยที่ผู้นิเทศอาจจะเสนอเครื่องมือในการสังเกตการสอนในชั้นเรียนให้ครูได้รับรู้ที่จะใช้ในการเก็บบันทึกข้อมูลพฤติกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดและเกี่ยวข้องกับประเด็นที่เป็นปัญหาและเกิดขึ้นในห้องเรียน

2. การสังเกตการสอน เป็นการสังเกตพฤติกรรมการสอนที่ได้ตกลงกันแล้ว โดยที่ผู้นิเทศจะดำเนินการสังเกตการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ตั้งแต่ต้นจนจบหรือในช่วงเวลาที่เหมาะสม

ตามที่ตกลงไว้ระหว่างครูและผู้นิเทศ โดยใช้เครื่องมือที่ได้เลือกหรือสร้างขึ้น ทำการบันทึกข้อมูลจากการสังเกต

3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอน เป็นการวิเคราะห์จากการสังเกตการสอนและระบุสิ่งที่ต้องแก้ไขปรับปรุงหรือคงไว้ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 2 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ผลจากการสังเกตการสอน ผู้นิเทศรวบรวม เรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการสอนให้ชัดเจน เข้าใจง่าย พร้อมทั้งจะนำเสนอให้ครูผู้สอนทราบ โดยที่ผู้นิเทศจะต้องจัดการกับข้อมูลนั้นอย่างสมบูรณ์ที่สุด แปลผลจากข้อมูลการสังเกตให้ครูเข้าใจอย่างชัดเจน แต่ไม่ควรให้ความคิดเห็นส่วนตัวเชิงประเมินผลหรือวิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติงานของครู เพียงเสนอให้ครูทราบว่าจากการสังเกตการสอนนั้นพฤติกรรมที่บันทึกออกมาตามที่ได้เห็นและร่วมกันคิดพิจารณาจุดที่ต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือคงไว้หลังจากที่ครูยอมรับความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

3.2 การร่วมพิจารณาพฤติกรรมที่จะต้องคงไว้ หรือเปลี่ยนแปลงจากการวิเคราะห์ผลของการสังเกต ซึ่งผู้นิเทศจะพิจารณาพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งดีอยู่แล้วและควรคงไว้ และพฤติกรรมการสอนที่ควรเปลี่ยนแปลง เพื่อจะได้แก้ปัญหาการสอนของครู โดยผู้นิเทศจะต้องวางแผนยุทธวิธีในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาดังกล่าวซึ่งอาจจะพิจารณาร่วมกันกับครู

4. การประชุมหลังการสังเกตการสอน เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการนิเทศการสอน ก่อนที่จะมีการดำเนินการกระบวนการซ้ำ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 2 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับผลการสังเกตการสอน ในขั้นตอนนี้ผู้นิเทศจะทบทวนข้อตกลงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประเด็นปัญหาในการสอนของครูและวิธีการที่ได้มาซึ่งข้อมูลดังกล่าว ซึ่งข้อมูลได้มาจากการสังเกตการสอนของผู้นิเทศ การนำเสนอข้อมูลย้อนกลับแก่ครูจะต้องเป็นไปในลักษณะที่พยายามทำให้ครูเข้าใจและกระตุ้น ส่งเสริมให้ครูได้ทำการพิจารณาวิเคราะห์ข้อมูลนั้นด้วยตนเอง แม้ว่าผู้นิเทศจะต้องทำการวิเคราะห์มาแล้วก็ตามแต่ผลการวิเคราะห์ของผู้นิเทศจะยังไม่นำเสนอให้ครูทราบ แต่จะใช้วิธีนำและฝึกให้ครูได้ใช้ข้อมูลจากการสังเกตมาสรุปผลของประเด็นที่เป็นปัญหา หรือต้องแก้ไขด้วยตนเองให้ได้

4.2 การพิจารณายุทธวิธีการแก้ปัญหาของครู โดยที่ผู้นิเทศจะเป็นผู้ช่วยแนะนำหรือชี้แนะวิธีการปรับปรุงและพัฒนา ทั้งคู่จะร่วมกันพิจารณาในเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ พฤติกรรมการสอนที่เหมาะสมควรแก่การคงไว้ พฤติกรรมการสอนที่ไม่ถูกต้องควรต้องปรับปรุงแก้ไข ยุทธวิธีต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นปัญหา และการดำเนินการตามกระบวนการนิเทศการสอนอีกครั้ง เป็นเรื่องที่ต้องปฏิบัติเมื่อปรากฏว่าครูมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาแต่ปัญหาการสอนยังคงเกิดอยู่ ดังนั้น การดำเนินการตามกระบวนการนิเทศจึงควรมีการปฏิบัติซ้ำอีกครั้ง โดยเน้นประเด็นปัญหาเดิมแต่พฤติกรรมการสอน กิจกรรมการเรียนรู้และเกณฑ์ในการปฏิบัติควรกำหนดขึ้นใหม่ รวมทั้งเครื่องมือในการสังเกตการสอนก็ควรจะต้องปรับเปลี่ยนด้วย ผู้นิเทศและครูควรร่วมกันปฏิบัติตามทุกขั้นตอนของกระบวนการ เพื่อช่วยกันแก้ปัญหาในการสอนของครู

จูลีรัตน์ สุตรุ่ง (2559: 21-22) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นกระบวนการให้การช่วยเหลือเพื่อนครูด้วยกัน โดยครูสามารถเลือกผู้นิเทศที่เขาไว้วางใจได้ คู่นิเทศจะมีความเท่าเทียมกัน จากนั้นเลือกประเด็นหรือเรื่องที่น่าสนใจที่ควรปรับปรุงและพัฒนา แล้วใช้วิธีการนิเทศแบบคลินิกในการสังเกตการสอน นำผลมาประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน นำส่วนดีของคู่นิเทศไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเอง แล้วนิเทศการสอนอีกครั้งเพื่อติดตามผล กระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 3 ขั้นตอนดังนี้

1. เพื่อนสังเกตการสอนเพื่อน (Peer Watching) ครูที่เป็นคู่นิเทศแจ้งความต้องการที่จะให้เพื่อนสังเกตการสอนของตนเอง เพื่อนผู้นิเทศเข้าสังเกตการสอนเพื่อนตามที่ตกลงกันไว้ บันทึกข้อมูลที่เห็นทั้งหมด โดยไม่มีการแสดงความคิดเห็นหรือการประเมินใด ๆ ทั้งสิ้น ในขั้นตอนนี้อาจจะสลับกันสังเกตการสอน โดยปฏิบัติเช่นเดียวกันกับที่เพื่อนได้สังเกตการสอนเรา

2. เพื่อนให้ข้อมูลย้อนกลับ (Peer Feedback) แต่ละคนสรุปข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการสอน วิเคราะห์ข้อดีข้อด้อยของกันและกัน โดยทบทวนความต้องการของแต่ละคน เพื่อให้ตรงตามต้องการของเพื่อน ประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยแต่ละคนเป็นผู้สะท้อนความคิดของตนเองก่อนและเพื่อนผู้นิเทศเป็นผู้ฟัง

3. การให้คำแนะนำซึ่งกันและกัน (Peer Supervising) ทั้งคู่ร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์ที่ได้รับร่วมกัน นำคำแนะนำไปปรับปรุงแก้ไข หรือนำเอาส่วนดีของเพื่อนไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองแล้วนิเทศการสอนอีกครั้งเพื่อติดตามผล

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นกระบวนการช่วยเหลือเพื่อนครูด้วยกัน โดยครูร่วมมือกันทำงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้วยวิธีการนิเทศซึ่งกันและกัน ประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การประชุมก่อนการสังเกตการสอน เป็นการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับประเด็นที่น่าสนใจหรือเป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน และทำข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับกระบวนการสังเกตการสอน รวมถึงร่วมกันสร้างเครื่องมือในการสังเกตการสอนด้วย

2. การสังเกตการสอน เป็นการสังเกตพฤติกรรมการสอนตามที่ตกลงกันไว้

3. การประชุมหลังจากการสังเกตการสอน เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูผู้สอน โดยร่วมกันพิจารณาวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของเพื่อนครูทั้งข้อดีและข้อด้อยของกันและกัน เพื่อร่วมกันวางแผนแก้ปัญหาการสอนของครู โดยนำคำแนะนำไปปรับแก้ไข หรือนำเอาส่วนดีของเพื่อนไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป และควรมีการนิเทศการสอนอีกครั้งเพื่อติดตามผลการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนตามที่ได้ร่วมกันวางแผนแนวทางแก้ไขเอาไว้

แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านและการอ่านจับใจความ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยจึงนำเสนอประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการอ่าน ซึ่งเป็นทักษะที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ ดังนี้

ความหมายและความสำคัญของการอ่าน

ความหมายการอ่าน

การอ่านภาษาไทย คือ การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของสารในภาษาไทยได้ถูกต้อง ซึ่งมีผู้กล่าวถึงความหมายการอ่านไว้หลายประการดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 (2546: 917) ให้ความหมายของคำว่า “อ่าน” ไว้ว่า “ตามตัวหนังสือ ถ้าออกเสียงด้วย เรียกว่า อ่านออกเสียง ถ้าไม่ออกเสียงเรียกว่า อ่านในใจ สังเกตหรือพิจารณาดูให้เข้าใจ เช่น อ่านสีหน้า อ่านริมฝีปาก

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551: 87) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายและการทำความเข้าใจความหมายของลายลักษณ์อักษรที่ปรากฏอย่างถ่องแท้ รวมถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องและมีความหมายที่ปรากฏร่วมกับลายลักษณ์อักษรด้วย

วรรณิ โสมประยูร (2553: 128) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

สำลี รักสุทธี (2553: 5) ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน คือ การตีความ แปลความ จากตัวอักษรที่ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ออกมาเป็นข้อมูลความรู้ สู่การรับรู้ การเข้าใจของผู้อ่าน

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2555: 256) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง พฤติกรรมการสนทนาโต้ตอบ ระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน เป็นกระบวนการของการรับรู้ และเข้าใจสิ่งที่เขียนขึ้น เป็นการรวบรวมความคิด ตีความ ทำความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน เพื่อพัฒนาตนเองทั้งในด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคม

สรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการทางสมองในการรับรู้ความหมายและทำความเข้าใจ ตีความ แปลความจากตัวอักษร สิ่งพิมพ์ หรือสัญลักษณ์อื่น ๆ ผ่านทางสายตา ออกมาเป็นข้อมูลความรู้ ที่แสดงถึงความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน เพื่อให้ผู้อ่านเกิดการพัฒนาตนเองทั้งในด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคม และสามารถนำเอาความรู้นั้น ๆ ใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

ความสำคัญของการอ่าน

ความสำคัญของการอ่าน การอ่านเป็นทักษะสำคัญต่อการสื่อสาร มีความสำคัญต่อการแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

พงศ์เกษม สนธิไทย (2550: 30-31) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการแสวงหาความรู้
2. การอ่านช่วยให้มีความฉลาดรอบรู้
3. การอ่านเป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพ
4. การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551: 87-90) ให้ความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะ การรับสารที่ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ นอกจากนี้การอ่านยังมีความสำคัญหลายประการ ดังนี้

1. เสริมสร้างองค์ความรู้ การอ่านส่วนช่วยเสริมสร้างองค์ความรู้ ทั้งเพิ่มพูนความรู้เดิมที่มีอยู่ และประสบการณ์ใหม่ให้กับผู้อ่านเสริมสร้างความรู้ให้มีความรู้เพิ่มขึ้น เป็นผู้รู้เท่าทันเหตุการณ์ สามารถนำความรู้เหล่านั้นมาพัฒนาตนเองให้มีแนวทางการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพในทางที่ดีงามได้

2. พัฒนาคุณค่าทางอารมณ์ การอ่านมีส่วนช่วยให้ผู้อ่านได้รับความสุขหรือความบันเทิงใจ รวมทั้งยังช่วยให้ผู้อ่านมีพัฒนาการทางอารมณ์ที่ดี

3. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การอ่านมีส่วนช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้หรือแนวคิด รวมทั้งส่งเสริมจินตนาการ เพื่อนำมาสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ในทางใดทางหนึ่ง

คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (2551: 30-31) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังนี้

1. ความสำคัญเกี่ยวกับความรู้ การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ เนื่องจากการศึกษาค้นคว้าความรู้ต้องอาศัยการอ่านเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านหนังสือโดยตรงหรือจากอินเทอร์เน็ตก็ตาม

2. ความสำคัญเกี่ยวกับอารมณ์ การอ่านเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน ช่วยให้อารมณ์ดี ช่วยคลายเครียดได้ทางหนึ่ง

3. ความสำคัญด้านจิตใจ การอ่านช่วยกล่อมเกลাজิตใจ ให้มีจิตใจที่ดีงาม

4. ความสำคัญด้านบุคลิกภาพ การอ่านสามารถนำสิ่งที่อ่านมาพัฒนาบุคลิกภาพและนำมาใช้ในโอกาสต่างๆ

5. ความสำคัญเกี่ยวกับอาชีพ การอ่านเป็นที่มาของอาชีพและพัฒนาอาชีพ การอ่านช่วยให้การประกอบอาชีพมีคุณภาพมากขึ้น

คณะกรรมการวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (2556: 131) กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้และพัฒนาชีวิต กล่าวคือ การอ่านนอกจากจะทำให้เกิดความสุขสนุกรื่นเพลิดเพลินแล้วการอ่านยังส่งเสริมให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อีกด้วย การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ การอ่านถือเป็นทักษะในการรับสารที่สำคัญยิ่งที่ผู้ศึกษาจะต้องใช้อยู่เสมอและจะต้องพัฒนาทักษะดังกล่าวให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

สรุปได้ว่า การอ่าน เป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ ถือเป็นทักษะการรับสารที่ความจำเป็นต่อการศึกษาค้นคว้าความรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิต ช่วยในการเสริมสร้างองค์ความรู้ ช่วยให้มี ความฉลาดรอบรู้ พัฒนาคุณค่าทางอารมณ์ เป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ส่งเสริมให้เกิด

ความคิดสร้างสรรค์ ช่วยกล่อมเกลาคิดใจ และเสริมสร้างบุคลิกภาพ ช่วยให้การประกอบอาชีพมีคุณภาพมากขึ้น ฉะนั้นแล้วการอ่านจึงมีความสำคัญยิ่งที่จะต้องพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จุดมุ่งหมายของการอ่าน

จุดมุ่งหมายของการอ่าน มีผู้เสนอความคิดไว้ ดังนี้

คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (2551: 31) ได้จำแนกจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายด้านความรู้ การอ่านเพื่อความรู้ผู้อ่านจะได้รับความรู้ 2 ประเภท คือ ความรู้ด้านวิชาการและความรู้ด้านข่าวสาร

2. จุดมุ่งหมายด้านบันเทิง เป็นการอ่านเพื่อผ่อนคลายให้เกิดความเพลิดเพลิน ทำให้อารมณ์ดี สนุกสนานไปกับเนื้อเรื่องที่อ่าน

3. จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาจิตใจ เป็นการอ่านเพื่อยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น เรียกว่า จรรโลงใจ

4. จุดมุ่งหมายเพื่อค้นหาคำตอบ เป็นการอ่านเพื่อนำความรู้มาแก้ปัญหา หรือตอบข้อสงสัย สามารถนำความรู้มาปฏิบัติในการดำเนินชีวิตในทางที่ถูกต้อง

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์ (2551: 91-92) ได้กล่าวว่า การอ่านแต่ละครั้งนั้น ผู้อ่านควรกำหนดวัตถุประสงค์ของการอ่านให้ชัดเจน เพื่อให้ง่ายต่อการหาคำตอบที่ต้องการ วัตถุประสงค์ของการอ่านมีหลายประการ ดังนี้

1. เพื่อค้นหาคำตอบหรือแสวงหาความรู้ ผู้อ่านสามารถรับรู้ข้อมูลต่าง ๆ ได้ด้วยการอ่าน เพื่อนำประโยชน์ที่ได้จากการอ่านมาพัฒนาศักยภาพทั้งทางการรับรู้ กระบวนการคิด การกระทำ และทำให้ผู้อ่านมีพัฒนาการทางอารมณ์ที่ดี

2. เพื่อความบันเทิงหรือตอบสนองความต้องการทางอารมณ์ เช่น อ่านนวนิยาย อ่านหนังสือการ์ตูน

3. เพื่อประโยชน์ในการฝึกทักษะการออกเสียงให้ถูกต้อง

4. เพื่อประโยชน์ในการยกระดับจิตใจของผู้อ่าน เป็นการอ่านเพื่อพัฒนาความคิด จิตใจ และการกระทำต่างๆ ให้เป็นไปในทางที่ดี

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2555: 262) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการอ่านไว้ว่า การอ่าน มีจุดประสงค์ที่กำหนดขึ้นตามความต้องการของผู้อ่าน การอ่านของแต่ละคนมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งพอประมวลได้ ดังนี้

1. อ่านเพื่อหาความรู้หรือเพิ่มพูนความรู้

2. อ่านเพื่อให้ทราบข่าวสาร ความคิด

3. อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อความบันเทิง ความชื่นชม

4. อ่านเพื่อพัฒนาวิจรรย์ญาณและค่านิยม

5. อ่านเพื่อกิจธุระหรือประโยชน์อื่นๆ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการอ่านกำหนดขึ้นตามความต้องการของผู้อ่าน ซึ่งสามารถจำแนกจุดมุ่งหมายได้ ดังนี้

1. เพื่อหาความรู้หรือเพิ่มพูนความรู้ เป็นการนำประโยชน์ที่ได้จากการอ่านมาพัฒนาศักยภาพ ทั้งทางการรับรู้ กระบวนการคิด การกระทำ ซึ่งผู้อ่านจะได้รับความรู้ 2 ประเภท คือ ความรู้ด้าน วิชาการและความรู้ด้านข่าวสาร

2. เพื่อความบันเทิงหรือสนองความต้องการทางอารมณ์ เป็นการอ่านเพื่อผ่อนคลายให้เกิด ความเพลิดเพลิน และสนุกสนานไปกับเนื้อเรื่องที่อ่าน

3. เพื่อพัฒนาและยกระดับจิตใจ เป็นการอ่านเพื่อพัฒนาความคิด จิตใจ และการกระทำ ต่างๆ ให้เป็นไปในทางที่ดี รวมทั้งยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น

4. เพื่อค้นหาคำตอบที่ต้องการ เพื่อนำความรู้มาแก้ปัญหาหรือตอบข้อสงสัย สามารถนำ ความรู้มาปฏิบัติในการดำเนินชีวิตได้

5. เพื่อให้ทราบข่าวสาร และความคิดของผู้เขียน

ประเภทของการอ่าน

ประเภทของการอ่าน มีผู้เสนอความคิดไว้ ดังนี้
วรรณิ โสสมประยูร (2553: 134) ได้แบ่งประเภทของการอ่านไว้ ดังนี้

1. การอ่านออกเสียง แบ่งได้ 3 ประเภท

1.1 การอ่านร้อยแก้ว

1.2 การอ่านร้อยกรอง

1.3 การอ่านทำนองเสนาะ

2. การอ่านในใจ แบ่งเป็น 7 ประเภท ได้แก่

2.1 การอ่านแบบค้นหาความรู้ เช่น อ่านตำรา

2.2 การอ่านแบบจับใจความสำคัญ หรือหาสาระสำคัญของเรื่อง เช่น อ่านบทความ

2.3 การอ่านแบบหารายละเอียดทุกตอน เช่น อ่านประวัติศาสตร์ อ่านลำดับเหตุการณ์

2.4 การอ่านแบบหารายละเอียดทุกคำเพื่อปฏิบัติ เช่น อ่านคู่มือการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า

อ่านวิธีประกอบอาหาร

2.5 การอ่านแบบวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อหาเหตุผล เช่น อ่านข่าวเหตุการณ์สำคัญ

2.6 การอ่านแบบไตร่ตรองโดยใช้วิจารณ์ญาณเพื่อหาข้อเท็จจริง ข้อดีข้อเสีย สำหรับเลือก แนวทางปฏิบัติ เช่น อ่านโฆษณา

2.7 การอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อสังเกตและจดจำ เช่น อ่านชื่อสถานที่ต่าง ๆ เมื่อเวลานั่งรถ ผ่านไป

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (อ้างถึงใน สำลี รักสุทธี, 2553: 7) ได้กล่าวถึงประเภทของการอ่านว่า มี 4 ประเภท ดังนี้

1. การอ่านแจกลูก

2. การอ่านสะกดคำ
3. การอ่านออกเสียง
4. การอ่านในใจหรืออ่านจับใจความ

สรุปได้ว่า การอ่านสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ การอ่านออกเสียง ซึ่งประกอบด้วย อ่านร้อยแก้ว อ่านร้อยกรอง อ่านทำนองเสนาะ และการอ่านในใจหรืออ่านจับใจความ ซึ่งเป็นการอ่านเพื่อค้นหาความรู้ วิเคราะห์ และเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน

ประโยชน์ของการอ่าน

ประโยชน์ของการอ่านมีหลายประการ ซึ่งมีผู้เสนอความคิดไว้ ดังนี้
กรมวิชาการ (2546: 7-8) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านไว้ ดังนี้

1. ช่วยพัฒนาสติปัญญา ให้เกิดความรู้ ความฉลาด เกิดภูมิคุ้มกันที่ดีในชีวิตจิตใจ
2. ทำให้เกิดความรู้ในวิชาด้านต่าง ๆ อาจเป็นความรู้ทั่วไปหรือความรู้เฉพาะด้านก็ได้
3. ทำให้รอบรู้ทันโลก ทันเหตุการณ์
4. ทำให้ค้นหาคำตอบที่ต้องการได้ การอ่านหนังสือจะช่วยตอบคำถามที่เราข้องใจสงสัยหรือต้องการรู้ได้
5. ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน ทำให้เกิดความอารมณ์คล้อยตามอารมณ์ของเรื่องนั้น ๆ และช่วยให้ผ่อนคลายความตึงเครียด
6. ทำให้เกิดทักษะและพัฒนาการในการอ่าน ผู้ที่อ่านหนังสือสม่ำเสมอเกิดความชำนาญในการอ่าน สามารถอ่านได้เร็วเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ง่าย จับใจความได้ถูกต้อง เข้าใจประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน และสามารถประเมินคุณค่าเรื่องที่อ่านได้อย่างสมเหตุสมผล
7. ทำให้ชีวิตมีพัฒนาการเป็นชีวิตที่สมบูรณ์ มีความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในชีวิต
8. ทำให้มีมนุษยสัมพันธ์และเสริมสร้างบุคลิกภาพ ผู้อ่านมากย่อมรู้มากมีข้อมูลต่าง ๆ สั่งสมไว้มาก เมื่อสนทนากับผู้อื่นย่อมมีความมั่นใจ ไม่ขัดเขินเพราะมีภูมิความรู้ สามารถถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำแก่ผู้อื่น

สำลี รักสุทธี (2553: 11) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านไว้ว่า การอ่านมีประโยชน์มากมาย มีคนจำนวนมากที่ประสบความสำเร็จเพราะการอ่าน ทั้งนี้เพราะการอ่านทำให้คนไม่รู้กลายเป็นคนรู้ คนไม่มีเหตุผลหรือเชื่ออะไรง่ายๆ กลายเป็นคนมีเหตุผลมีความคิดใคร่ครวญ พิจารณาไตร่ตรองก่อนเชื่ออะไร

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ (อ้างถึงใน จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ, 2555: 261) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านสรุปได้ดังนี้

1. ทำให้มีความรู้ในวิชาทางด้านต่าง ๆ อาจเป็นความรู้ทั่วไป หรือความรู้เฉพาะด้านก็ได้
2. ทำให้รอบรู้ทันโลก ทันเหตุการณ์
3. ทำให้ค้นหาคำตอบที่ต้องการได้

4. ทำให้เกิดความเพลิดเพลิน
5. ทำให้เกิดทักษะและพัฒนาการในการอ่าน
6. ทำให้ชีวิตมีพัฒนาการเป็นชีวิตที่สมบูรณ์
7. ทำให้เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดีและเสริมสร้างบุคลิกภาพ

สรุปได้ว่า การอ่านช่วยพัฒนาสติปัญญา ก่อให้เกิดความรู้และทักษะต่าง ๆ ทำให้เป็นผู้รู้เท่าทันเหตุการณ์ ช่วยค้นหาคำตอบที่ต้องการ สามารถสร้างความเพลิดเพลินทางอารมณ์ เสริมสร้างบุคลิกภาพให้แก่ผู้อ่าน ช่วยให้ผู้อ่านมีพัฒนาการด้านคุณภาพชีวิต มีความเจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในชีวิต อีกทั้งกลายเป็นคนที่มีเหตุผล มีความคิดใคร่ครวญก่อนตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ

ความหมายของการอ่านจับใจความ

ความหมายของการอ่านจับใจความ มีนักการศึกษาได้เสนอแนวคิดไว้ ดังนี้

จูไรร์ตัน ลักษณะศิริ และบาหยัน อัมสำราญ (2552: 42) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า หมายถึง การจับประเด็นหลักหรือสาระของเรื่องทีอ่านว่าผู้เขียนต้องการส่งสารหรือให้ข้อคิดเห็นอะไรเป็นสำคัญ

กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล (2554: 155) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องทีอ่าน เช่น เนื้อหา ความรู้ ความคิด และทัศนคติของผู้เขียน เป็นต้น

แวมยุรา เหมือนนิล (2556: 12) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มว่าคืออะไร โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นใจความสำคัญและส่วนที่ขยายใจความสำคัญเพื่อให้เรื่องชัดเจนยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความทีอ่าน โดยการจับประเด็นหลักหรือเก็บสาระสำคัญของเรื่อง เพื่อให้ทราบจุดมุ่งหมาย แนวคิดสำคัญ ทัศนคติของผู้เขียน และทราบว่าผู้เขียนต้องการสื่อสารหรือให้ข้อคิดเห็นอะไรเป็นสำคัญ ซึ่งสาระของเรื่องแบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นใจความสำคัญและส่วนที่ขยายใจความสำคัญเพื่อให้เรื่องชัดเจนยิ่งขึ้น

หลักการอ่านจับใจความ

หลักการอ่านจับใจความ มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงหลักการอ่านจับใจความไว้หลายประการ ดังนี้

จูไรร์ตัน ลักษณะศิริ และบาหยัน อัมสำราญ (2552: 43-46) ได้กล่าวถึงหลักการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ให้เข้าใจนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ระดับประโยค ย่อหน้า และเนื้อเรื่องทั้งหมดตามลำดับ การที่จะเข้าใจเรื่องราวทุกระดับขึ้นอยู่กับความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่องทีอ่าน การทำความเข้าใจเรื่องราวระดับประโยคนั้นไม่ซับซ้อน ผู้อ่านสาระจับสาระได้เพียงตั้ง

คำถามว่าประโยคนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับใครหรืออะไรและผู้นั้นหรือสิ่งนั้นกำลังทำอะไรหรืออย่างไร ส่วนการจับใจความสำคัญระดับย่อหน้านั้น ถ้าผู้อ่านมีความรู้เรื่องวิธีการเขียนย่อหน้าก็จะช่วยให้จับใจความง่ายขึ้น ถ้าผู้อ่านจับใจความสำคัญแต่ละย่อหน้าของเรื่องได้ก็เท่ากับจับใจความสำคัญของเรื่องทั้งเรื่องได้ ซึ่งการจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้านั้นควรปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1. อ่านเรื่องที่จะจับใจความทั้งหมด ผู้อ่านต้องอ่านย่อหน้าที่จะจับใจความให้จบอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้เข้าใจว่าเรื่องที่อ่านมีเนื้อหาโดยรวมเกี่ยวกับอะไร นั่นก็คือการหาแนวคิดสำคัญของเรื่อง

2. หาใจความของเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านต้องอ่านข้อความทั้งหมดอีกครั้ง ถ้าเป็นเรื่องยาว ๆ มีหลายย่อหน้าต้องอ่านแต่ละย่อหน้าอย่างพิถีพิถัน เพื่อจะได้เข้าใจเนื้อเรื่องและสามารถจับใจความของแต่ละย่อหน้าได้ วิธีการหาใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าอาจกระทำดังนี้

2.1 การหาใจความสำคัญที่ผู้เขียนแสดงไว้ชัดเจน ถ้าผู้เขียนกำหนดความคิดสำคัญไว้ชัดเจน จะสามารถจับใจความสำคัญได้ง่ายและรวดเร็ว เพราะจะปรากฏประโยคใจความสำคัญไว้ในตำแหน่งต่างๆ ของย่อหน้า คือ วั้ที่ตอนต้นย่อหน้า ตอนกลางย่อหน้า ตอนท้ายย่อหน้า หรือทั้งตอนต้นและตอนท้ายย่อหน้า

2.2 การหาใจความสำคัญที่ผู้เขียนไม่ระบุไว้ชัดเจน ผู้อ่านต้องค้นหาและสรุปเองจากรายละเอียดต่าง ๆ ที่ปรากฏในย่อหน้า ขั้นแรกต้องทบทวนเรื่องราวในย่อหน้าอีกครั้งแล้วรวบรวมความคิดให้ได้ว่าย่อหน้านั้นกล่าวถึงเรื่องอะไร จากนั้นตั้งคำถามว่าย่อหน้านั้นกล่าวถึงบุคคลใดหรือสิ่งใด และบุคคลนั้นกำลังทำอะไรหรือสิ่งนั้นเป็นอย่างไร แล้วรวบรวมและเรียบเรียงคำตอบที่ได้ให้เป็นประโยค

ธนู ทดแทนคุณ และกานต์รวี แพทย์พิทักษ์ (2552:55) จำแนกวิธีการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

1. จับใจความจากชื่อเรื่อง เพราะชื่อเรื่องมักจะสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง
2. หาใจความสำคัญแต่ละย่อหน้า ย่อหน้าแต่ละย่อหน้ามักจะมีใจความสำคัญเพียงใจความเดียว หรืออาจไม่มีใจความสำคัญเลยก็ได้ ทั้งนี้ใจความสำคัญมักจะอยู่ที่ต้นย่อหน้า หรือที่ท้ายย่อหน้า
3. นำใจความสำคัญของเรื่องมาเรียบเรียง เพื่อให้ได้เนื้อความที่สั้น ครบถ้วนและเนื้อหาสมบูรณ์

กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล (2554: 155-157) ได้กล่าวไว้ว่า ในการอ่านจับใจความมีแนวการอ่านโดยทั่วไป 2 ลักษณะ คือ การจับใจความโดยรวมซึ่งเป็นการอ่านคร่าว ๆ และการจับใจความสำคัญ ซึ่งเป็นการอ่านอย่างละเอียดเพื่อกรองเอาแต่ละสาระสำคัญของเรื่อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การจับใจความโดยรวม เป็นการสังเกตส่วนประกอบของหนังสือด้วยการพลิกอ่านหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยอย่างรวดเร็ว และพยายามจัดเนื้อหาของหัวข้อเหล่านั้นให้เป็นลำดับ เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันของเรื่องที่อ่าน วิธีการเช่นนี้จะทำให้ผู้อ่านเห็นโครงสร้างของหนังสือหรือสิ่งที่อ่านทั้งหมดอย่างคร่าว ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจว่าจะอ่านอย่างละเอียดต่อไปหรือไม่ การจับใจความโดยรวมมีข้อควรปฏิบัติ ดังนี้

1.1 สังเกตส่วนประกอบของเรื่อง เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ วัตถุประสงค์ของผู้เขียน เพื่อให้เห็นจุดมุ่งหมายของเรื่องอย่างคร่าว ๆ ว่าเกี่ยวกับอะไร ผู้เขียนต้องการสื่ออะไร

1.2 สังเกตหัวข้อใหญ่ ซึ่งเป็นประเด็นหลักของเรื่อง และหัวข้อย่อยซึ่งเป็นประเด็นรองของเรื่อง ส่วนเนื้อหาซึ่งอธิบายขยายความในหัวข้อดังกล่าว นั้น มีสิ่งที่ผู้อ่านควรสังเกตและควรให้ความสำคัญก็คือ คำหรือข้อความที่อยู่ในเครื่องหมายอัฒภาค ตลอดจนคำหรือข้อความที่มีลักษณะแบบอักษรเป็นตัวหนา ตัวเอน หรือขีดเส้นใต้ ซึ่งเป็นการเน้น นอกจากนี้ยังควรสังเกตภาพประกอบ แผนภูมิ ตาราง ฯลฯ ด้วย เพราะสิ่งเหล่านี้จะทำให้เราเห็นประเด็นที่ผู้เขียนต้องการเน้น เมื่ออ่านจบผู้อ่านควรตอบคำถามให้ได้ว่า ผู้เขียนเขียนเกี่ยวกับอะไรและเน้นเรื่องใดเป็นพิเศษ

1.3 บางครั้งเนื้อหาอาจมีความววน ผู้อ่านควรประมวลเนื้อหาที่ได้จากการอ่านตามข้อควรปฏิบัติในข้อ 1.2 แล้วจัดลำดับเนื้อหาใหม่ให้มีเอกภาพและสัมพันธภาพโดยอาจเรียงตามลำดับความสำคัญ หรือเรียงตามเหตุการณ์ วิธีการเช่นนี้จะช่วยให้สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ง่ายและชัดเจนขึ้น

2. การจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านต่อจากแนวทางแรก ผู้อ่านต้องอ่านละเอียดและสรุปใจความสำคัญให้ได้ ในการระบุข้อความที่เป็นใจความสำคัญทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับความนิยมและความถนัดของผู้อ่าน เช่น ใช้วิธีการขีดเส้นใต้ ทำสัญลักษณ์บริเวณข้อความสำคัญหรือจดบันทึกย่อลงในสมุด เป็นต้น ในการอ่านจับใจความสำคัญ ผู้อ่านควรอ่านเก็บเนื้อเรื่อง ข้อมูลสำคัญ ทรรศนะของผู้เขียน และจุดมุ่งหมายของเรื่องให้ได้ การเก็บใจความสำคัญดังกล่าวจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ต่อไปได้

การอ่านจับใจความสำคัญนี้ ผู้อ่านต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อความได้ว่าส่วนใดเป็นใจความสำคัญและส่วนใดเป็นผลความหรือข้อความประกอบที่ขยายใจความสำคัญ ในการวิเคราะห์ข้อความเพื่อหาใจความสำคัญทำได้โดยการตัดส่วนที่เป็นผลความออก ส่วนที่เป็นผลความนั้นอาจเป็นส่วนขยายประเภทอนุประโยคที่นำหน้าด้วยคำว่า “ที่ ซึ่ง หรือ อัน” ก็ได้ หรือบางครั้งอาจแสดงอยู่ในรูปแบบการเปรียบเทียบ การยกตัวอย่าง การให้เหตุผล หรือการอธิบายขยายความรายละเอียดก็ได้ เมื่อตัวผลความออกแล้วก็จะพบว่าส่วนที่เหลืออยู่คือใจความสำคัญ

ในกรณีที่ข้อความมีระดับย่อหน้า ผู้อ่านสามารถหาใจความสำคัญได้ด้วยวิธีเดียวกันกับการหาใจความสำคัญของประโยค เพียงแต่ควรทำความเข้าใจเพิ่มเติมว่า ข้อความที่เป็นย่อหน้าโดยทั่วไป 1 ย่อหน้า จะประกอบด้วยใจความสำคัญเพียงใจความเดียว ดังนั้นตำแหน่งของใจความสำคัญอาจอยู่ที่ต้นย่อหน้า กลางย่อหน้า ท้ายย่อหน้า หรืออยู่ที่หลายส่วนรวมกันก็ได้ เมื่อรู้ว่ใจความสำคัญอยู่ที่ใดแล้ว ผู้อ่านควรเรียบเรียงใจความสำคัญนั้น ๆ ด้วยภาษาของตนเอง

จากแนวทางเหล่านี้ สรุปได้ว่า การอ่านเรื่องราวต่าง ๆ ให้เข้าใจนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ระดับประโยค ย่อหน้า และเนื้อเรื่องทั้งหมดตามลำดับ ซึ่งการที่จะเข้าใจเรื่องราวทุกระดับขึ้นอยู่กับความสามารถในการจับใจความสำคัญของผู้อ่าน ในการอ่านจับใจความมีแนวการอ่านโดยทั่วไป 2 ลักษณะ คือ การจับใจความโดยรวมซึ่งเป็นการอ่านคร่าว ๆ และการจับใจความสำคัญ

ครูผู้สอนสามารถฝึกให้นักเรียนเข้าใจเรื่องทีอ่านได้อย่างรวดเร็ว โดยต้องอ่านย่อหน้าที่จะจับใจความให้จบอย่างคร่าว ๆ ก่อน จากนั้นหาใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าอย่างพิถีพิถัน เพราะจะได้เข้าใจเนื้อเรื่องและสามารถจับใจความของแต่ละย่อหน้าได้ ทั้งนี้สำคัญอาจจะอยู่ที่ตอนต้นย่อหน้า กลางย่อหน้า ท้ายย่อหน้า หรืออยู่ที่หลายส่วนรวมกันก็ได้ เมื่อรู้ว่าใจความสำคัญอยู่ที่ใดแล้วผู้อ่านควรนำใจความสำคัญของเรื่องมาเรียบเรียงด้วยภาษาของตนเองให้ได้เนื้อหาที่สั้นลง ครบถ้วน และสมบูรณ์

วิธีการสอนอ่านจับใจความ

วิธีการสอนอ่านจับใจความมีหลายรูปแบบ ซึ่งนักการศึกษาได้เสนอแนวทางไว้ ดังนี้

บันลือ พลฤกษ์วัน (2545: 128) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนอ่านจับใจความไว้ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ฝึกอ่านแบบคร่าว ๆ เพื่อสำรวจสิ่งที่สนใจหรือสิ่งที่ต้องการ

1.1 ให้อ่านเรื่องราวหรือบทความอย่างรวดเร็ว โดยอ่านข้าม ๆ ลวก ๆ ไปก่อน เพื่อจะได้รู้ว่าเรื่องนั้นมีขอบเขตหรือกล่าวถึงเรื่องอะไร

1.2 ให้อ่านเฉพาะหัวข้อย่อย หัวข้อใดหัวข้อหนึ่งให้ละเอียด เพื่อทราบทัศนคติข้อเสนอแนะ เจตนาของผู้แต่ง โดยมากจะเสนอแนะให้อ่านคำนำหรืออารัมภบทก่อน

1.3 อ่านทั้งเรื่อง เพื่อประเมินดูว่าเรื่องนั้นให้ประโยชน์ทางใด มีจุดเด่นตรงไหน

1.4 อ่านแล้วพิจารณาตรวจสอบเรื่องราวโดยส่วนรวมว่าเป็นเรื่องยาก หรือง่าย เหมาะกับวัยของผู้เรียนที่จะใช้ความคิดของตนประเมินได้เพียงใด

1.5 หากเป็นบทประพันธ์ร้อยกรอง ลองอ่านสัก 2-3 หน้า เพื่อคว้ามักคุณค่าน่าสนใจ มากน้อยเพียงใด ไพเราะหรือไม่ เทคนิคการอ่านแบบคร่าว ๆ เป็นการอ่านโดยใช้การกวาดสายตาอย่างรวดเร็ว เพื่อค้นหาสิ่งที่ตนสนใจ ปมเรื่อง จุดเด่น หรือสิ่งที่ผู้อ่านติดใจให้ถุกคิด

2. ฝึกอ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญ เป็นวิธีการที่จะนำไปสู่การย่อความ

2.1 เมื่อผู้เรียนอ่านเรื่องแล้วให้เล่าเรื่องย่อเรื่องราวความเป็นมาและใจความย่อว่า เป็นอย่างไร

2.2 ครูตั้งคำถามให้สอดคล้องกับประเด็นของเรื่องทีกล่าวไว้แล้ว เช่น ใครกับใคร พฤติกรรมเป็นอย่างไร เป็นต้น

2.3 การตรวจคำตอบ ครูจำเป็นต้องเน้นให้ตอบปัญหาให้ตรงประเด็นในการฝึกในห้องเรียนให้ชัดเจน (เป็นส่วนหนึ่งของความพร้อมในการอ่านในใจ)

3. นำผลของคำตอบ หรือการตั้งชื่อเรื่องมาอภิปราย ตรวจสอบโดยการอ่านออกเสียงเพื่อให้ฟังแล้วตอบคำถามหรือบอกชื่อเรื่องได้ถูกต้อง

4. ให้ผู้เรียนนำผลของคำตอบในข้อ 3 มาตรวจสอบว่าชื่อเรื่องนั้นตรงกับประโยคใดหรือประโยคบอกชื่อเรื่อง หรือประโยคใดบอกใจความสำคัญของอนุเฉททีอ่าน ให้ผู้เรียนขีดเส้นใต้ที่ประโยคใจความนั้น ๆ

5. เรียบเรียงประโยคบอกใจความสำคัญแต่ละอนุเขตตามลำดับ โดยเพิ่มคำเชื่อมและเกลาภาษาให้ได้ความต่อเนื่อง อาจสลับตอนก็ได้ถ้าได้ความดีกว่า

6. อ่านทบทวนโดยการอ่านออกเสียงเพื่อใช้การฟังตรวจสอบใจความสำคัญ

7. กำหนดการตั้งชื่อเรื่อง บอกแหล่งที่มาของเรื่องให้ชัดเจน รวมทั้งผู้เขียนหรือสำนักพิมพ์แล้วแต่กรณี

สำลี รักสุทธี (2553: 61-68) ได้กล่าวถึง วิธีการสอนอ่านจับใจความว่า การอ่านเป็น (อ่านจับใจความ) สามารถทำให้เกิดขึ้นได้ตั้งแต่ชั้นนักเรียนระดับเริ่มเรียนโดยให้อ่านง่าย ๆ เรื่องสั้น ๆ ให้ฝึกอ่านจากง่ายไปหายาก แรก ๆ ยังไม่เน้นการจับใจความ แต่ก็ควรตอบคำถามง่าย ๆ จากเรื่องที่อ่าน ได้จึงถือได้ว่าเป็นการพัฒนาการอ่านเป็น (อ่านจับใจความ) ซึ่งการฝึกอ่านให้กับนักเรียน มีขั้นตอนดังนี้

1. เริ่มอ่านประโยคสั้น ๆ การฝึกให้นักเรียนอ่านเป็น ควรเริ่มจากการฝึกจากง่ายไปหายาก เริ่มจากประโยคสั้น ๆ แล้วไปอ่านประโยคที่ยาวขึ้น และถามคำถามง่าย ๆ

2. อ่านเรื่องง่าย ๆ แล้วตอบคำถาม เมื่อฝึกให้นักเรียนอ่านประโยคแล้ว เพื่อพัฒนาการอ่านให้เป็น หรืออ่านเป็นให้ดีขึ้นจึงควรนำเรื่องง่าย ๆ สั้น ๆ มาให้นักเรียนอ่าน ควรเริ่มจากฝึกจากเรื่องง่ายไปหาเรื่องยาก แล้วถามด้วยคำถามง่าย ๆ (ใคร ทำอะไร ที่ไหน)

3. อ่านเรื่องสร้างสรรค์แล้ววิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าและสรุปความ การฝึกให้นักเรียนก้าวเข้าสู่การอ่านเป็น ข้อสำคัญอยู่ที่การสร้างเรื่องหรือกำหนดสถานการณ์และการใช้คำถามด้วย สำหรับเรื่องที่น่าสนใจควรเริ่มจากเรื่องสั้น ๆ ง่าย ๆ ใช้คำศัพท์ไม่ยาก ส่วนคำถามที่ควรใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนาการคิด ควรเป็นคำถามที่มีคำว่า อะไร เพราะอะไร เหตุใด หรือไม่ ทำไม อย่างไร

นอกจากนี้สำลี รักสุทธี ยังได้เสนอแนวทางการแก้ปัญหาให้นักเรียนไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านไว้ว่า แม้จะฝึกให้นักเรียนอ่านเรื่องแล้วจับใจความและตอบคำถามมามากแล้ว แต่ก็อาจมีนักเรียนบางคนที่ยังมีปัญหาในเรื่องนี้ ครูควรหาวิธีแก้ปัญหาด้วยการให้อ่านเรื่องต่างๆ เพิ่มเติมเพื่อจับใจความสำคัญ ควรแนะนำให้นักเรียนจับประเด็นสำคัญแต่ละย่อหน้า ให้นักเรียนตั้งคำถามว่า “ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร” ครูควรตรวจสอบให้แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับประโยคสำคัญหรือใจความสำคัญหรือไม่ นอกจากนี้การใช้ภาพสามเหลี่ยมอธิบายลำดับชั้นความสำคัญของประโยคก็จะทำให้นักเรียนเข้าใจดีขึ้น ทำได้โดยการเรียงลำดับไว้ ดังนี้

1. ประโยคหลัก หรือประโยคสำคัญ

2. รายละเอียดที่สำคัญมาก

3. รายละเอียดที่สำคัญรองลงมา

4. รายละเอียดปลีกย่อย (รายละเอียดนี้สามารถตัดทิ้งได้ โดยไม่ทำให้เนื้อหาเปลี่ยนแปลงไป)

ถ้านักเรียนมีปัญหาในการอ่านจับใจความหรืออ่านเป็น ครูควรจัดกิจกรรมต่อไปนี้

1. ในการสอนที่เน้นให้นักเรียนรู้จักสรุปความเพื่อจับประเด็นหลักของเนื้อหา ควรมีการหยุดพักเป็นระยะ เพื่ออธิบายสาระเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านให้ฟัง และเพื่อจะได้สอบถามความเข้าใจ

2. ให้ความเวลาขณะอ่านเนื้อเรื่องอย่างเพียงพอ นักเรียนควรได้อ่านเรื่องจนจบ มากกว่าหนึ่งครั้ง เพราะจุดมุ่งหมายคือให้นักเรียนอ่านและสรุปความได้ถูกต้องไม่ใช่ให้อ่านอย่างรวดเร็ว

3. ให้นักเรียนฝึกอ่านเนื้อเรื่องที่น่าสนใจและเหมาะสมกับวัย เช่น เรื่องผจญภัย หรือเรื่องลึกลับ โดยให้อ่านเป็นตอน ๆ และเรื่องที่อ่านควรมีคำศัพท์ไม่มากนัก

4. ครูควรเขียนเรื่องสั้น ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนสนใจ โดยในเรื่องควรใช้ชื่อของนักเรียน ชื่อสมาชิกในครอบครัว ชื่อเพื่อน และประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

5. เรื่องที่นำมาให้นักเรียนอ่านควรเป็นเรื่องที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน

กิตติชัย พินโน และอมรชัย คหกิจโกศล (2554: 154) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนอ่านจับใจความไว้ว่า ในการอ่านควรใช้ขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. อ่านผ่าน ๆ การอ่านหนังสือในขั้นนี้ หากมิได้เจาะจงเรื่องที่เลือกอ่าน ควรใช้วิธีการอ่านแบบคร่าว ๆ ซึ่งเป็นการอ่านอย่างรวดเร็ว โดยพิจารณาจากองค์ประกอบของหนังสือ เช่น คำนำ สารบัญ บทนำ บทสรุป เป็นต้น การอ่านวิธีนี้จะอ่านข้ามข้อความบางช่วงบางตอนไปเพื่อให้ได้ภาพรวมกว้าง ๆ ของหนังสือ ทำให้ทราบว่าหนังสือที่จะเลือกไปอ่านนั้นมีโครงเรื่องเป็นอย่างไร นำเสนอเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง หรือมีจุดเน้นในประเด็นใดมากเป็นพิเศษหรือไม่ แต่หากมีหัวข้อหรือเรื่องที่ต้องการอ่านอยู่แล้วควรเลือกใช้วิธีการอ่านแบบกวาดสายตา ซึ่งเป็นวิธีการอ่านด้วยการค้นหาข้อความหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ต้องการทราบเท่านั้น เพื่อให้ได้คำหรือข้อความที่ต้องการอย่างรวดเร็ว

2. อ่านเอาเรื่อง เป็นการอ่านเพื่อให้รู้เรื่องและจับใจความหรือสาระสำคัญของเรื่อง การอ่านในขั้นนี้จะต้องอ่านโดยละเอียดตลอดเรื่อง อ่านอย่างพิถีพิถัน และตีความเนื้อหาด้วยความระมัดระวัง ในการอ่านเอาเรื่องผู้อ่านต้องค่อย ๆ อ่าน จะข้ามตอนใดตอนหนึ่งไปไม่ได้ เพราะจะทำให้ไม่ต่อเนื่องและไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างเต็มที่ ในขั้นนี้เมื่อผู้เรียนพบคำศัพท์หรือข้อความที่ไม่คุ้นเคยหรืออ่านแล้วไม่เข้าใจก็ให้อ่านผ่านไปก่อน เพราะบางครั้งข้อความถัดไปหรือย่อหน้าต่อไปอาจช่วยไขความหมายของคำหรือข้อความที่ไม่เข้าใจได้ อย่างไรก็ตามควรให้ผู้เรียนทำเครื่องหมายกำกับคำหรือข้อความที่ไม่เข้าใจไว้ด้วยเพื่อความสะดวกในการกลับมาอ่านทำความเข้าใจอีกครั้งในภายหลัง

3. อ่านซ้ำ เป็นขั้นตอนถัดจากการอ่านเอาเรื่อง เป็นการอ่านเพื่อทบทวนความเข้าใจและค้นหาความหมายของศัพท์และข้อความที่ยังไม่ทราบความหมาย หากอ่านซ้ำจนจบแล้วยังไม่เข้าใจคำหรือข้อความดังกล่าวอีก ก็อาจให้ค้นคว้าเพิ่มเติมจากหนังสืออ้างอิง หรือหนังสืออื่น ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกัน

4. บันทึกสาระสำคัญ เมื่ออ่านอย่างละเอียดและเข้าใจแนวคิดหลักของเรื่องแล้ว ควรให้ผู้เรียนบันทึกความรู้ที่ได้จากการอ่านนั้นด้วยภาษาของตนเอง

แวมมยุรา เหมือนนิล (2556: 14) ได้กล่าวถึง วิธีการอ่านจับใจความให้เข้าใจง่าย ดังนี้

1. สืบสวนส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าว ๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือ เพราะส่วนประกอบของหนังสือหนังสือก็มีส่วนทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับหนังสือได้อย่างกว้างขวาง

2. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน ควรกำหนดเป้าหมายในการอ่านหนังสือทุกครั้งว่าเราจะอ่านเพื่ออะไร

3. มีความสามารถทางภาษา คือต้องเข้าใจความหมายของคำศัพท์เป็นเบื้องต้นก่อน หากไม่เข้าใจความหมายของคำย่อไม่สามารถจับใจความได้เลย

4. มีประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ย่อมทำให้เข้าใจและจับใจความเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น

5. ความเข้าใจของหนังสือ หนังสือแต่ละประเภทมีรูปแบบการแต่งและเป้าหมายของเรื่องที่แตกต่างกัน เช่น สารคดี ตำรา มุ่งให้ความรู้หรือความคิดแก่ผู้อ่านมากกว่าอย่างอื่น ตลอดจนถึงมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน ซึ่งครูควรแนะนำแนวปฏิบัติในการอ่านก่อนเสมอ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า วิธีการสอนอ่านจับใจความนั้น ครูควรฝึกให้นักเรียนได้อ่านเรื่องแล้วจับใจความด้วยวิธีการตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน โดยให้นักเรียนฝึกอ่านจากเรื่องง่าย ๆ ไปหาเรื่องยาก แล้วตอบคำถามด้วยคำถามง่าย ๆ ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน จากนั้นจึงใช้คำถามเพื่อพัฒนาการคิดขั้นสูงเช่นคำว่า เพราะอะไร เหตุใด หรือไม่ ทำไม อย่างไร เป็นต้น ซึ่งการฝึกอ่านจับใจความนั้นควรให้นักเรียนได้อ่านเรื่องจนจบมากกว่าหนึ่งครั้งดังนี้ เริ่มจากอ่านเรื่องแบบคร่าว ๆ เพื่อสำรวจส่วนประกอบของหนังสือ หรือสำรวจจุดมุ่งหมายของเรื่อง จากนั้นอ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญ ซึ่งเป็นการพิจารณาเนื้อเรื่องอย่างละเอียดเพื่อให้รู้เรื่องและจับใจความของเรื่องได้ เสร็จแล้วอ่านทบทวนเนื้อเรื่องเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาและตรวจสอบใจความสำคัญ และบันทึกสาระสำคัญของเรื่อง โดยให้นักเรียนเรียบเรียงความรู้หรือประโยคใจความสำคัญเป็นภาษาของตนเอง โดยอาจเพิ่มคำเชื่อมหรือเกลาภาษาให้มีความต่อเนื่อง

การประเมินความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

การประเมินความสามารถด้านการอ่านจับใจความมีหลายรูปแบบ ซึ่งมีนักการศึกษากล่าวถึงหลักการประเมินความสามารถด้านการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543: 148-150) ได้เสนอแนวทางการประเมินการอ่านจับใจความโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานพิจารณาเนื้อเรื่องที่ผู้อ่านจับใจความไว้ 2 วิธี คือ

1. การใช้เครื่องมือที่เป็นแบบทดสอบ ผู้อ่านจะต้องตอบคำถามได้ร้อยละ 70 ขึ้นไป การยึดเกณฑ์นี้นักการศึกษามีความเห็นว่าผู้อ่านได้พลาดเนื้อหาบางตอนไปร้อยละ 30 แล้ว หากยึดเกณฑ์ประเมินที่ต่ำกว่านี้จะทำให้มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนในเหตุการณ์สำคัญของเรื่อง นักการศึกษาบางคนกำหนดเกณฑ์ที่แตกต่างไปจากนี้ คือ เครส และจอห์นสัน (Kress and Johnson. 1965: 81-89) เสนอแนะเกณฑ์การประเมินการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

1.1 ผู้อ่านที่สามารถตอบคำถาม หรือเล่าเรื่องได้ถูกต้องในขอบเขต ร้อยละ 90-100 มีความสามารถในการอ่านจับใจความอยู่ในระดับที่ 1

1.2 ผู้อ่านที่สามารถตอบคำถาม หรือเล่าเรื่องได้ถูกต้องในขอบเขต ร้อยละ 75-89 มีความสามารถในการอ่านจับใจความอยู่ในระดับที่ 2

1.3 ผู้อ่านที่สามารถตอบคำถาม หรือเล่าเรื่องได้ถูกต้องต่ำกว่าร้อยละ 75 แสดงว่า ยังมีข้อบกพร่องในการอ่านจับใจความ พลาดประเด็นสำคัญของเนื้อเรื่อง ควรมีการอ่านทบทวน ลักษณะการประเมินการอ่านจับใจความของภาษาไทยควรใช้เกณฑ์การอ่านจับใจความ ได้ร้อยละ 70 เป็นอย่างน้อย แล้วใช้หลักส่งเสริมให้ผู้อ่านมีพัฒนาการในการจับใจความให้มากขึ้นควบคู่กับการพัฒนาอัตราเร็วในการอ่าน

2. การใช้แบบประเมินค่า โดยใช้ระดับตัวอักษรแล้วตีค่าออกมาเป็นคะแนน เช่น เมื่อผู้อ่านประเมินการอ่านจับใจความของตนเองแล้วรวมคะแนนทั้งหมดในแต่ละช่อง สมมติให้แบบประเมินค่าทั้งหมดได้มี 20 ข้อ ถ้าทำเครื่องหมายในช่อง “มาก” ทุกช่อง จะได้คะแนนเต็ม 80 คะแนน ระดับคะแนนที่ได้มีขอบเขตคือ คะแนน 72-80 เท่ากับระดับ 4 หมายถึง ดี คะแนน 52-71 เท่ากับระดับ 3 หมายถึง ค่อนข้างดี คะแนน 32-51 เท่ากับระดับ 2 หมายถึง พอใช้ คะแนน 0-31 เท่ากับระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

ผู้อ่านที่ประเมินการอ่านจับใจความของตนเองแล้ว หากรวมคะแนนแล้วอยู่ในระดับ 3-4 แสดงว่ามีความสามารถในการอ่านจับใจความที่น่าพอใจ แต่ถ้าผลที่ได้อยู่ในระดับ 1-2 ผู้อ่านควรปรับปรุงเพื่อพัฒนาคุณภาพการอ่านจับใจความให้ดีขึ้น

หนังสือ พฤษะวัน (2545: 9-10) ได้กล่าวถึงการประเมินผลและตรวจสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนไว้ ดังนี้

1. ตอบคำถามจากเรื่องได้ถูกต้อง ได้แก่
  - 1.1 ตอบคำถามจากข้อเท็จจริงของเรื่อง
  - 1.2 ตอบคำถามโดยการวิเคราะห์หาเหตุผลของเรื่อง
  - 1.3 ตอบคำถามจากการสรุปเรื่อง หรือวิจารณ์ ไตร่ตรอง
2. เล่าเรื่องและสรุปเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ประเมินและเลือกแบบจากตัวละคร ให้เหตุผลประกอบการเลือกหรือไม่เลือก
4. แสดงประกอบนิทาน แสดงท่าใบ้ประกอบประโยค วลี หรือคำศัพท์ได้
5. หาความสัมพันธ์ของคำ เช่น กระจาย-กระโดด
6. หาคำตรงกันข้ามเชิงความหมาย เช่น หิว-อิ่ม ยิ้ม-บึ้ง
7. อธิบายคำคม คำพังเพย แล้วแต่งนิทานประกอบ
8. ต่อนิทานที่เล่าไม่จบอย่างมีความต่อเนื่องและสมเหตุสมผล
9. สรุป ตั้งชื่อเรื่องได้ครอบคลุมเนื้อเรื่อง พร้อมอธิบาย
10. ปฏิบัติตามขั้นตอนการประกอบอาหาร ประดิษฐ์ หรือดำเนินการทดลองทางวิทยาศาสตร์
11. นำความเข้าใจจากสิ่งที่อ่านมาใช้ในการพยากรณ์แนวโน้มเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม เศรษฐกิจ

12. วิจารณ์ ให้ข้อคิดและเสนอแนะแก้ไขเชิงยอมรับ ไม่ยอมรับ โต้แย้งด้วยเหตุผลของตนเอง
 แวมยุรา เหมือนนิล (2556: 17) ได้กล่าวถึงข้อสังเกตพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนที่แสดง
 ให้เห็นถึงความสามารถด้านการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

1. การจำลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านได้ และสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตนเอง
2. การบอกเล่าความทรงจำที่ได้จากการอ่านในสิ่งที่เฉพาะเจาะจงได้ เช่น ข้อเท็จจริง
 รายละเอียด ชื่อ สถานที่ เหตุการณ์ ฯลฯ
3. การปฏิบัติตามคำสั่ง หรือข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้
4. การรู้จักแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นหรือจินตนาการได้
5. การรวบรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลที่มีอยู่แล้วได้
6. การเลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้
7. การให้ตัวอย่างประกอบได้
8. การจำแนกใจความสำคัญและส่วนขยายได้
9. การกล่าวสรุปได้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การประเมินความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ประเมินได้จากการ
 ตอบคำถามได้ถูกต้อง ซึ่งพิจารณาได้ในหลายรูปแบบ เช่น การจำแนกใจความสำคัญและส่วนขยายได้
 การแยกแยะข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้ การวิเคราะห์หาเหตุผลของเรื่อง การรวบรวม
 ข้อมูลใหม่กับข้อมูลที่มีอยู่แล้ว การเล่าเรื่อง สรุปเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามขั้นตอนหรือข้อเสนอแนะหลัง
 การอ่าน และจัดลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านได้ โดยเกณฑ์มาตรฐานในการพิจารณาการอ่าน
 จับใจความมี 2 วิธี คือ การใช้เครื่องมือที่เป็นแบบทดสอบ และการใช้แบบประเมินค่า ซึ่งผู้อ่านจะต้อง
 ตอบคำถามได้ร้อยละ 70 ขึ้นไป โดยแบบทดสอบมักจะเป็นข้อความเป็นตอนๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ให้
 นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบ

เทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับเทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H ตามประเด็น
 สำคัญ ประกอบด้วย ความหมายของการใช้คำถาม ประเภทของคำถาม ลักษณะของคำถาม เทคนิค
 การใช้คำถามที่ดี วิธีใช้คำถามในการเรียนการสอน และการใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

ความหมายของการใช้คำถาม

ความหมายของการใช้คำถาม มีนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาได้ให้ความหมาย
 ไว้ดังนี้

วิลลิตน์ สุนทรโรจน์ (2549: 166) ได้อธิบายเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบตั้งคำถามว่า
 การถาม (Questioning) คือ ยุทธศาสตร์การสอนที่สำคัญ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ช่วยพัฒนากระบวนการ

คิด การตีความ การไตร่ตรอง การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงการเรียนรู้การคิดและการสอน

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551: 74) ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบใช้คำถามว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการทางความคิดของผู้เรียน โดยผู้สอนจะป้อนคำถามในลักษณะต่างๆ ที่เป็นคำถามที่ดี สามารถพัฒนาความคิดผู้เรียน ถามเพื่อให้ผู้เรียนใช้ความคิดเชิงเหตุผล วิเคราะห์ วิวิจารณ์ สังเคราะห์ หรือ การประเมินค่าเพื่อจะตอบคำถามเหล่านั้น

สุเพลา ทองแป้น (2552: 43) ให้ความหมายของการใช้คำถาม คือ เทคนิคการใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนได้ตอบ เพราะคำถามจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการคิดเรียบเรียงเป็นความรู้ และถ่ายทอดเป็นคำตอบ คำถามเป็นเครื่องมือที่จะช่วยตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ครูสามารถใช้คำถามเป็นเครื่องมือสนับสนุนกิจกรรมการสืบเสาะความรู้ ใช้เป็นอุปกรณ์การสื่อความหมายได้ด้วย

จากการศึกษาความหมายข้างต้นสรุปได้ว่า การใช้คำถาม หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิด การตีความ การถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ โดยการป้อนคำถามในลักษณะต่าง ๆ ที่เป็นคำถามที่ดี เพื่อกระตุ้นการใช้ทักษะการคิด เรียบเรียงความรู้ และถ่ายทอดเป็นคำตอบ ซึ่งสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงการเรียนรู้ การคิด และการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประเภทของคำถาม

คำถามมีหลายประเภท คำถามแต่ละคำถามมีวัตถุประสงค์ในการใช้ที่แตกต่างกันจากการศึกษาได้มีผู้กล่าวถึงประเภทของคำถามไว้หลายท่าน ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551: 75) ได้จำแนกคำถามซึ่งเป็นลักษณะคำถามที่ใช้เพื่อความมุ่งหมายต่างๆ ดังนี้

1. ถามเพื่อเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้ตอบคิดเปรียบเทียบความเหมือนกับความแตกต่าง ที่จะต้องคิดอย่างรอบคอบเสียก่อนจึงจะตอบได้
2. ถามเพื่อการตัดสินใจ ผู้ตอบจะต้องจำแนกและตัดสินใจให้แน่นอน
3. ถามเพื่อนำเอาความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เป็นการถามเพื่อการแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่
4. ถามเพื่อการจำแนก เพื่อต้องการให้ผู้ตอบคิดจำแนกหรือจัดหมวดหมู่ หรือจัดพวกใหม่ โดยอาศัยการเปรียบเทียบในด้านความแตกต่าง ความเหมือนความสัมพันธ์และการจัดกลุ่มใหม่
5. ถามความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผล เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบสังเกตปรากฏการณ์ว่า เกิดขึ้นได้อย่างไร ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร
6. ถามเพื่อให้ทราบความมุ่งหมาย เป็นการถามที่ให้ผู้ตอบบอกความมุ่งหมายของเนื้อเรื่อง
7. ถามเพื่อให้เกิดความคิดวิจารณ์ ถามเพื่อให้ผู้ตอบคิดในเรื่องความสมบูรณ์ ความถูกต้อง ซึ่งก่อนที่จะตอบนั้นผู้ตอบจะต้องใคร่ครวญเสียก่อน

8. ถามเพื่อให้แสดงความคิดเห็น เพื่อให้ผู้ตอบเกิดการสรุปผลตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลความจริงหลักการเป็นเกณฑ์

9. ถามเพื่อเปิดการอภิปราย เป็นการถามเพื่อให้ได้มีการถกเถียง การพินิจพิจารณา ตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

10. ถามเพื่อให้กำหนดนิยามหรือให้อธิบาย เป็นการถามเพื่อให้สรุปความคิดรวบยอดหรือความหมาย คำนิยาม คำอธิบาย เพื่อให้เรื่องราวนั้นกระจ่างขึ้น

11. ถามเพื่อให้สังเกต คำถามชนิดนี้ต้องการให้หาคำตอบโดยวิธีการสังเกต

12. ถามเพื่อยั่วให้เกิดคำถามใหม่ๆ ระหว่างที่ผู้เรียนกำลังคิดกำลังอ่านหรือปฏิบัติงานอยู่ ผู้สอนอาจถามถึงงานที่กำลังคิด กำลังทำ ว่าพบปัญหาอะไรหรือไม่

ชัยวัฒน์ สิทธิรัตน์ (2553: 7-13) ได้กล่าวถึงลักษณะของคำถามไว้ว่า การถามผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องใช้คำถามในหลายลักษณะไม่ใช่ถามเพื่อให้ผู้เรียนจำอย่างเดียวผู้สอนควร ใช้คำถามที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ใช้ความเข้าใจเป็นพื้นฐานในการคิดต่อไปในระดับสูง ซึ่งลักษณะของคำถามมีหลายลักษณะ ดังนี้ (คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , 2547)

1. การถามเกี่ยวกับความเข้าใจ เป็นการถามเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถในการระลึกถึงสาระสำคัญ สิ่งทีเรียนรู้อ หรือเป็นความสามารถที่จะนำความรู้มาเชื่อมโยงกับสถานการณ์ ลักษณะคำถามจึงเป็นการถามถึงวิธีการ รวมถึงการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. การถามให้อธิบาย เป็นการใช้คำถามเพื่อให้ผู้เรียนได้อธิบายถึงวิธีการคิดหาคำตอบขั้นตอน หรือกระบวนการในการคิดหาคำตอบ แต่ไม่จำเป็นต้องบอกเหตุผลในการคิดหรือกระทำนั้น

3. การถามให้คิดวิเคราะห์ เป็นลักษณะการถามที่ไม่ต้องการคำตอบว่าถูกหรือผิดใช่หรือไม่ใช่ แต่จะเป็นการถามเพื่อให้ผู้เรียนใช้ความสามารถในการแยกแยะองค์ประกอบต่างๆ ของปัญหาโดยอาศัยหลักการ กฎ ทฤษฎี และที่มาของเรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่กำหนดเป็นตัวนำไปสู่การคิด

4. การถามให้คิดเชิงเหตุผล เป็นการถามที่เน้นให้ผู้เรียนได้อธิบายเหตุผลประกอบการคิด การตัดสินใจ โดยมีการอ้างหลักการ กฎ ทฤษฎี หรือ ประสบการณ์

5. การถามเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอด เป็นลักษณะคำถามเพื่อให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดเพื่อหาความสัมพันธ์ของข้อมูลย่อย ๆ แล้วสรุปเป็นหลักการด้วยตนเอง

6. การถามเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ คำถามลักษณะนี้ เป็นคำถามให้ผู้เรียน ใช้ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็น นำไปสู่การตัดสินใจคิดหรือสร้างสิ่งใหม่

จินดา คงแก้ว (2550, อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สิทธิรัตน์ , 2553: 14-25) ได้กล่าวถึงลักษณะของคำถามตามวัตถุประสงค์ของการถามไว้ ดังนี้

1. ถามเพื่อเปรียบเทียบ เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบคิดเปรียบเทียบความเหมือนกับความต่างของสิ่งของบุคคล หรือสถานที่

2. ถามเพื่อการตัดสินใจ เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบต้องจำแนกและตัดสินใจให้แน่นอน

3. ถามเพื่อการนำเอาความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์ที่มีอยู่แล้ว

4. ถามเพื่อการจำแนก เป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้ตอบคิดจำแนกหรือจัดหมวดหมู่หรือจัดพวกใหม่ โดยอาศัยการเปรียบเทียบความแตกต่างความเหมือนและความสัมพันธ์ และการจัดกลุ่มใหม่

5. ถามความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผล เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบสังเกตปรากฏการณ์ว่า เกิดขึ้นได้อย่างไร ผลเป็นอย่างไร

6. ถามเพื่อให้ทราบความมุ่งหมาย เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบบอกความมุ่งหมายของเนื้อเรื่อง

7. ถามเพื่อให้เกิดการคิดวิจารณ์ เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบคิดในเรื่องความสมบูรณ์ ความถูกต้อง ผู้ตอบจะต้องใคร่ครวญอย่างดีก่อนที่จะตอบ

8. ถามเพื่อให้แสดงความคิดเห็น เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบเกิดการสรุปผล ตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลความจริง หลักการเป็นเกณฑ์

9. ถามเพื่อเปิดการอภิปราย เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบได้มีการถกเถียง การพินิจพิจารณา ตัดสินใจเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

10. ถามเพื่อให้กำหนดนิยามหรือให้อธิบาย เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบสรุปความคิดรวบยอดหรือความหมายคำนิยาม คำอธิบายในคำหรือวลี

11. ถามเพื่อให้สังเกต เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบหาคำตอบ โดยวิธีการสังเกต

12. ถามเพื่อยั่วให้เกิดคำถามใหม่ๆ ระหว่างที่ผู้เรียนกำลังคิด กำลังอ่าน กำลังปฏิบัติงานว่า พบปัญหาอะไรหรือไม่

ชนาธิป พรกุล (2557: 177-183) ได้กล่าวถึง เกณฑ์ที่ใช้ในการจัดประเภทของคำถามมี 2 เกณฑ์ คือ

1. เกณฑ์กระบวนการคิด จากการคิดระดับต่ำไปสูง หรือจากความรู้ไปยังการประเมินตามแนวทางการจัดระดับความคิดของบลูม (Bloom's taxonomy) แบ่งเป็น 6 ระดับ ดังนี้

1.1 ความรู้ (Knowledge) เป็นคำถามที่ให้ผู้เรียนตอบจากความจำ และเป็นคำถามที่เป็นพื้นฐานสำหรับการคิดในระดับสูง

1.2 ความเข้าใจ เป็นคำถามที่ผู้เรียนต้องแสดงความเข้าใจโดยเรียบเรียงเป็นคำพูดของตน แล้วแสดงเป็นคำพูด ข้อเขียน ภาพ หรือการแสดง คำถามความเข้าใจ แบ่งได้ 4 ชนิดคือ

- คำถามให้ตีความ คือ ต้องการให้ผู้เรียนแสดงความเข้าใจ โดยระบุข้อมูลหลักและความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล โดยใช้คำถามว่าอย่างไร หรือทำไม

- คำถามให้แปลความ คือ ต้องการให้ผู้เรียนเปลี่ยนข้อความจากรูปแบบหนึ่งไปอีกรูปแบบหนึ่ง โดยคงความหมายเดิม

- คำถามให้ยกตัวอย่าง ต้องการให้ผู้เรียนแสดงความเข้าใจ ด้วยการยกตัวอย่าง

- คำถามให้บอกคำจำกัดความ ต้องการให้ผู้เรียนบรรยายความคิด หรือมีโนทัศน์ด้วยคำพูดของตนเอง

1.3 การนำไปใช้ เป็นคำถามที่ให้ผู้เรียนนำความรู้และความเข้าใจไปแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่

1.4 การวิเคราะห์ เป็นคำถามการคิดระดับสูงที่ให้ผู้เรียนแยกแยะส่วนต่าง ๆ ที่ซับซ้อนแล้วอธิบายความสัมพันธ์ของส่วนประกอบเหล่านั้นที่ คำถามการวิเคราะห์ แบ่งเป็น 4 ระดับ

1.4.1 การระบุประเด็น ผู้เรียนต้องพิจารณาและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทำการสรุป

1.4.2 ความเกี่ยวข้อง ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างของ 2 สิ่ง โดยแสดงการอนุมาน การเชื่อมโยง หรือผลที่ตามมาซึ่งไม่ได้กล่าวถึงตรงๆ

1.4.3 เหตุจูงใจ ระบุเหตุผลของการกระทำ หรือสิ่งที่ปรากฏ

1.4.4 การชักชวน ค้นหาสิ่งที่ซ่อนอยู่ในการสื่อสาร

1.5 การสังเคราะห์ เป็นคำถามระดับสูงที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์สร้างสิ่งใหม่

1.6 การประเมินค่า เป็นคำถามระดับสูงที่ให้ผู้เรียนตัดสินคุณค่าของความคิดวิธีแก้ปัญหา โดยใช้ความรู้ ความรู้สึก ความคิดเห็นในการกำหนดเกณฑ์ เพื่อประเมินค่าสิ่งเหล่านั้น

2. เกณฑ์ลักษณะคำตอบ ลักษณะคำตอบมี 2 ชนิด คือ

2.1 คำถามเอกนัย เป็นคำถามที่ผู้เรียนตอบข้อความเฉพาะเจาะจง ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว คำที่ใช้ถาม ได้แก่ ใคร อะไร ที่ไหน เมื่อใด รวมทั้งคำถามถูก-ผิด

2.2 คำถามอเนกนัย เป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีคำตอบที่แตกต่างกัน เป็นคำถามเกี่ยวกับกระบวนการ ความคิดเห็น การตั้งสมมติฐาน การประเมิน คำที่ใช้ถาม ได้แก่ ทำไมอย่างไร เพราะเหตุใด

ฉันทนา วิริยเวชกุล (2558: 64 - 65) ได้แบ่งประเภทของคำถามเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. คำถามที่ใช้ความคิดพื้นฐาน เป็นคำถามง่าย ๆ เป็นคำถามประเภทความจำหรือประสบการณ์ของเด็ก

2. คำถามเพื่อการคิดค้น เป็นคำถามที่ผู้ถามต้องใช้ความคิดมากกว่าประเภทที่หนึ่ง แยกออกได้เป็นหลายลักษณะ ได้แก่ ถามความเข้าใจ ถามเพื่อนำไปใช้ ถามเพื่อเปรียบเทียบ ถามเหตุและผล ถามให้สรุปหลักการ คำถามที่ขยายความคิด

จากการศึกษาประเภทของคำถาม สรุปได้ว่า ประเภทของคำถามขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการถามที่ต่างกัน สามารถแบ่งได้ ดังนี้ คำถามที่ใช้ความคิดพื้นฐานหรือคำถามความรู้ความจำ คำถามเพื่อการคิดค้น ได้แก่ คำถามเพื่อความเข้าใจ คำถามเพื่อการนำไปใช้ คำถามเพื่อการวิเคราะห์ เพื่อเปรียบเทียบ สรุปหลักการ ถามเหตุผล คำถามเพื่อการสังเคราะห์ เพื่อเกิดความคิดสร้างสรรค์ และคำถามเพื่อการประเมินค่า ตัดสินคุณค่าของความคิด ความรู้สึก

เทคนิคการใช้คำถามที่ดี

เทคนิคการใช้คำถามที่ดี มีนักการศึกษาได้เสนอแนวคิดไว้ ดังนี้

ชัยวัฒน์ สิทธิรัตน์ (2553: 26-27) ได้กล่าวถึง เทคนิคการใช้คำถามที่ดีไว้ว่า ในการตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบแต่ละครั้ง ผู้สอนต้องอาศัยหลักในการตั้งคำถามที่ดี ซึ่งคำถามที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. ชัดเจน คำถามที่ดีต้องมีความชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าต้องการถามอะไร
  2. เข้าใจง่าย คำถามที่ดีต้องใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
  3. สัมพันธ์กับสิ่งที่เรียน คำถามที่ดีต้องมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์การเรียนการสอน เรื่องราว เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน
  4. หลากหลาย คำถามที่ดีต้องมีหลายประเภท กลมกลืนกับเรื่องราวกิจกรรม และเร้าความสนใจ
  5. มีคุณค่า คำถามที่สร้างขึ้นต้องมีคุณค่า และเร้าความสนใจให้อยากตอบ
  6. ปลายเปิด คำถามที่ดีควรเป็นคำถามปลายเปิด เพราะจะทำให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะตอบ
  7. ได้คิด คำถามที่ดีควรให้ผู้เรียนได้คิด ได้บรรยาย อธิบายเหตุผล ว่าทำไม เพราะเหตุใด หรือได้ประเมินค่าสิ่งที่เรียนรู้อ ผู้ถามต้องพยายามหลีกเลี่ยงคำถามที่ต้องการคำตอบเดียวว่า ใช่ หรือ ไม่ใช่
  8. พัฒนาสมอง คำถามที่ดีต้องสามารถให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางสมองได้ดีขึ้น
  9. สั้นกระชับ คำถามที่ดีควรสั้น กระชับ และชัดเจนที่สุด
- ชนาธิป พรกุล (2557: 184-186) ได้กล่าวถึง เทคนิคการใช้คำถามที่ดีไว้ ดังนี้
1. เตรียมคำถามสำคัญเพื่อใช้เป็นกรอบของบทเรียน และทิศทางการจัดการกิจกรรมนำจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อมาตั้งคำถามอย่างน้อยจุดประสงค์ละ 1 คำถาม
  2. คำที่ใช้ตั้งคำถามมีความชัดเจนและเฉพาะเจาะจง หลีกเลี่ยงการใช้คำถามคลุมเครือ
  3. ปรับคำถามให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจและลดความกังวล
  4. จัดลำดับคำถามที่จะถามโดยคำนึงถึงความสามารถทางสติปัญญา ความเข้าใจเนื้อหา และจุดประสงค์ของบทเรียน
  5. คำถามที่ใช้ควรมีหลายระดับ
  6. ให้ความสนใจคำตอบของผู้เรียน
  7. ปล่อยให้เวลาผู้เรียนคิดหาคำตอบ หลังคำถามครูควรคอยประมาณ 3-5 วินาที ก่อนถามคำถามนั้นใหม่อีกครั้ง
  8. ใช้คำถามเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง
  9. ส่งเสริมให้ผู้เรียนถามคำถาม ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนอย่างเต็มที่
- สรุปได้ว่า การใช้คำถามในเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องอาศัยเทคนิคการตั้งคำถามที่ดี คือ คำถามต้องมีความชัดเจน เข้าใจง่าย เหมาะสมกับระดับความคิด ความสามารถของผู้เรียน คำถามควรมีความสัมพันธ์และเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน สามารถเร้าความสนใจของผู้เรียนได้ อีกทั้งคำถามที่ดีควรมีหลายระดับ สามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมในบทเรียน ทั้งนี้ควรให้เวลาผู้เรียนในการคิดหาคำตอบ เน้นให้ผู้เรียนได้คิด บรรยาย ได้ใช้เหตุผลในการอธิบายคำตอบ

วิธีใช้คำถามในการเรียนการสอน

วิธีใช้คำถาม เป็นเทคนิคที่จำเป็นในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มประสิทธิภาพ มีนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษากล่าวถึงไว้ความสำคัญของวิธีใช้คำถามในการเรียนการสอน ดังนี้

การสอนโดยใช้คำถาม เป็นการสอนที่ผู้สอนป้อนคำถามให้ผู้เรียนตอบ อาจเป็นรายบุคคลหรือตอบเป็นกลุ่มย่อย หรือตอบทั้งชั้น การตอบใช้วิธีการพูดตอบ ผู้สอนจะพิจารณาคำตอบแล้วให้ข้อมูลสะท้อนกลับ หรือถามคนอื่นจนกว่าจะได้คำตอบที่ถูกต้อง เหมาะสม (บุญชม ศรีสะอาด, 2541: 74)

ฉันทนา วิริยเวชกุล (2558: 66 - 68) ได้กล่าวถึงข้อปฏิบัติในการใช้คำถามไว้ดังนี้

1. ใช้ภาษาง่าย ๆ กะทัดรัด ชัดเจน เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก
2. เตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า จัดลำดับคำถามให้ดี ไม่วกวน
3. ควรใช้คำถามให้กลมกลืนกับกิจกรรมการสอนทุกขั้นตอน ไม่ใช่มาถามตอนสุดท้ายเท่านั้น
4. เว้นระยะให้คิด เมื่อถามไปแล้ว ครูควรรอคำตอบสักระยะหนึ่ง ไม่ควรเร่งรัดเอาคำตอบทันที
5. การถามควรให้เด็กทุกคนมีโอกาสตอบ ครูต้องฉลาดพอที่จะเรียกใครตอบ ครูต้องเชื่อว่าการตอบคำถามของเด็กเป็นเรื่องพัฒนาความคิด ครูต้องป้อนคำถามให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็กด้วย และไม่ควรถามเฉพาะเด็กที่เรียนเก่งเท่านั้น
6. กลวิธีในการเลือกเด็กให้ตอบคำถาม เกี่ยวกับการถามครูควรกระทำดังนี้ ควรตั้งคำถามก่อนที่จะกำหนดให้ใครตอบ
7. ควรปฏิบัติต่อคำถามของนักเรียนอย่างเหมาะสม ปฏิบัติของครูต่อคำตอบของนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญมาก ครูควรปฏิบัติดังนี้
  - คำตอบที่ถูกครูควรแสดงความชื่นชม อาจใช้คำพูด ดี ดีมาก ถูกต้องแล้ว เก่งมาก ใช้สีหน้ากิริยาท่าทางยอมรับ
  - คำตอบที่ไม่ถูก เมื่อนักเรียนตอบไม่ถูก ครูควรอธิบายคำตอบ ไม่เยาะเย้ยด้วยคำพูดหรือท่าทาง
  - คำตอบที่ถูกบางส่วนครูควรหาทางยอมรับในคำตอบ อาจให้กำลังใจและกระตุ้นให้คิดใหม่ หรือให้เพื่อนช่วยตอบ
  - ในกรณีไม่มีใครตอบ ครูควรอธิบายให้เด็กเข้าใจคำถามอีกครั้ง
8. ใช้คำถามหลายประเภทในการสอนแต่ละครั้ง
9. การใช้ท่าทาง น้ำเสียง เป็นส่วนประกอบในการถาม ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจคำถามดีขึ้น

10. การใช้คำถามรูก เป็นศิลปะอย่างหนึ่งของการถาม โดยเริ่มต้นใช้คำถามง่าย ๆ ก่อนเมื่อเด็กตอบถูก ครูก็ควรใช้คำถามต่อเนื่องกันเพื่อตรวจสอบความรู้ และขยายความคิดของเด็กให้มากขึ้น การใช้คำถามต้องใช้ควบคู่กับการสอนเกือบทุกวิธีการสอน ดังนั้นครูควรฝึกฝนเทคนิคการใช้คำถามให้เกิดทักษะที่มีประสิทธิภาพ วิธีการใช้คำถามในการเรียนการสอน ครูต้องมีการวางแผนการใช้คำถามล่วงหน้าโดยใช้คำถามที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ทักษะทางการคิด โดยถามคำถามจากง่ายไปหายาก และต้องป้อนคำถามให้เหมาะสมกับความสามารถของเด็ก

การใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

เทคนิคคำถาม 5W 1H เป็นเทคนิคที่ใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความคิด ในการแสวงหาคำตอบของผู้เรียน ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงเทคนิคคำถาม 5W 1H ไว้ ดังนี้

สุวิทย์ มูลคำ (2548: 21) ได้กล่าวถึงเทคนิคคำถามที่ใช้ 5W 1H มี ดังนี้

1. What (อะไร) ปัญหาหรือสาเหตุที่เกิดขึ้น มีอะไรเกิดขึ้น มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ หลักฐานที่สำคัญคืออะไร และสาเหตุที่ทำให้เกิดเหตุการณ์คืออะไร

2. Where (ที่ไหน) สถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุ เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน และเหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใดมากที่สุด

3. When (เมื่อไร) เวลาที่เหตุการณ์นั้นได้เกิดขึ้น หรือจะเกิดขึ้นเหตุการณ์นั้นน่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร และเวลาใดบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้

4. Why (ทำไม) สาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น เหตุใดต้องเป็นคนนี้ เป็นเวลานี้ เป็นสถานที่นี้ เพราะเหตุใดเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้น และทำไมจึงเกิดเรื่องนี้

5. Who (ใคร) บุคคลสำคัญเป็นตัวประกอบหรือเป็นผู้เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ ใครอยู่ในเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้นมากที่สุด และเหตุการณ์นี้ที่เกิดขึ้นใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์

6. How (อย่างไร) รายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว หรือกำลังจะเกิดขึ้นว่า มีความเป็นไปได้ในลักษณะใด เขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร ลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรบ้าง เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นได้อย่างไร และมีหลักในการพิจารณาคนได้อย่างไรบ้าง

การใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H สามารถช่วยไล่เรียงความชัดเจนในแต่ละเรื่องที่เรา กำลังคิด เป็นอย่างดี ทำให้เกิดความครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนั้น ในบางครั้งการเริ่มคิดวิเคราะห์ให้เริ่มโดยใช้คำถามจาก 5W 1H หรือจะใช้เทคนิคการตั้งคำถามลักษณะอื่นได้ เช่น

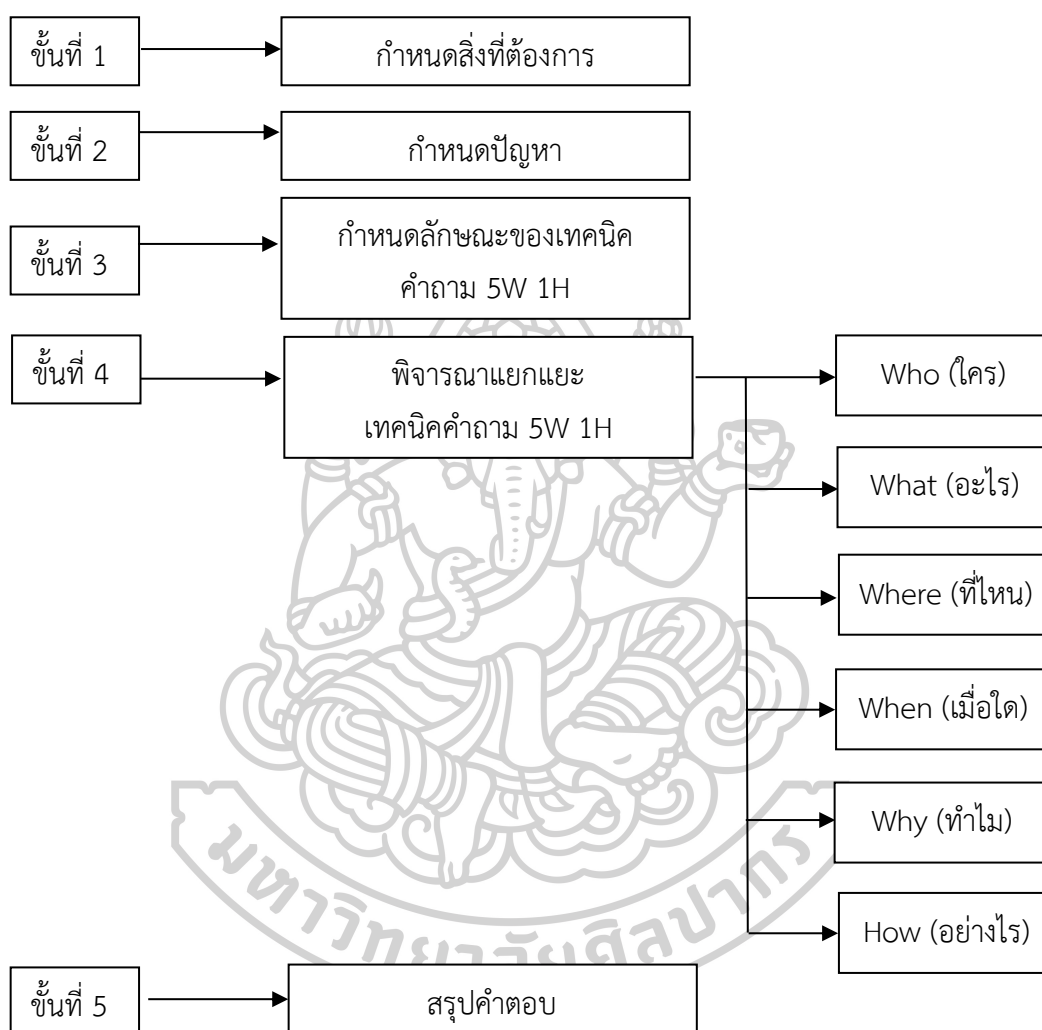
1. คำถามเกี่ยวกับจำนวน เช่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีผู้เกี่ยวข้องกี่คน

2. คำถามเชิงเงื่อนไข เช่น ถ้า...จะเกิด...ถ้าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อ 5 ปีที่แล้วใครจะเป็นผู้ได้ประโยชน์และใครจะเป็น ผู้เสียประโยชน์

3. เกี่ยวกับการจัดลำดับความสำคัญ เช่น ใครเป็นคนสำคัญที่สุดของเรื่อง ประเด็นใดเป็นประเด็นหลัก และประเด็นใดเป็นประเด็นรอง

4. คำถามเชิงเปรียบเทียบ เช่น ระหว่าง...กับ...สิ่งใดสำคัญกว่าระหว่างความตายกับการพรากจากความรัก

การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคคำถาม 5W 1H มีขั้นตอนที่สามารถสรุปได้ดังนี้

รูปภาพที่ 2 ขั้นตอนการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค 5W 1H

ที่มา: สุวิทย์ มูลคำ. (2548: 30)

จากการศึกษาขั้นตอนการอ่านจับใจความด้วยเทคนิค 5W 1H มีทั้งหมด 5 ขั้นตอน โดยกำหนดในขั้นตอนที่ 1 ขั้นกำหนดสิ่งที่ต้องการ ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนดปัญหาที่ต้องการ ขั้นตอนที่ 3 กำหนดลักษณะการของเทคนิคคำถาม 5W 1H ขั้นตอนที่ 4 พิจารณาแยกแยะด้วยคำถาม 5W 1H ประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) How (อย่างไร) ขั้นตอนที่ 5 สรุปคำตอบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ เทคนิคคำถาม 5W 1H และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งมีผู้ศึกษาวิธีการในการแก้ปัญหาและการพัฒนาไวหลากหลายวิธี ดังนี้

ดวงพร เฟื่องฟู (2559: 57-59) ได้ศึกษาเทคนิค 5W 1H ในการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตคริสเตียนวิทยา อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี จำนวน 32 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H จำนวน 4 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง 2) ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 2) ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H มีประสิทธิภาพ 84/87.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจมีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

เกษมณี สีม (2558: 79-81) ได้ศึกษาเทคนิค 5W 1H ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค 5W 1H โดยใช้ชุดหนังสือวิถีชีวิตชนเผ่าเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมี

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค 5W 1H โดยใช้ชุดหนังสือวิถีชีวิตชนเผ่าเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านราษฎร์ภักดี จำนวน 52 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ชุดหนังสือวิถีชีวิตชนเผ่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค 5W 1H แบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าการทดสอบที ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค 5W 1H โดยใช้ชุดหนังสือวิถีชีวิตชนเผ่า มีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการจัดการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

นิรันดร จันลาวงค์ (2558: 179-180) ได้ศึกษาเทคนิค 5W 1H ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนบ้านโนนทรายคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 21 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ จำนวน 5 ชุด แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 15 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ชนิดปรนัยเลือกตอบ จำนวน 40 ข้อ แบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน และแบบบันทึกพฤติกรรมนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการร่วมกับจัดกิจกรรมเป็นสื่อการเรียนรู้ ใช้เทคนิคการคำถาม 5W 1H เทคนิคแผนผังความคิด และเทคนิคการเสริมแรง เพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์นักเรียน พบว่านักเรียนทั้งหมด 21 คน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดในระดับร้อยละ 80 ทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

สุกัญญา จันทประสาน (2555: 130-134) ได้ศึกษาเทคนิคคำถาม 5W 1H ในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H และแผนผังกราฟิก โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H และแผนผังกราฟิก ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H และแผนผังกราฟิก 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H และแผนผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเหล่าบ้านถ่อน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 20 คนได้มา

โดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H และแผนผังกราฟิก แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H และแผนผังกราฟิก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที่ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H และแผนผังกราฟิก มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.61/85.25 ซึ่งเป็นไปตามตามเกณฑ์ ที่กำหนด 2) ความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H และแผนผังกราฟิก หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H และแผนผังกราฟิก อยู่ในระดับมากที่สุด

นิชาภัทร วิลเลียมส์ (2558: 126-134) ได้ศึกษาการพัฒนาการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยวิธีการสังเคราะห์เอกสารและการสนทนากลุ่ม 2) เพื่อพัฒนาการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้วยการวิจัยเชิงปฏิบัติการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยวิธีประชุมเชิงปฏิบัติการ 3) เพื่อถอดบทเรียนการพัฒนาการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการสนทนากลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่ม แบบบันทึกการสะท้อนผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบบบันทึกการสังเกตการณ์สอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยเลขคณิต ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพการนิเทศการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กไม่มีการวางแผนและไม่มีการประชุมเพื่อเลือกประเด็นในการนิเทศก่อนการนิเทศ และขาดแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนเพื่อฝึกให้นักเรียนมีทักษะการคิด 2) ผลการพัฒนาการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีผู้ร่วมวิจัยและครูมีความความตระหนัก มีความรู้เรื่องการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ดังนี้ ขั้นการวางแผน ขั้นการปฏิบัติการ ขั้นการสังเกตการณ์จัดการเรียนการสอน และขั้นสะท้อนผล เพื่อให้ได้จุดแข็งจุดอ่อนในการพัฒนาต่อไป 3) ผลการถอดบทเรียนการพัฒนาการนิเทศภายในโดยใช้

กระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา มีประเด็นที่ได้เรียนรู้ได้แก่ การวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และตรงกับปัญหาความต้องการ ทำให้มีเป้าหมายที่ชัดเจนและบรรลุเป้าหมาย ความเป็นกัลยาณมิตรในการทำงานทำให้ครูมีความพึงพอใจและมีความสุขในการปฏิบัติงาน บุคคลในระดับองค์กรมีความผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้น ทำให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความเต็มใจและเสียสละ ปรับเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติเชิงบวก การแลกเปลี่ยนการปฏิบัติระหว่างครูด้วยกันทำให้เกิดสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ที่เสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ รูปแบบการนิเทศที่เกิดจากกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพควรมีขั้นตอนของการวางแผน การจัดทีมงาน การลงมือปฏิบัติและการสะท้อนผลที่ได้รับ

นิลรัตน์ โคตะ (2558: 155-160) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนระดับประถมศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนระดับประถมศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนระดับประถมศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2.1) ผลการทดสอบวัดความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม 2.2) ผลการประเมินทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการอบรม ระหว่างการฝึกอบรม 2.3) ผลการประเมินความพึงพอใจของของผู้รับการอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมหลังการฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในชมรมคณิตศาสตร์ จำนวน 100 คน เหนือในการเลือกคือ เป็นครูผู้สอนคณิตศาสตร์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษา แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนระดับประถมศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการพบว่า 1) ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนระดับประถมศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ครูผู้สอนมีความสนใจในการจัดการเรียนรู้เรื่องการแก้โจทย์ปัญหา มีความต้องการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ การใช้สื่อเทคโนโลยีและเทคนิคการสอนคณิตศาสตร์ที่ทำให้เกิดความร่วมมือของครูในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งรูปแบบและกระบวนการที่เหมาะสมที่สุดในการพัฒนาครูผู้สอนในปัจจุบันคือการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โครงร่างหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 เป็นไปตามที่กำหนด องค์ประกอบของหลักสูตรหลังผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและผ่านการศึกษานำร่อง แล้วประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร การวัดและประเมินผล และสื่อ/แหล่ง เรียนรู้ 2) ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

เพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า 2.1) กลุ่มเป้าหมายมีคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการทดลองใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2.2) กลุ่มเป้าหมายมีทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2.3) กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนระดับประถมศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

กัสมส์ห์ อาแด (2558: 147-153) ได้พัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบร่วมมือร่วมพลังในโรงเรียนประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาและกำหนดองค์ประกอบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา
- 2) วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสู่ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน
- 3) พัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบร่วมมือร่วมพลังในโรงเรียนประถมศึกษา
- 4) ศึกษาผลของรูปแบบการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบร่วมมือร่วมพลังในโรงเรียนประถมศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- 1) กลุ่มตัวอย่างทั่วไป คือครูผู้สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 810 คนจาก 162 โรงเรียน โดยใช้ในการสุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน และ
- 2) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรณีศึกษา ประกอบด้วยครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 18 คน จาก 1 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ระดับและ 9 องค์ประกอบ 2) การประเมินความต้องการจำเป็นการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน กรณีศึกษาพบว่าองค์ประกอบหลักที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ องค์ประกอบระดับ ศักยภาพของบุคคล รองลงมา คือ องค์ประกอบระดับศักยภาพระหว่างบุคคล และองค์ประกอบ ระดับศักยภาพขององค์กรตามลำดับ
- 3) รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบร่วมมือ ร่วมพลังในโรงเรียนประถมศึกษาประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 3 ขั้นตอน คือ (1) การพัฒนาศักยภาพ ของบุคคล โดยใช้อบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการภายในโรงเรียน และการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงาน (2) การพัฒนาศักยภาพระหว่างบุคคล (3) การพัฒนาภาพขององค์กร โดยการเตรียมความพร้อมด้วยปัจจัย สนับสนุนทั้งด้านโครงสร้าง ด้านสังคมและด้านภาวะผู้นำ 4) ผลการทดลองสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในโรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่า หลังจากกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีระดับการปฏิบัติในทุกองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก มีองค์ประกอบการสร้างองค์ความรู้เชิงรุกและเชิงสะท้อนผล มีระดับการปฏิบัติสูงสุด ด้านศักยภาพระหว่างบุคคลองค์ประกอบ การ มีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกันมีระดับการปฏิบัติสูงสุด และด้านศักยภาพขององค์กร มีองค์ประกอบปัจจัยสนับสนุนทางสังคมมีระดับการปฏิบัติสูงสุด

งานวิจัยต่างประเทศ

Nelson (1970 อ้างถึงใน สุมาลี คำภาบุตร, 2556: 92) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้คำถามของครูที่จะมีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาของบลูม โดยให้ครู 2 คน ใช้วิธีสอน 1 วิธีกับนักเรียนเกรด 6 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องแรกสอนตามวิธีการกระตุ้นให้คิด ส่วนอีกกลุ่มสอนโดยวิธีไม่กระตุ้นให้คิด ซึ่งทั้ง 2 กลุ่มใช้เวลาการสอนสัปดาห์ละ 3 วัน จำนวน 12 สัปดาห์ โดยทั้ง 2 ห้องเรียนได้รับการนำเข้าสู่การทดลองและทำการทดลองด้วยวิธีเหมือนกันแต่การอภิปรายหลังการทดลองห้องที่ใช้วิธีสอนไม่กระตุ้นให้คิด ครูใช้คำถามระดับต่ำ เช่น คำถามเกี่ยวกับความรู้ความจำ ส่วนห้องที่ใช้วิธีการกระตุ้นให้คิด ครูใช้คำถามระดับสูง เช่น ถามเกี่ยวกับการสรุปอ้างอิงเพื่อพิสูจน์ จากนั้นผู้วิจัยวัดความรู้และหลักการทางวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบไม่กระตุ้นให้คิดมีความรู้หลักการทางวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการกระตุ้นให้คิด ส่วนนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการกระตุ้นให้คิดมีการเพิ่มในด้านปริมาณและคุณภาพด้านการสังเกตและการสรุปอ้างอิงสูงกว่านักเรียนที่สอนด้วยวิธีการสอนแบบไม่กระตุ้นให้คิด

Blank & Covington (1965, อ้างถึงใน วาสนา อามาตย์, 2557: 75-76) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการที่ผู้เรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านด้วยตนเองกับการแก้ปัญหาที่ให้การ โดยการทดลองกับนักเรียน เกรด 6 โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ นักเรียนที่ได้รับการฝึกให้ตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านด้วยตนเองเพื่อที่จะแก้ปัญหาที่ให้ นักเรียนที่ได้ศึกษาจากเอกสารวิธีการตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านด้วยตนเองแต่ไม่ได้รับการฝึกฝนให้ตั้งคำถามด้วยตนเอง และนักเรียนกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการเรียนตามปกติ จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกฝนให้ตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านด้วยตนเองเพื่อที่จะแก้ปัญหาที่ให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้ศึกษาจากเอกสารวิธีการตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านด้วยตนเองแต่ไม่ได้รับการฝึกฝนให้ตั้งคำถามและนักเรียนกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการเรียนตามปกติ

Martikean (1974, อ้างถึงใน สุมาลี คำภาบุตร, 2556: 92) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้คำถามของครูที่จะมีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้วิจัยได้สร้างแผนการสอนแบบคู่ขนาน 2 แบบ ในวิชาวิทยาศาสตร์ระดับประถมศึกษา เรื่องพืชและเมล็ด แผนการสอนที่ 1 ครูใช้คำถามระดับต่ำถามเฉพาะความรู้ความจำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 4 จำนวน 33 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่าไม่มีข้อแตกต่างในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความและเทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H ทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ทั้งนี้เนื่องจากว่า เทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H เป็นเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่กระตุ้นกระบวนการคิดของนักเรียน โดยใช้คำถามที่ช่วยไล่เลียงความคิดจากสิ่งง่าย ๆ ใกล้ตัวไปสู่สิ่งที่ยากและซับซ้อน ช่วยกระตุ้นความคิด ความสนใจ

และเกิดความท้าทายในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน และมีความสามารถในการอ่านจับใจความดียิ่งขึ้น ถือได้ว่าเทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H นั้นเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีโอกาสได้พัฒนาความรู้ ตลอดจนพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และจากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพพบว่า กระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนการปฏิบัติระหว่างครูด้วยกัน มีการดำเนินการตรวจตราปัญหาอย่างรอบด้าน มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบร่วมกัน โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจน ครูมีการช่วยเหลือซึ่งกันในการทำงาน มีการสังเกตผล และการร่วมกันสะท้อนผลและปรับปรุงแก้ไขในการจัดการเรียนรู้หรือปฏิบัติงาน ส่งผลให้ครูมีความพึงพอใจ และมีความสุขในการปฏิบัติงาน และช่วยส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการอ่านและการอ่านจับใจความ ความหมายและความสำคัญของการอ่าน จุดมุ่งหมายของการอ่าน ประเภทของการอ่าน ประโยชน์ของการอ่าน ความหมายของการอ่านจับใจความ หลักการอ่านจับใจความ วิธีการสอนอ่านจับใจความ และการประเมินความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ทั้งนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวกับเทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H ได้แก่ ความหมายของการใช้คำถาม ประเภทของคำถาม เทคนิคการใช้คำถามที่ดี วิธีใช้คำถามในการเรียนการสอน และการใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H และเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้นผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความ งานวิจัยที่เกี่ยวกับกับเทคนิคการใช้คำถาม รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H เป็นกระบวนการใช้คำถามที่ช่วยกระตุ้นความคิด ช่วยไล่เลียงความคิดจากสิ่งง่าย ๆ ไล่ตัวไปสู่สิ่งที่ยากและซับซ้อน กระตุ้นให้เกิดความท้าทายในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน และมีความสามารถในการคิดที่ดียิ่งขึ้น ตลอดจนช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และกระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นกระบวนการร่วมมือและแลกเปลี่ยนการปฏิบัติระหว่างครูด้วยกัน โดยมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีเป้าหมายที่ชัดเจน ครูมีการช่วยเหลือซึ่งกันในการทำงาน ทำให้ครูมีความพึงพอใจ และมีความสุขในการปฏิบัติงาน ทั้งยังช่วยส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเลือกการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และเทคนิคการใช้ คำถาม 5W 1H มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) ให้นักเรียนมีพัฒนาการ ด้านการอ่านที่ดีขึ้น สามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน และจับใจความได้ดี ซึ่งการอ่านจับใจความถือเป็น ทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้น

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนและหลังสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) เพื่อศึกษาความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนเรียนและหลังเรียน และเปรียบเทียบหลังเรียนตามเกณฑ์ร้อยละ 75 และ 4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีดำเนินการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการทดลอง

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล

รายละเอียดในการดำเนินการวิจัยเป็นไปตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

1.1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 7 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 275 คน

1.1.2 ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 14 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน

3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 115 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

1.2.2 ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ตามห้องเรียนที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างของนักเรียน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น

การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 ความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

2.2.2 ความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

2.2.3 ความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

2.2.4 ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

3. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เป็นแบบการวิจัยเชิงทดลอง มีการสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ (One Group Pretest-posttest Design) มาเรียม นิลพันธุ์ (2553 : 144) ดังนี้

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T ₁	X	T ₂

ภาพที่ 3 แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest- posttest Design

เมื่อ T₁ คือ การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

X คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

T₂ คือ การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

4.1 แบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H จำนวน 1 ชุด เป็นแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ

4.2 แบบสังเกตการสอนของครู จำนวน 3 ชุด โดยใช้เวลาในการประเมิน 3 ครั้ง

4.3 แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาสอน 10 ชั่วโมง มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง

4.4 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ 1 ชุด ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4.5 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. แบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

การสร้างแบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H จำนวน 1 ชุด เป็นแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ เป็นแบบวัดความรู้สำหรับครูที่สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และวิธีสร้างแบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

1.2 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และวิธีสร้างเครื่องมือวัดผลแบบวัดความรู้

1.3 สร้างตารางวิเคราะห์แบบวัดความรู้ ดังนี้

ตารางที่ 1 วิเคราะห์การสร้างแบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

เนื้อหา	ความจำ	ความเข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	รวม
1. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	1	-	-	-	-	-	1
2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H	1	-	-	-	-	-	1
รวม	2	-	-	-	-	-	2

1.4 สร้างข้อสอบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ เพื่อนำมาใช้ในการวิจัย

1.5 นำแบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อคำถาม จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.6 นำแบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อคำถาม แล้วหาค่าความสอดคล้องกับจุดประสงค์ โดยพิจารณาหาค่า IOC โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

- ให้คะแนน +1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
- ให้คะแนน 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
- ให้คะแนน -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

บันทึกผลการพิจารณาลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านในแต่ละข้อ จากนั้นคำนวณหาค่า IOC คัดเลือกแบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปไว้

1.7 นำแบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับครูที่สอนภาษาไทย

2. แบบสังเกตการสอนของครู จำนวน 3 ชุด โดยใช้เวลาในการประเมิน 3 ครั้ง มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และวิธีสร้างเกี่ยวกับแบบสังเกตการสอนของครู

2.2 สร้างแบบสังเกตการสอนของครูตามขอบเขตเนื้อหาการจัดการเรียนรู้

2.3 นำแบบสังเกตการสอนของครู เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อคำถาม จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.4 นำแบบสังเกตการสอนของครู ที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อคำถาม แล้วหาค่าความสอดคล้องกับจุดประสงค์ โดยพิจารณาหาค่า IOC ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

2.5 นำแบบสังเกตการสอนของครู ที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาสอน 10 ชั่วโมง มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 12 ชั่วโมง

3.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรโรงเรียนวัดหนองแวม (สหราษฎร์บูรณะ) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน รวมถึงศึกษาเอกสารประกอบการใช้หลักสูตร เพื่อศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาไทย

3.2 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

3.3 วิเคราะห์และกำหนดสาระการเรียนรู้ เพื่อนำมาสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

ตารางที่ 2 กำหนดสาระการเรียนรู้และระยะเวลาในการทดลอง

แผนการจัดการเรียนรู้	ชื่อแผนจัดการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้	เวลาที่ใช้ (ชั่วโมง)
	ทดสอบก่อนเรียน	การอ่านจับใจความ	1
1	นิทานพาสุนัข	การอ่านจับใจความนิทาน	2
2	พินิจข่าวสาร	การอ่านจับใจความข่าว	2
3	บทความสารานุกรม	การอ่านจับใจความจากบทความ	2
4	บทความในชีวิตประจำวัน	การอ่านจับใจความจากบทความ	2
5	ร้อยกรองลำนำ	การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง	2
	ทดสอบหลังเรียน	การอ่านจับใจความ	1
	รวม		12

3.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง

3.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อคำถาม จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขไปเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อคำถาม แล้วหาค่าความสอดคล้องกับจุดประสงค์ โดยพิจารณาหาค่า IOC ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

3.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

4. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ 1 ชุด ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

4.2 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ

4.3 จัดทำตารางวิเคราะห์แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความนักเรียนเพื่อกำหนดเนื้อหาในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ดังนี้

ตารางที่ 3 วิเคราะห์การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

เนื้อหา	ความจำ	ความเข้าใจ	นำไปใช้	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	รวม
1. การอ่านจับใจความนิทาน	2	2	1	1	-	-	6
2. การอ่านจับใจความข่าว	2	2	1	1	-	-	6
3. การอ่านจับใจความบทความจากสารานุกรม	2	2	1	1	-	-	6
4. การอ่านจับใจความบทความในชีวิตประจำวัน	2	2	1	1	-	-	6
5. การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง	2	2	1	1	-	-	6
รวม	10	10	5	5	-	-	30

4.4 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ

4.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อความถาม จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4.6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อความถาม แล้วหาค่าความสอดคล้องกับจุดประสงค์ โดยพิจารณาหาค่า IOC ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

4.7 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ)

เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและเคยเรียนเรื่องการอ่านจับใจความมาแล้ว เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

4.8 นำผลทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ วิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพรายข้อ โดยหาค่าความยากง่าย และหาค่าอำนาจจำแนก โดยคัดเลือกแบบทดสอบจำนวน 30 ข้อ ที่มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

4.9 นำแบบทดสอบที่มีคุณภาพจำนวน 30 ข้อ มาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นตามสูตร KR-20 ของคูเดอร์และริชาร์ดสัน โดยใช้เกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (มาเรียม นิลพันธุ์, 2553 :182)

4.10 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่สมบูรณ์แล้ว ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

5. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

5.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ

5.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H มี 5 ระดับ คือ ระดับ 5 เห็นด้วยมากที่สุด ระดับ 4 เห็นด้วยมาก ระดับ 3 เห็นด้วยปานกลาง ระดับ 2 เห็นด้วยน้อย และระดับ 1 เห็นด้วยน้อยที่สุด ซึ่งประกอบด้วยความคิดเห็น 2 ด้าน คือ ด้านการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ซึ่งคำถามมีการแปลความหมายของค่าระดับความคิดเห็น (Best, 1981: 179-187 อ้างในศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2541: 67) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 แปลความว่า เห็นด้วยมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 แปลความว่า เห็นด้วยมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 แปลความว่า เห็นด้วยปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 แปลความว่า เห็นด้วยน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 แปลความว่า เห็นด้วยน้อยที่สุด

5.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อความ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ที่แก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านสถิติและประเมินผล ตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อความ แล้วหาค่าความสอดคล้องกับจุดประสงค์ โดยพิจารณาหาค่า IOC

5.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการทดลอง

1. ขั้นก่อนการทดลอง

1.1 ทดสอบความรู้ของครูผู้สอนภาษาไทย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ก่อนการทดลอง เพื่อวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและเทคนิคคำถาม 5W 1H โดยใช้แบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ซึ่งมีการทดสอบก่อนและหลัง 1 ชุด เป็นแบบอัตนัย 2 ข้อ และได้ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตลอดจนหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

1.2 ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ จำนวน 1 ชุด ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ นำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างใช้เวลา 1 ชั่วโมง ตรวจสอบผลการทดสอบและนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

2. ขั้นทดลอง

2.1 สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H สำหรับครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 ชั่วโมง

2.2 ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาสอน 10 ชั่วโมง

2.3 ดำเนินการนิเทศครูเพื่อประเมินความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ในการนิเทศครูใช้แบบสังเกตการสอนของครู จำนวน 3 ชุด ระยะเวลาที่ใช้ทั้งหมด 3 ครั้ง

3. ขั้นหลังการทดลอง

3.1 เมื่อดำเนินการทดลองแล้ว ทำการทดสอบหลังทดลองกับครูผู้สอนภาษาไทย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H จำนวน 1 ชั่วโมง ตรวจสอบผลการทดสอบและนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

3.2 ทำการทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ จำนวน 1 ชุด ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ นำมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างใช้เวลา 1 ชั่วโมง ตรวจสอบผลการทดสอบและนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

3.3 สอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ตรวจสอบผลการทดสอบและนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

1.2 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสังเกตการสอนของครู

1.3 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่าน จับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

1.4 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

1.5 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

2. การทดสอบสมมติฐาน

2.1 สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนและหลังการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้แก่ ค่าสถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์ความแตกต่างโดยใช้ค่าที (t-test) แบบ Dependent

2.2 สถิติที่ใช้ในการวัดความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ คือ การหาค่าร้อยละ (%)

2.3 สถิติที่ใช้ในการวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนเรียนและหลังเรียน ได้แก่ ค่าสถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และวิเคราะห์ความแตกต่างโดยใช้ค่าที (t-test) แบบ Dependent และแบบ One Samples test

กรอบการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H มีกรอบการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
  - แบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H
  - แบบสังเกตการสอนของครู
  - แผนการจัดการเรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H
  - แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ
  - แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

2. สร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3. ดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้
  1. ขั้นก่อนทดลอง ดังนี้
    - ทดสอบความรู้ของครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนการทดลองจริง
    - ทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนเรียน
  2. ขั้นทดลอง ดังนี้
    - สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H
    - ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความ
      - ดำเนินการนิเทศครูและจัดประชุมสรุปการนิเทศ
  3. ขั้นหลังการทดลอง ดังนี้
    - ทดสอบความรู้ของครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการทดลอง
    - ทดสอบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียน
    - สอบถามความคิดเห็นของครู

4. ทดสอบสมมติฐานหลังการทดลอง โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

รูปภาพที่ 3 กรอบการดำเนินการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

- 1) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนและหลังสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
- 2) เพื่อศึกษาความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
- 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนเรียน และหลังเรียน และเปรียบเทียบหลังเรียนตามเกณฑ์ร้อยละ 75
- 4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนและหลังสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนเรียนและหลังเรียน และเปรียบเทียบหลังเรียนตามเกณฑ์ร้อยละ 75

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนและหลังสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ซึ่งเป็นแบบอัตนัย จำนวน 2 ข้อ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 คน โดยทำการทดสอบก่อนและหลังสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนและหลังสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

การทดสอบ	จำนวน (N)	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ร้อยละ
ก่อนเรียน	2	10	6.00	1.41	60
หลังเรียน	2	10	9.50	0.71	95

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนการทดสอบความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 6.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.41 คิดเป็นร้อยละ 60 ส่วนคะแนนการทดสอบหลังสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 9.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.71 คิดเป็นร้อยละ 95 แสดงให้เห็นว่าความรู้ของครูหลังสร้างสูงวกว่าก่อนสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัยได้ศึกษาความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบสังเกตการสอนของครู ซึ่งมีรายการประเมิน 10 รายการ ใช้ศึกษาความสามารถของครูทั้งหมด 3 ครั้ง ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ครูคนที่	ครั้งที่ 1 (รายการปฏิบัติ)		ครั้งที่ 2 (รายการปฏิบัติ)		ครั้งที่ 3 (รายการปฏิบัติ)		รวม	
	($\bar{x}$)	ร้อยละ	($\bar{x}$)	ร้อยละ	($\bar{x}$)	ร้อยละ	($\bar{x}$)	ร้อยละ
1	8.00	80	9.00	90	10.00	100	9.00	90.00
2	7.00	70	9.00	90	10.00	100	8.67	86.67
3	9.00	90	10.00	100	10.00	100	9.67	96.67
รวม							9.11	91.11

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของครูคนที่ 1 ครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 8.00 คิดเป็นร้อยละ 80 ครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 9.00 คิดเป็นร้อยละ 90 และครั้งที่ 3 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 10.00 คิดเป็นร้อยละ 100 รวมทั้ง 3 ครั้ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 9.00 คิดเป็นร้อยละ 90 อยู่ในระดับดีมาก ส่วนครูคนที่ 2 ครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 7.00 คิดเป็นร้อยละ 70 ครั้งที่ 2 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 9.00 คิดเป็นร้อยละ 90 และครั้งที่ 3 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 10.00 คิดเป็นร้อยละ 100 รวมทั้ง 3 ครั้ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 8.67 คิดเป็นร้อยละ 86.67 อยู่ในระดับดีมาก และครูคนที่ 3 ครั้งที่ 1 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 9.00 คิดเป็นร้อยละ 90 ครั้งที่ 2 และ 3 มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 10.00 คิดเป็นร้อยละ 100 รวมทั้ง 3 ครั้ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 9.67 คิดเป็นร้อยละ 96.67 อยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมของครูทั้ง 3 คน พบว่า มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 9.11 คิดเป็นร้อยละ 91.11 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนเรียนและหลังเรียน และเปรียบเทียบหลังเรียนตามเกณฑ์ร้อยละ 75

ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 115 คน โดยทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน นำคะแนนมาวิเคราะห์ค่าสถิติด้วยการทดสอบค่าที แบบกลุ่มไม่อิสระ (t-test for Dependent Samples) ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	จำนวน (N)	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละ	t
ก่อนเรียน	115	30	12.02	1.97	40.06	-53.45*
หลังเรียน	115	30	22.87	1.84	76.23	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า คะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 12.02 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.97 คิดเป็นร้อยละ 40.06 ส่วนคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 22.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.84 คิดเป็นร้อยละ 76.23 เมื่อตรวจสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หลังเรียนตามเกณฑ์ร้อยละ 75

การทดสอบ	จำนวน (N)	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	คะแนนเกณฑ์	t
หลังเรียน	115	30	22.87	1.84	22.50	2.16*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า คะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 22.87 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 1.84 เมื่อตรวจสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 75 พบว่าหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ซึ่งเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยความคิดเห็น 2 ด้าน คือ ด้านการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และด้าน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ใช้กับกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จำนวน 3 คน ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 8 ผลการศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับที่
การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ				
1. PLC เป็นกระบวนการทำงานที่กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการปฏิบัติงานชัดเจน	4.33	0.58	มาก	5
2. PLC เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ	4.67	0.58	มากที่สุด	2
3. PLC เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีประสิทธิภาพ	4.67	0.58	มากที่สุด	2
4. PLC เป็นการร่วมมือของครูในการพัฒนาการเรียนการสอนสู่คุณภาพของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	1
5. PLC เป็นการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน	4.67	0.58	มากที่สุด	2
รวมด้านการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	4.67	0.46	มากที่สุด	2
การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H				
6. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ทำให้นักเรียนจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้	5.00	0.00	มากที่สุด	1
7. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม	4.67	0.58	มากที่สุด	4
8. กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	1
9. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นกระบวนการคิดของนักเรียน	4.33	0.58	มาก	5
10. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	1
รวมด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H	4.80	0.23	มากที่สุด	1
รวมทุกด้าน	4.73	0.35	มากที่สุด	

จากตารางที่ 5 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{x}=4.73$, S.D.=0.35) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เป็นอันดับ 1 ($\bar{x}=4.80$, S.D.=0.23) รองลงมาคือ ด้านการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{x}=4.67$, S.D.=0.46) ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 คือ PLC เป็นการร่วมมือของครูในการพัฒนาการเรียนการสอนสู่คุณภาพของผู้เรียน ($\bar{x}=5.00$, S.D.=0.00) อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ PLC เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ PLC เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีประสิทธิภาพ และ PLC เป็นการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน ($\bar{x}=4.67$, S.D.=0.58) อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด และลำดับสุดท้าย คือ PLC เป็นกระบวนการทำงานที่กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการปฏิบัติงานชัดเจน ($\bar{x}=4.33$, S.D.=0.58) อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ทำให้นักเรียนจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน และกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ($\bar{x}=5.00$, S.D.=0.00) อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด รองลงมา คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม ($\bar{x}=4.67$, S.D.=0.58) อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด และลำดับสุดท้ายคือ กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นกระบวนการคิดของนักเรียน ($\bar{x}=4.33$, S.D.=0.58) อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนและหลังสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) เพื่อศึกษาความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 3) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ก่อนเรียนและหลังเรียน และเปรียบเทียบหลังเรียนตามเกณฑ์ร้อยละ 75 และ 4) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 115 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม 2) ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ตามห้องเรียนที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างของนักเรียน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีการสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ (One Group Pretest-posttest Design) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H 2) แบบสังเกตการสอนของครู 3) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H 4) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ และ 5) แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (t-test) แบบ Dependent และค่าร้อยละ (%)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หลังสร้างสูงกว่าก่อนสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. ความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาความคิดเห็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ ด้านการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ประสบความสำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หลังสร้างสูงกว่าก่อนสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องมาจากครูได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H จากผู้วิจัยนำเสนอและจากการศึกษาความรู้เพิ่มเติมตามความสนใจของครู อีกทั้งครูยังได้เรียนรู้จากการมีส่วนร่วมในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพจากการปฏิบัติจริง โดยการร่วมประชุมครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาไทย ซึ่งครูได้อภิปรายถึงผลการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ของตนเองและมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอน ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ร่วมกันวาง

แผนการแก้ปัญหา นำเสนอและแลกเปลี่ยนแนวคิดหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้พัฒนา และแก้ไขปัญหาของนักเรียน มีการร่วมมือกันปฏิบัติงานอย่างเป็นกัลยาณมิตร และมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้และสะท้อนผลการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ครูได้ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ เป็นแนวเดียวกัน คือจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน จับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งนอกจากเป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันและทำงาน ร่วมกันเป็นทีมตามแนวคิดของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพแล้วยังทำให้ครูเกิดประสบการณ์ จริงในการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ครูเข้าใจถึงแนวคิดและมีความรู้เกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เป็นอย่างดี

สอดคล้องกับแนวคิดของวิจารณ์ พานิช (2559: 38) ที่กล่าวไว้ว่า PLC คือ การเรียนรู้จาก การปฏิบัติที่ทำให้ผู้เกี่ยวข้องเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ โดยที่สมาชิก ทุกคนร่วมกันหาร่วมคิดการวิธีการใหม่ ๆ มีการทดลองแล้วนำผลที่เกิดขึ้นมาปรึกษาหารือกัน หรือแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กัน การทำเช่นนี้จะทำให้ทุกคนมีความเชื่อมั่นในตนเอง และเชื่อมั่นซึ่งกัน และกันว่าจะค่อย ๆ บรรลุความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ จนกลายเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง งานวิจัยของ นิลรัตน์ โคตะ (2558: 155-160) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนระดับประถมศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบวัดความรู้ในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถด้าน การให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ก่อนและหลังการทดลองใช้ หลักสูตร ครูผู้สอนมีคะแนนเฉลี่ยหลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 เนื่องจาก ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอบรมด้วยความสมัครใจ และเป็น กิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์และวิธีปฏิบัติจริง รวมถึงมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ สะท้อนผลการปฏิบัติงาน ทำให้ครูผู้สอนมีความรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

งานวิจัยของกิ่งแก้ว ภูทองเงินและคณะ (2562: 95-101) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาครูตาม แนวคิดชุมชนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียนตามแนวคิดชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

งานวิจัยของอริศ ไชยครินทร์ (2562 : 195-205) ได้พัฒนารูปแบบการนิเทศภายใน โดยใช้ ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รองผู้อำนวยการโรงเรียน กลุ่มบริหารงานวิชาการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ มีคะแนนความรู้เกี่ยวกับการนิเทศภายใน และชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพหลังการพัฒนามากกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 โดยมีคะแนนความรู้เพิ่มขึ้นเท่ากับ 9.57 คะแนน

งานวิจัยที่ได้ดำเนินการในครั้งนี้นี้และงานวิจัยทุกชิ้นที่กล่าวอ้างถึงล้วนแสดงให้เห็นว่าการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นกระบวนการที่ครูได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของนักเรียน รวมทั้งเป็นการพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ทางวิชาชีพครูผ่านการร่วมงานและเรียนรู้ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสามารถของครูด้านการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากครูได้ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ทำให้ครูมีความรู้และความเข้าใจในกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างชัดเจน อีกทั้งเป็นผลมาจากครูได้ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ร่วมกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ครูได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการทำงานอย่างเป็นกัลยาณมิตร และในการจัดการเรียนรู้ครั้งนี้ได้นำกระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเข้ามาใช้ เพื่อเป็นการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการสังเกตการสอนของครู ซึ่งเริ่มจากการประชุมก่อนการสังเกตการสอน เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับประเด็นที่น่าสนใจหรือเป็นปัญหาในการจัดการเรียนรู้ และทำข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับกระบวนการสังเกตการสอน รวมถึงร่วมกันสร้างเครื่องมือในการสังเกตการสอน จากนั้นร่วมสังเกตการสอนของเพื่อนครู เพื่อศึกษาและบันทึกความสามารถของครูทั้งหมด 3 ระยะเวลา โดยมีการประชุมหลังจากการสังเกตการสอนแต่ละครั้งเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูผู้สอน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของเพื่อนครูทั้งข้อดีและข้อด้อย ทำให้ครูทราบถึงจุดบกพร่องของตนเอง และจุดบกพร่องของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น ครูสามารถนำคำแนะนำไปปรับแก้ไข และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไปให้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

สอดคล้องกับแนวคิดของจูไรต์น์ สูดรุ่ง (2559: 21-22) ที่ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นกระบวนการให้การช่วยเหลือเพื่อนครูด้วยกัน โดยครูสามารถเลือกผู้นิเทศที่ไว้วางใจได้ คู่นิเทศจะมีความเท่าเทียมกัน จากนั้นเลือกประเด็นหรือเรื่องที่สนใจที่ควรปรับปรุงและพัฒนา แล้วใช้วิธีการนิเทศแบบคลินิกในการสังเกตการสอน นำผลมาประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับซึ่งกันและกัน นำส่วนดีของคู่นิเทศไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเอง แล้ววนิเทศการสอนอีกครั้งเพื่อติดตามผล กระบวนการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 3 ขั้นตอนดังนี้ 1) เพื่อนสังเกตการสอนเพื่อน (Peer Watching) 2) เพื่อนให้ข้อมูลย้อนกลับ (Peer Feedback) 3) การให้คำแนะนำซึ่งกันและกัน (Peer Supervising) เพื่อนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนเองแล้ววนิเทศการสอนอีกครั้งเพื่อติดตามผล งานวิจัยของกัสมัสส์ อาแด (2558: 147-153) ได้พัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบร่วมมือร่วมพลังในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรณีศึกษาที่เข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ มีระดับการปฏิบัติ

ในทุกองค์ประกอบของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก โดยด้านศักยภาพบุคคล มีองค์ประกอบการสร้างองค์ความรู้เชิงรุกและเชิงสะท้อนผล มีระดับการปฏิบัติสูงสุด ด้านศักยภาพระหว่างบุคคลองค์ประกอบการ มีวิสัยทัศน์และค่านิยมร่วมกันมีระดับการปฏิบัติสูงสุด และด้านศักยภาพขององค์กร มีองค์ประกอบปัจจัยสนับสนุนทางสังคมมีระดับการปฏิบัติสูงสุด เนื่องจากมีการดำเนินการโดยการตรวจตราปัญหาอย่างรอบด้านกำหนดจุดมุ่งเน้นชัดเจน มีการวางแผนการแก้ปัญหาพร้อมกัน การสังเกตผล และการร่วมกันสะท้อนผลและปรับปรุงแก้ไข และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธิภรณ์ ขนอม (2559: 297- 319) ที่ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในพื้นที่ สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อตรวจสอบพัฒนาการของความสามารถของครูในแต่ละช่วงเวลา พบว่า ครั้งที่ 4 สูงกว่าครั้งที่ 3 ครั้งที่ 2 และครั้งที่ 1 ตามลำดับ

3. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก ครูมีความรู้และความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H รวมถึงเทคนิคการใช้คำถามเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนากระบวนการคิด การตีความ การถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจของนักเรียน เหมาะสำหรับการพัฒนาทักษะด้านการอ่านจับใจความ และเมื่อนำเทคนิคคำถามมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ทำให้กระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคคำถาม 5W 1H เป็นกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะในการคิดด้วยการใช้คำถาม 6 คำถาม และเป็นคำถามที่สามารถช่วยให้เกิดความเข้าใจและไล่เรียงความชัดเจนในแต่ละเรื่องเป็นอย่างดี อีกทั้งเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกอ่านและการตอบคำถามเพื่อสามารถจับใจความได้ง่ายขึ้น โดยขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสมดังนี้ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน 2) ขั้นกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 2.1) การอ่านเนื้อเรื่อง 2.2) การพิจารณาเนื้อเรื่องด้วยการใช้คำถาม 5W 1H ได้แก่ Who (ใคร) What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) และ How (อย่างไร) เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวมากยิ่งขึ้น 2.3) การสรุปเนื้อเรื่องหรือสรุปคำตอบ ซึ่งนักเรียนต้องสรุปใจความของเรื่องที่อ่านเป็นส่วนหนึ่งของตนเอง และ 3) ขั้นสรุปบทเรียน รวมทั้งเนื้อเรื่องที่น่ามาใช้ในการอ่านจับใจความมีความง่ายและเหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียนทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้และมีความสามารถในการจับใจความดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุวิทย์ มูลคำ (2548: 30) ที่กำหนดขั้นตอนการ

อ่านจับใจความด้วยเทคนิค 5W 1H ทั้งหมด 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นกำหนดสิ่ง ที่ต้องการ ขั้นที่ 2 ขั้นกำหนดปัญหาที่ต้องการ ขั้นตอนที่ 3 กำหนดลักษณะการของเทคนิคคำถาม 5W 1H ขั้นตอนที่ 4 พิจารณาแยกแยะด้วยคำถาม 5W 1H ประกอบด้วย What (อะไร) Where (ที่ไหน) When (เมื่อไร) Why (ทำไม) Who (ใคร) How (อย่างไร) ขั้นตอนที่ 5 สรุปคำตอบ งานวิจัยของ ดวงพร เพ็องฟู (2559: 57-59) ได้ศึกษาเทคนิค 5W 1H ในการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของเกษมณี สีมอ (2558: 79-81) ที่ได้ศึกษาเทคนิค 5W 1H ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค 5W 1H โดยใช้ชุดหนังสือวิถีชีวิตชนเผ่า เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค 5W 1H โดยใช้ชุดหนังสือวิถีชีวิตชนเผ่า มีคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ นิรันดร จันลาวงค์ (2558 : 179-180) ได้ศึกษาเทคนิค 5W 1H ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการร่วมกับจัดกิจกรรมเป็นสื่อการเรียนรู้ ใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เทคนิคแผนผังความคิดและเทคนิคการเสริมแรงเพื่อลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ นักเรียน พบว่านักเรียนทั้งหมด 21 คน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดในระดับร้อยละ 80 ทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

งานวิจัยชิ้นนี้และงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นนี้แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค 5W 1H เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และช่วยพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เมื่อพิจารณาความคิดเห็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด เป็นอันดับ 1 รองลงมาคือ ด้านการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทั้งนี้เนื่องมาจากการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H มีกระบวนการที่เหมาะสม และเห็นผลปฏิบัติชัดเจน โดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีกระบวนการทำงานที่กำหนดวิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการปฏิบัติงานชัดเจน เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการร่วมมือกันทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ไขปัญหาการพัฒนาการเรียนจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เป็นกิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นกระบวนการคิดและกระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน มีรูปแบบและเนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก นักเรียนได้ค้นหา

คำตอบร่วมกันเป็นกลุ่มและรายบุคคล และพัฒนาความสามารถด้านการจับใจความของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

สอดคล้องกับงานวิจัยของนิลรัตน์ โคตะ (2558: 155-160) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนระดับประถมศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนระดับประถมศึกษา เพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หลังการใช้หลักสูตร ครูผู้สอน มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนระดับประถมศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด งานวิจัยของ สุธิภรณ์ ขนอม (2559: 297- 319) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทยของครูในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนภาษาไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทประสาน (2555: 130-134) ได้ศึกษาเทคนิคคำถาม 5W 1H ในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H และแผนผังกราฟิก ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H และแผนผังกราฟิก อยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร เฟื่องฟู (2559: 57-59) ที่ได้ศึกษาเทคนิค 5W 1H ในการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการศึกษาครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลจากการศึกษาพบว่า การร่วมมือกันในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูที่มีความสมัครใจและเต็มใจ จะทำให้ครูเกิดความเชื่อใจกัน ยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม ช่วยให้ครูเกิดความร่วมมือกันปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูที่ร่วมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพควรเป็นครูที่สมัครใจเข้าร่วม และมีเป้าหมายเดียวกันในพัฒนาและแก้ไข

ปัญหาของนักเรียน รวมถึงควรมีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนควรเพิ่มแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เป็นข้อความแบบปลายเปิด เพื่อให้ครูได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระและมีความคิดเห็นหลากหลายมากยิ่งขึ้น

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ควรเตรียมคำถามสำคัญเพื่อใช้เป็นกรอบของบทเรียน และบทอ่านที่นำมาให้นักเรียนอ่านและศึกษาในครั้งนี้อาจมีความหลากหลายและเหมาะสมกับวัย ไม่ว่าจะเป็นนิทาน ข่าว บทความจากสารานุกรม บทความที่นักเรียนพบเจอในชีวิตประจำวัน รวมถึงบทร้อยกรอง ดังนั้นควรเลือกบทอ่านให้เหมาะสมกับวัย ตามความสนใจและความต้องการของนักเรียน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านและกระตุ้นความสนใจของนักเรียนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาความสามารถทักษะด้านอื่น ๆ ในระดับชั้นต่าง ๆ หรือบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ร่วมกับวิธีสอนแบบอื่น ๆ เพื่อให้ได้กระบวนการคิดที่หลากหลาย
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H เพื่อพัฒนาความสามารถทักษะด้านอื่น ๆ เช่น การเขียนสรุปความ การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (2551). **ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กัสมัสม์ อาแด. (2558). "การพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้วยกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบร่วมมือร่วมพลังในโรงเรียนประถมศึกษา." *ดุชนิพนธ์ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัฒน และสถิติการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- กิ่งแก้ว ภูทองเงิน และคณะ. (2562). "รูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะของนักเรียน ระดับประถมศึกษา," *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม* 13, 2: 91-103.
- กิตติชัย พินโน และอมรรชัย คหกิจโกศล. (2554). **ภาษากับการสื่อสาร**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เกษมณี สีม. (2558). "การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิค 5W 1H โดยใช้ชุดหนังสือวิถีชีวิตชนเผ่า เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2." *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*.
- คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ. (2551). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2555). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาศรินทร์ อิมสารานู. (2553). **ภาษากับการสื่อสาร**. นครปฐม: ฟ้าริเพรท.
- จุไรรัตน์ สุตรุง. (2559). "การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน : ทางเลือกหนึ่งในการพัฒนาวิชาชีพครูที่ยั่งยืน," *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ* 9, 2: 14-23.
- ฉันทนา วิริยเวชกุล. (2558). **เทคนิคการสอนสำหรับครู**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนาธิป พรกุล. (2557). **การสอนกระบวนการคิด ทฤษฎีและการนำไปใช้**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวัฒน์ สิทธิรัตน์. (2553). **เทคนิคการใช้คำถาม พัฒนาการคิด**. นนทบุรี: สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ดวงพร เพ็องฟู. (2559). "การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W 1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6." *วิทยานิพนธ์*

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ธนู ทดแทนคุณ และกานต์รวี แพทย์พิทักษ์. (2552). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

นิชาภัทร วิลเลียมส์. (2558). "การพัฒนาการนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน." **ดุชนิพนธ์ หลักสูตรปริญญาการศึกษาดุชนิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสถานศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร**.

นิรันดร จันลาวงศ์. (2558). "การวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโนนทรายคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2." **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**.

นิลรัตน์ โคตะ. (2558). "การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูผู้สอนระดับประถมศึกษาเพื่อเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ โดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ." **ดุชนิพนธ์ หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุชนิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**.

บันลือ พุกกะวัน. (2545). **แนวทางการพัฒนาการอ่านเร็ว คิดเป็น**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ปองทิพย์ เทพอารีย์. (2557). "การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา." **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**.

พงศ์เกษม สนธิไทย. (2550). **ภาษาไทย 1**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.

วรรณิ โสภประยูร. (2553). **เทคนิคการสอนภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: บริษัทยูแพดอินเตอร์.

วัชรรา เล่าเรียนดี. (2556). **ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช การพัฒนาวิชาชีพ : ทฤษฎี กลยุทธ์สู่การปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ 12. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วาสนา อามาตย์. (2557). "การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยการใช้คำถามตามแนวคิดของบลูม (Bloom) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6." **วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**.

วิจารณ์ พานิช. (2559). **บันเทิงชีวิตครู ชุมชนการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: เอสอาร์พรีนติ้งแมสโปรดักส์.

แววมยุรา เหมือนนิล. (2556). **การอ่านจับใจความ**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน**

พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). **คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อน**

กระบวนการ PLC “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” ฐานการศึกษา. กรุงเทพฯ: มปท. .

สำลี รักสุทธี. (2553). **สอนเด็กอย่างไรให้เด็กอ่านออก อ่านได้ อ่านคล่อง อ่านเป็น เขียนได้ เขียน**

คล่องและเขียนเป็น. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

สุกัญญา จันทประสาน. (2555). "การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิค

คำถาม 5W 1H และแผนผังกราฟิก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา

บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุนธ์ สินธพานนท์. (2560). **ครูยุคใหม่กับการจัดการเรียนรู้สู่การศึกษา 4.0.** กรุงเทพฯ: 9119

เทคนิคพรินติ้ง.

สุธิภรณ์ ขนอม. (2559). "รูปแบบการบริหารชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาความสามารถในการ

สอนภาษาไทยของครูในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้." วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2551). **หลักและวิชาการสอนอ่านภาษาไทย.** กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุมาลี คำภาบุตร. (2556). "ผลของการสอนอ่านแบบ SQ4R เสริมด้วยเทคนิคการใช้คำถาม 5W 1H ต่อ

ความสามารถในการอ่านจับใจความและการคิดวิเคราะห์ ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1."

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.

สุวิทย์ มูลคำ. (2548). **กลยุทธ์การสอนคิดบูรณาการ.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ดวงกลมสมัย.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2551). **21 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด.** พิมพ์ครั้งที่

10. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

เสถียร อ่วมพรหม. (2560). **แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.** กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.

อติศ ไชยศิริรินทร์. (2562). "การพัฒนาแบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิต บัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศ

การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ภาคผนวก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H แบบสังเกตการสอนของครู แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ และแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาธิต จันทรวินิจ

วุฒิการศึกษา วิทยาศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยศิลปากร

2. อาจารย์ ดร. พิณพนธ์ คงวิจิตรต์

วุฒิการศึกษา ค. บ. มัธยมศึกษา สาขามนุษยศาสตร์ - สังคมศาสตร์ วิชาเอกภาษาไทย
(เกียรตินิยมอันดับ 1) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ค. ม. สาขาวิชาการสอนภาษาไทย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปร. ด. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยศิลปากร

3. นางสาวอัญชลี นิมสอาด

วุฒิการศึกษา กศ.บ. ภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
กศ.ม. สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์รังสรรค์)

ที่ อว 8606 (ทอ) / ๗๗๘๑

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

27 สิงหาคม 2562

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศาธิต จันทรวินิจ

ด้วย นางสาวนิตติยา เหง้าโอสาร หัสนประจําตัว 60255403 นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคคำถาม SW 1H "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากจู้ย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทร.034-218790

ที่ อว 8606 (นส)/ ๗๖๑๒

วันที่ 27 สิงหาคม 2562

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.พิณพนธ์ คงวิจิตต์

ด้วย นางสาวนิตติยา เหง้าโสภา รหัสประจำตัว 60255403 นักศึกษาระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.อริกมาส มากजू)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว 8606 (พจ)/7430

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

27 สิงหาคม 2562

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวอัญชลี นิ่มสอาด

ด้วย นางสาวนิตติยา เหง้าโอสาร รหัสประจำตัว 60255403 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การสร้างชุมชน
การเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ครูภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจ
ความโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H "

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญ
เป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.อธิมาส มากจู้ย)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
นครปฐม โทร.034-218790

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H
2. แบบสังเกตการสอนของครู
3. ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H
4. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ
5. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

**แบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H**

ชื่อครูผู้สอน.....กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

คำชี้แจง คำถามมีจำนวน 2 ข้อ เป็นคำถามวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H แบบอัตนัย ดังนี้

1. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หมายถึงอะไร

.....

.....

.....

.....

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หมายถึงอะไร

Who หมายถึง.....

.....

What หมายถึง.....

.....

Where หมายถึง.....

.....

When หมายถึง.....

.....

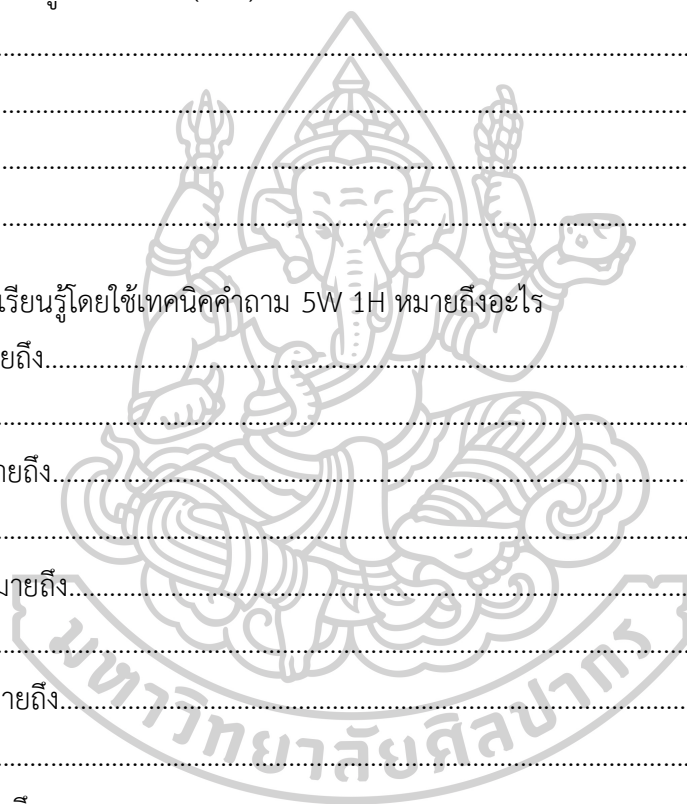
Why หมายถึง.....

.....

How หมายถึง.....

.....

.....

**เกณฑ์การประเมินแบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H**

คำชี้แจง ข้อคำถามมีจำนวน 2 ข้อ เป็นคำถามวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H แบบอัตนัย โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) หมายถึงอะไร (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)

คะแนน 5 คะแนน เมื่อเขียนอธิบายความหมายได้ถูกต้องครบทั้ง 4 ประเด็น ดังนี้

1. การรวมตัวกัน เช่น การรวมตัวกันของครู หรือกลุ่มคนที่มีเป้าหมายเดียวกัน
2. การร่วมมือกัน เช่น ร่วมมือกันพัฒนาทักษะทางวิชาชีพหรือพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น คิดค้น ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

4. การพัฒนา เช่น เกิดการพัฒนาวิชาชีพครูและพัฒนาผู้เรียน

คะแนน 4 คะแนน เมื่อเขียนอธิบายความหมายได้เพียง 3 ประเด็น

คะแนน 3 คะแนน เมื่อเขียนอธิบายความหมายได้เพียง 2 ประเด็น

คะแนน 2 คะแนน เมื่อเขียนอธิบายความหมายได้เพียง 1 ประเด็น

คะแนน 1 คะแนน เมื่อเขียนอธิบายความหมายไม่ถูกต้องตามประเด็น

คะแนน 0 คะแนน เมื่อไม่เขียนคำตอบ

แนวคำตอบ เช่น

การรวมตัวกันของครู หรือกลุ่มคนที่มีแนวคิด เป้าหมายเดียวกัน เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่หลากหลาย และร่วมมือกันพัฒนาทักษะทางวิชาชีพหรือพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีการคิดค้น ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพครูและพัฒนาผู้เรียน

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H หมายถึงอะไร (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)

คะแนน 5 คะแนน เมื่อเขียนอธิบายความหมายได้ถูกต้องครบทั้ง 6 ความหมาย โดยแต่ละความหมายต้องมีคำตอบครบทั้ง 2 ประเด็นคือ 1) ระบุคำสำคัญของคำถาม 2) ยกตัวอย่างหรืออธิบายลักษณะคำถาม ตามแนวคำตอบ ดังนี้

1. Who 1) คำสำคัญ คือ ใคร/ บุคคล/ ผู้เกี่ยวข้อง

- 2) ยกตัวอย่างหรืออธิบายลักษณะคำถาม เช่น ใครอยู่ในเหตุการณ์นี้
2. What 1) คำสำคัญ คือ อะไร/ ปัญหา/ สิ่งที่เกิดขึ้น
2) ยกตัวอย่างหรืออธิบายลักษณะคำถาม เช่น มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ หลักฐานที่สำคัญคืออะไร
3. Where 1) คำสำคัญ คือ ที่ไหน/ สถานที่/ ตำแหน่ง
2) ยกตัวอย่างหรืออธิบายลักษณะคำถาม เช่น เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน เหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใดมากที่สุด
4. When 1) คำสำคัญ คือ เมื่อไร/ เวลา
2) ยกตัวอย่างหรืออธิบายลักษณะคำถาม เช่น เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไร เวลาใดบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้
5. Why 1) คำสำคัญ คือ ทำไม/ สาเหตุ/ มูลเหตุ
2) ยกตัวอย่างหรืออธิบายลักษณะคำถาม เช่น เพราะเหตุใดเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้น
6. How 1) คำสำคัญ คือ อย่างไร/ รายละเอียด
2) การยกตัวอย่างหรืออธิบายลักษณะคำถาม เช่น เขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร ลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรบ้าง
- คะแนน 4 คะแนน** เมื่อเขียนอธิบายความหมาย โดยระบุคำสำคัญของคำถามได้ถูกต้องครบทั้ง 6 ความหมาย แต่ไม่ยกตัวอย่างหรืออธิบายลักษณะคำถามให้ชัดเจน หรือยกตัวอย่างไม่ถูกต้อง
- คะแนน 3 คะแนน** เมื่อเขียนอธิบายความหมาย โดยระบุคำสำคัญของคำถามได้ถูกต้องเพียง 4-5 ความหมาย และไม่ยกตัวอย่างหรืออธิบายลักษณะคำถามให้ชัดเจน หรือยกตัวอย่างไม่ถูกต้อง
- คะแนน 2 คะแนน** เมื่อเขียนอธิบายความหมาย โดยระบุคำสำคัญของคำถามได้ถูกต้องเพียง 2-3 ความหมาย และไม่ยกตัวอย่างหรืออธิบายลักษณะคำถามให้ชัดเจน หรือยกตัวอย่างไม่ถูกต้อง
- คะแนน 1 คะแนน** เมื่อเขียนอธิบายความหมาย โดยระบุคำสำคัญของคำถามได้ถูกต้องเพียง 1 ความหมาย และไม่ยกตัวอย่างหรืออธิบายลักษณะคำถามให้ชัดเจน หรือยกตัวอย่างไม่ถูกต้อง
- คะแนน 0 คะแนน** เมื่อเขียนตอบไม่ถูกต้องตามประเด็น หรือไม่เขียนคำตอบ

แนวคำตอบ เช่น

1. Who หมายถึง การใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นคำถามที่เกี่ยวกับบุคคล หรือผู้เกี่ยวข้องในเหตุการณ์ เช่น ใครอยู่ในเหตุการณ์นี้ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใครได้ประโยชน์

2. What หมายถึง การใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นคำถามที่เกี่ยวกับปัญหาหรือสิ่งที่เกิดขึ้น เช่น มีอะไรเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นี้ หลักฐานที่สำคัญคืออะไร

3. Where หมายถึง การใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นคำถามที่เกี่ยวกับสถานที่หรือตำแหน่งที่เกิดเหตุ เช่น เรื่องนี้เกิดขึ้นที่ไหน และเหตุการณ์นี้น่าจะเกิดขึ้นที่ใดมากที่สุด

4. When หมายถึง การใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นคำถามที่เกี่ยวกับเวลา เช่น เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไร เวลาใดบ้างที่สถานการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นได้

5. Why หมายถึง การใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นคำถามที่เกี่ยวกับสาเหตุหรือมูลเหตุที่ทำให้เกิดขึ้น เช่น เพราะเหตุใดเหตุการณ์นี้จึงเกิดขึ้น และทำไมจึงเกิดเรื่องนี้

6. How หมายถึง การใช้คำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นคำถามที่เกี่ยวกับรายละเอียดของสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น เขาทำสิ่งนี้ได้อย่างไร ลำดับเหตุการณ์นี้ดูว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรบ้าง มีหลักในการพิจารณาคนดีอย่างไรบ้าง

เกณฑ์การประเมิน/ระดับคุณภาพ

- 9 - 10 คะแนน หมายถึง ดีมาก
 6 - 8 คะแนน หมายถึง ดี
 3 - 5 คะแนน หมายถึง พอใช้
 0 - 2 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง
 ผ่านเกณฑ์ ระดับ ดี ขึ้นไป

แบบสังเกตการสอนของครูในชั้นเรียน

ครั้งที่.....วัน/เดือน/ปี.....

ชื่อครูผู้สอน.....กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการปฏิบัติที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	รายการประเมิน	รายการปฏิบัติ	
		ปรากฏ	ไม่ปรากฏ
1	วัดความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนเรียน		
2	จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่องเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหา		
3	จัดการเรียนรู้โดยใช้คำถาม Who (ใคร)		
4	จัดการเรียนรู้โดยใช้คำถาม What (อะไร)		
5	จัดการเรียนรู้โดยใช้คำถาม Where (ที่ไหน)		
6	จัดการเรียนรู้โดยใช้คำถาม When (เมื่อไร)		
7	จัดการเรียนรู้โดยใช้คำถาม Why (ทำไม)		
8	จัดการเรียนรู้โดยใช้คำถาม How (อย่างไร)		
9	จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนสรุปเนื้อเรื่องหรือสรุปคำตอบ		
10	สรุปบทเรียนให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดตามจุดประสงค์		
รวม			
ผลการประเมิน			

เกณฑ์การประเมิน/ระดับคุณภาพ

ปรากฏ 9-10 ข้อ	หมายถึง ดีมาก
ปรากฏ 7-8 ข้อ	หมายถึง ดี
ปรากฏ 4-6 ข้อ	หมายถึง พอใช้
ปรากฏ 1-3 ข้อ	หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้สังเกตการสอน

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

โรงเรียนวัดหนองแขม (สหราษฎร์บูรณะ) สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
 รหัสวิชา ท15101 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง อ่านได้เข้าใจความ เวลา 10 ชั่วโมง
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง นิทานพาสุนัข เวลา 2 ชั่วโมง
 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 สัปดาห์ที่..... วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

มาตรฐานการเรียนรู้

ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการ
 ดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท.1.1 ป.5/5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในการดำเนิน
 ชีวิต

จุดประสงค์การเรียนรู้ หลังจากจัดการเรียนรู้แล้วนักเรียนสามารถ

1. ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด
2. สรุปใจความของนิทานที่อ่านได้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ซื่อสัตย์สุจริต
2. มีวินัย
3. ใฝ่เรียนรู้
4. มุ่งมั่นในการทำงาน

สาระสำคัญ

การอ่านจับใจความ เป็นพื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาหาความรู้ ผู้จึงอ่านต้องสามารถตอบ
 คำถามจากเรื่องที่อ่าน หาประโยคใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน สามารถนำเรื่องที่อ่านมาสรุปความ
 ถ่ายทอดและเรียบเรียงให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างถูกต้องและชัดเจน

สาระการเรียนรู้

ด้านความรู้

หลักการอ่านจับใจความนิทาน

ด้านทักษะกระบวนการ

1. อ่านจับใจความนิทาน
2. สรุปใจความของนิทาน

ด้านคุณลักษณะ

1. มีนิสัยรักการอ่าน
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

หลักฐานการเรียนรู้ / ภาระงาน

1. การทำแบบฝึกทักษะ
2. การนำเสนอผลงาน

กิจกรรมการเรียนรู้

จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

ชั่วโมงที่ 1

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกมต่อนิทานโดยมีกติกา ดังนี้

1. แบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ชาย 1 กลุ่ม หญิง 1 กลุ่ม

2. ครูแจกแถบประโยคให้นักเรียนกลุ่มละ 1 ชุด

3. ครูให้เวลานักเรียนแต่ละกลุ่มไม่เกินกลุ่มละ 2 นาที ร่วมกันเรียงแถบประโยคให้

เป็นนิทานที่สมบูรณ์ แล้วติดลงในแผ่นฟิวเจอร์บอร์ดที่ครูเตรียมให้ กลุ่มใดเรียงเสร็จก่อนและถูกต้อง เป็นฝ่ายชนะ

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ครูแจกนิทานเรื่อง เกี่ยวกับหนูนานา ให้นักเรียนทุกคน

2. นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง เกี่ยวกับหนูนานา เพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง

3. นักเรียนพิจารณานำเนื้อเรื่องแล้วตอบคำถามปากเปล่า โดยครูใช้คำถามตามเทคนิค

คำถาม 5W 1H ดังนี้

1. ใคร (Who) ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง (แนวคำตอบ กบ หนูนานา เหยี่ยว)

2. อะไร (what) ตัวละครทำอะไรบ้าง (แนวคำตอบ กบกับหนูนานาต่อสู้กัน)

3. ที่ไหน (Where) เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ไหน (แนวคำตอบ ทุ่งนา)

4. เมื่อไร (When)	เหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อไร (แนวคำตอบ ตอนเช้า)
5. ทำไม (Why)	ทำไมตัวละครจึงทำเช่นนั้น (แนวคำตอบ ต้องครอบครองความเป็นใหญ่)
6. อย่างไร (How)	ผลสุดท้ายตัวละครเป็นอย่างไร (แนวคำตอบ กบกับหนูนาทายเพราะถูกเหยี่ยวกิน)

4. นักเรียนทำแบบฝึกทักษะเรื่อง นิทานสนุกปลูกความคิด ตอนที่ 1

ขั้นสรุปบทเรียน

ครูสุ่มนักเรียนจำนวน 3 คน เพื่อสรุปประเด็นของนิทานเรื่อง เหยี่ยวกับหนูนา โดยตอบคำถามว่า นิทานเรื่องนี้ใครทำอะไรบ้าง มีเหตุการณ์เกิดขึ้นทั้งหมดกี่เหตุการณ์ และเนื้อเรื่องมีใจความสำคัญอย่างไร

ชั่วโมงที่ 2

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. ครูสุ่มนักเรียน 1 คน ออกมาเล่านิทานให้เพื่อนในชั้นเรียนฟัง จากนั้นนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทานที่เพื่อนเล่าว่า พูดถึงใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร และผลเป็นอย่างไร

2. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง เหยี่ยวกับหนูนา อีกครั้ง เพื่อเป็นการทบทวนและทำความเข้าใจเนื้อหา

2. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ระยะเวลา 5 นาที จากนั้นให้แต่ละกลุ่มเขียนแผนภาพความคิดจากนิทานเรื่อง เหยี่ยวกับหนูนา ตามหัวข้อดังนี้ ใคร (Who) อะไร (what) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How) ลงในกระดาษปຽູທີ່ครูเตรียมไว้

3. นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปใจความนิทานเรื่อง เหยี่ยวกับหนูนา ลงในกระดาษรายงานที่ครูเตรียมไว้

4. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

5. นักเรียนทำแบบฝึกทักษะเรื่อง นิทานสนุกปลูกความคิด ตอนที่ 2 เป็นรายบุคคล

ขั้นสรุปบทเรียน

ครูให้นักเรียนร่วมกันบอกข้อที่ได้รับจากนิทานเรื่อง เหยี่ยวกับหนูนา

สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

1. นิทานเรื่อง เกี่ยวกับหนูนานา
2. แดบประโยค
3. แบบฝึกทักษะ

การวัดและการประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
1. ตอบคำถามจากเรื่อง ที่อ่าน	การทำแบบฝึกทักษะ	แบบบันทึกผล การทำแบบฝึกทักษะ	ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ในระดับดีขึ้นไป
2. สรุปใจความของนิทาน ที่อ่าน	การทำแบบฝึกทักษะ	แบบบันทึกผล การทำแบบฝึกทักษะ	ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ในระดับดีขึ้นไป

บันทึกผลหลังสอน

ผลการสอน

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

ลงชื่อ.....ประธานสายชั้น
(.....)

ลงชื่อ.....
(.....)

ลงชื่อ.....
(.....)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

นิทานเรื่อง เกี่ยวกับหนุณา

กบกับหนุณาเป็นศัตรูกันหวังจะครอบครองความเป็นใหญ่เหนือทุ่งนา จนกระทั่งเข้าวันหนึ่ง ทั้งสองต่างตกลงใจที่จะใช้ดาบเข้าประหัตประหารกัน ขณะที่มันทั้งสองกำลังทำการต่อสู้กันอย่างดุเดือดนั่นเอง นักเหยี่ยวที่บินผ่านทางมาพบเข้าก็บินโฉบเอาร่างของสัตว์ทั้งสองไปกินในที่สุดสัตว์ทั้งสองก็จบชีวิตลง เพราะความเขลาโดยแท้

ผู้แต่ง : สุคนธ์ แคนเสด

แถบประโยค

กบกับหนุณาเป็นศัตรูกันหวังจะครอบครองความเป็นใหญ่เหนือทุ่งนา

เข้าวันหนึ่งกบกับหนุณาใช้ดาบเข้าต่อสู้กันอย่างดุเดือด

นักเหยี่ยวบินผ่านทางมาพบเข้า

นักเหยี่ยวบินโฉบเอาร่างของสัตว์ทั้งสองไปกิน

กบกับหนุณาจบชีวิตลง

นิทานเรื่อง เจ้าชายแดงโม

เมืองอโรครยาอุดมไปด้วยผลไม้มานานาชนิด เจ้าชายองค์หนึ่งโปรดแดงโมมาก หลังปราสาทมีแดงโมต้นหนึ่งออกลูกทุกวัน วันละ 1 ลูก ทุกๆ เช้าพ่อครัวจะเก็บแดงโมถวายเจ้าชายเป็นประจำและเจ้าชายก็ไม่เคยแบ่งแดงโมให้ใคร เช้าวันหนึ่งเจ้าชายไปเก็บแดงโมเองปรากฏว่าแดงโมหายไป เจ้าชายโกรธมาก ประกาศว่าจะลงโทษผู้ที่ขโมยแดงโม หนูตัวหนึ่งรีบมาสารภาพว่าตนมาขโมยแดงโมไปให้แม่ที่กำลังป่วยกินเพราะใครๆ ก็พูดว่าถ้าได้กินแดงโมของเจ้าชายอาการป่วยก็จะหายแล้วแม่หนูก็หายป่วยจริงๆ เจ้าชายเห็นว่าหนูมีความกตัญญูเลยยกโทษให้ วันรุ่งขึ้นพ่อครัวนำแดงโมมาถวายเจ้าชาย 2 ลูก เจ้าชายแปลกใจมากๆ จึงตั้งใจจะไปเก็บแดงโมเองในวันรุ่งขึ้น เมื่อไปถึงเจ้าชายเห็นว่าแดงโมมีอยู่ลูกเดียวจึงสั่งทหารให้ไปจับขโมย หนูตัวหนึ่งบินมาสารภาพว่าขโมยแดงโมไปให้ลูกนก 3 ตัวกินเพราะใครๆ ก็บอกว่าถ้าได้กินแดงโมเพียงคำเดียวก็อิมไป 10 วัน เจ้าชายจึงเห็นแก่ความรักที่แม่นกมีต่อลูกจึงยกโทษให้ เจ้าชายนึกถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาว่าทุกครั้งที่มีผู้อื่นมากินแดงโมของพระองค์ วันรุ่งขึ้นแดงโมก็จะเพิ่มขึ้นอีก 1 ลูกเสมอ เจ้าชายคิดว่าควรแบ่งแดงโมให้ผู้อื่น แดงโมจะได้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จึงรับสั่งให้พ่อครัวนำแดงโมไปแบ่งชาวเมืองในวันรุ่งขึ้น จากนั้นมาแดงโมก็ออกลูกเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เป็นสิบ เป็นร้อย เป็นหมื่น เป็นแสน ตั้งแต่นั้นชาวเมืองจึงชาวเมืองรักและเคารพเจ้าชายเป็นอย่างมาก และขนานนามพระองค์ว่า “เจ้าชายแดงโม”

ผู้แต่ง : เกื้อกุล เล่าอูย

แบบฝึกทักษะเรื่อง นิทานสนุกปลูกความคิด

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง เจ้าชายแดงโม แล้วตอบคำถามดังนี้

1. เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ใด

.....
 .....

2. ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง

.....
 .....

3. แดงโมหายไปเมื่อไร

.....
 .....
 .....
 .....

4. ขโมยนำแดงโมทำอะไรบ้าง

.....
 .....

5. เพราะเหตุใดแดงโมจึงถูกขโมย

.....
 .....
 .....
 .....

6. เจ้าชายทำอะไรกับผู้ที่มาขโมยแตงโม และหลังจากเหตุการณ์นั้นเจ้าชายทำอะไรต่อไป

.....
.....
.....

7. สุดท้ายแล้วเจ้าชายได้รับผลตอบแทนอย่างไร

.....
.....
.....

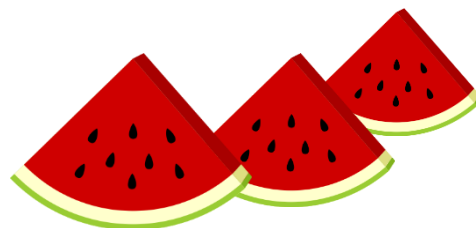
ตอนที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง เจ้าชายแตงโม แล้วเขียนสรุปใจความของนิทาน

สรุปใจความ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

แนวทางการตอบคำถาม
แบบฝึกทักษะเรื่อง นิทานสนุกปลูกความคิด

ตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง เจ้าชายแดงโม แล้วตอบคำถามดังนี้

1. เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ใด
..... หลังปราสาทเมืองอโรคยา .....
2. ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง
..... เจ้าชาย...หนู...นก...ชาวเมือง .....
3. แดงโมหายไปเมื่อไร
..... ตอนเช้า .....
4. ขโมยนำแดงโมทำอะไรบ้าง
..... หนู ขโมยแดงโมไปให้แม่ที่กำลังป่วยกิน .....
- ..... นก ขโมยแดงโมไปให้ลูกกิน .....
5. เพราะเหตุใดแดงโมจึงถูกขโมย
..... เพราะแดงโมสามารถรักษาอาการป่วยได้และยังทำให้อิมได้หลายวัน .....
6. เจ้าชายทำอะไรกับผู้ที่มาขโมยแดงโม และหลังจากเหตุการณ์นั้นเจ้าชายทำอะไรต่อไป
..... เจ้าชายเห็นแก่ความกตัญญูและความรักของสัตว์ทั้งสองจึงยกโทษให้ และหลังจากนั้น
เจ้าชายก็แบ่งแดงโมให้ชาวเมืองอโรคยาได้กินด้วย .....
7. สุดท้ายแล้วเจ้าชายได้รับผลตอบแทนอย่างไร
..... ชาวเมืองรักและเคารพเจ้าชายเป็นอย่างมาก และขนานนามพระองค์ว่า “เจ้าชายแดงโม”
.....

ตอนที่ ๒ คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง เจ้าชายแดงโม แล้วเขียนสรุปใจความของนิทาน

สรุปใจความ

..... หลังปราสาทเมืองอโรคยามีแดงโมต้นหนึ่งออกลูกทุกวัน วันละ 1 ลูก ตอนเช้าวันหนึ่งหนูได้
 ขโมยแดงโมไปให้แม่ที่กำลังป่วยกินเจ้าชายเห็นแก่ความกตัญญูจึงยกโทษให้ แดงโมตอนเช้าวันต่อมา
 หนูได้ขโมยแดงโมไปให้ลูกกินเจ้าชายเห็นแก่ความรักของแม่ที่มีแก่ลูกจึงไม่ยกโทษให้ และหลังจากนั้น
 เจ้าชายเห็นแบ่งแดงโมให้ชาวเมืองอโรคยา ชาวเมืองรักและเคารพเจ้าชายเป็นอย่างมาก และขนาน
 นามพระองค์ว่า “เจ้าชายแดงโม” .....

เกณฑ์การให้คะแนนการทำแบบฝึกทักษะเรื่อง นิทานสนุกปลูกความคิด ตอนที่ 1

ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง นิทานพาสุนัข

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง เจ้าชายแดงโม แล้วตอบคำถาม จำนวน 7 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

1. เหตุการณ์เกิดขึ้นที่ใด

คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบได้ถูกต้องครบทั้ง 2 ประเด็นตามแนวคำตอบ ดังนี้

- หลังปราสาท
- เมืองอโรคยา

คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบได้ถูกต้องเพียง 1 ประเด็น

คะแนน 0 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบไม่ถูกต้องตามประเด็น หรือไม่เขียนคำตอบ

2. ตัวละครในเรื่องมีใครบ้าง

คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบได้ถูกต้องครบทั้ง 4 ตัวละคร ตามแนวคำตอบ ดังนี้

- เจ้าชาย หนู นก ชาวเมือง

คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบได้ถูกต้องเพียง 2-3 ตัวละคร

คะแนน 0 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบได้ถูกต้องเพียง 1 ตัวละคร หรือตอบไม่ถูกต้องตามประเด็น หรือไม่เขียนคำตอบ

3. แดงโมหายไปเมื่อไร

คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบได้ถูกต้องตามแนวคำตอบ ดังนี้

- ตอนเช้า / เช้าวันหนึ่ง

คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบตามแนวคำตอบ ดังนี้

- วันหนึ่ง

คะแนน 0 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบไม่ถูกต้องตามประเด็น หรือไม่เขียนคำตอบ

4. ขโมยนำแดงโมทำอะไรบ้าง

คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบได้ถูกต้องครบทั้ง 2 ประเด็นตามแนวคำตอบ ดังนี้

- หนู ขโมยแดงโมไปให้แม่ที่กำลังป่วยกิน
- นก ขโมยแดงโมไปให้ลูกกิน

คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบได้ถูกต้องเพียง 1 ประเด็น

คะแนน 0 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบไม่ถูกต้องตามประเด็น หรือไม่เขียนคำตอบ

5. เพราะเหตุใดแดงโมจึงถูกขโมย

คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบได้ถูกต้องครบทั้ง 2 ประเด็นตามแนวคำตอบ ดังนี้

- สามารถรักษาอาการป่วยได้
- ทำให้อ้อมได้หลายวัน

คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบได้ถูกต้องเพียง 1 ประเด็น

คะแนน 0 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบไม่ถูกต้องตามประเด็น หรือไม่เขียนคำตอบ

6. เจ้าชายทำอะไรกับผู้ที่มาขโมยแดงโม และหลังจากเหตุการณ์นั้นเจ้าชายทำอะไรต่อไป

คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบได้ถูกต้องครบทั้ง 2 ประเด็นตามแนวคำตอบ ดังนี้

- ยกโทษให้สัตว์ทั้งสอง / ให้อภัย
- แบ่งแดงโมให้ชาวเมืองอโรคยาได้กิน

คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบได้ถูกต้องเพียง 1 ประเด็น

คะแนน 0 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบไม่ถูกต้องตามประเด็น หรือไม่เขียนคำตอบ

7. สุดท้ายแล้วเจ้าชายได้รับผลตอบแทนอย่างไร

คะแนน 2 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบได้ถูกต้องครบทั้ง 2 ประเด็นตามแนวคำตอบ ดังนี้

- ชาวเมืองรักและเคารพเจ้าชาย
- ขนานนามพระองค์ว่า “เจ้าชายแดงโม”

คะแนน 1 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบได้ถูกต้องเพียง 1 ประเด็นตามแนวคำตอบ ดังนี้

- ชาวเมืองรักเจ้าชาย
- ชาวเมืองเคารพเจ้าชาย
- ชาวเมืองรักและเคารพเจ้าชาย
- เรียกชื่อเจ้าชายว่า “เจ้าชายแดงโม”

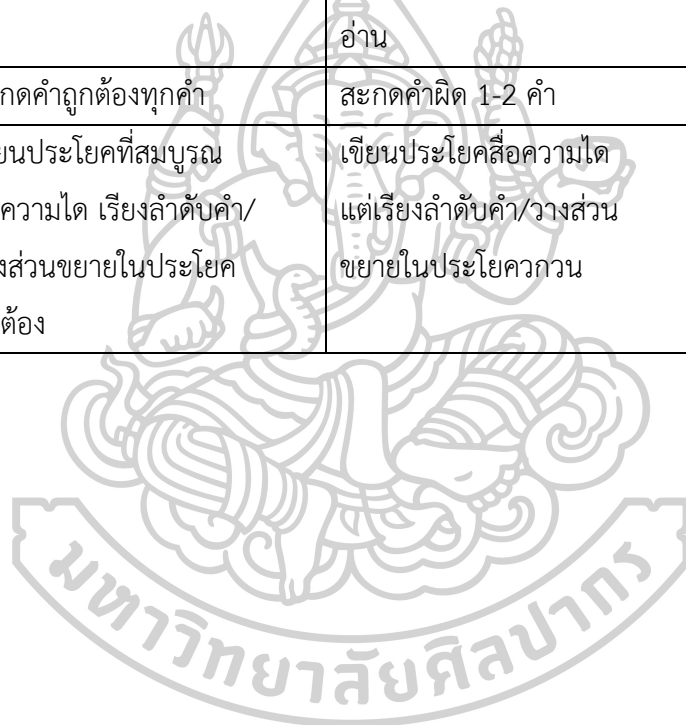
คะแนน 0 คะแนน เมื่อนักเรียนเขียนตอบไม่ถูกต้องตามประเด็น หรือไม่เขียนคำตอบ

เกณฑ์การให้คะแนนการทำแบบฝึกทักษะเรื่อง นิทานสนุกปลูกความคิด ตอนที่ 2

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน 3	ระดับคะแนน 2	ระดับคะแนน 1
ประเด็นสำคัญ	สรุปใจความของเรื่องที่สามารถครบทุกประเด็นสอดคล้องกับเรื่องี่อ่าน	สรุปใจความได้สอดคล้องกับเรื่องี่อ่าน แต่ไม่ครบทุกประเด็น	สรุปใจความได้สอดคล้องกับเรื่องี่อ่าน แต่ไม่ถูกต้อง
กลวิธีสรุปความ	สรุปใจความโดยไม่ยกตัวอย่าง ไม่ลอกข้อความจากเรื่องี่อ่าน	สรุปใจความโดยไม่ยกตัวอย่าง แต่ลอกข้อความจากเรื่องี่อ่าน	สรุปใจความโดยยกตัวอย่าง และลอกข้อความจากเรื่องี่อ่าน
การสะกตคำ	สะกตคำถูกต้องทุกคำ	สะกตคำผิด 1-2 คำ	สะกตคำผิด 3 คำขึ้นไป
ประโยค	เขียนประโยคที่สมบูรณ์ สื่อความไต่ เรียงลำดับคำ/วางส่วนขยายในประโยค ถูกต้อง	เขียนประโยคสื่อความไต่ แต่เรียงลำดับคำ/วางส่วนขยายในประโยคควกวาน	เขียนประโยค และเรียงลำดับคำ/วางส่วนขยายในประโยค ไม่ถูกต้อง

**แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย**

*****

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว ลงในกระดาษคำตอบ

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 1-2

นิทานเรื่อง รินกับสิงโต

ตัวรินตัวหนึ่งเข้ามาทำสิงโต “ข้าไม่กลัวเจ้าแม้แต่นิดเดียว และเจ้าก็ไม่ได้แข็งแรงไปกว่าข้าหรอก ไม่เชื่อเจ้าลองมาสู้กันดูสิว่าใครจะชนะ” พุดจบมันก็กระโดดเกาะสิงโต แล้วค่อยตามรูจุมกและใบหน้าส่วนที่ไม่มีขนปกคลุมอยู่ สิงโตพยายามจะบีตัวรินจนกรงเล็บข่วนตัวเองและไปหมด เจ้าตัวรินเห็นดังนั้นก็ไซโยให้ร้องฉลวงซัยชนะแล้วก็บินจากไป แต่ไม่ทันไรก็บินไปติดกับใยแมงมุมและต้องตกเป็นอาหารของแมงมุม

ที่มา : หนังสือเรื่องเด่นอมตะ นิทานอีสป ของ กัลยากรรณ์ หน้า 37

1. ทำไมตัวรินจึงเลือกต้อยที่รูจุมกและใบหน้าของสิงโต
  - ก. เพราะเป็นจุดอ่อนที่สุดของสิงโต
  - ข. เพราะเป็นจุดที่ไม่มีขนปกคลุม
  - ค. เพราะเป็นจุดที่ง่ายต่อการโจมตี
  - ง. เพราะมองเห็นได้ชัดและปลอดภัยที่สุด
2. สิงโตได้รับบาดเจ็บเพราะสาเหตุใด
  - ก. โดนกรงเล็บของตนข่วน
  - ข. ติดกับดักของนายพราน
  - ค. โดนตัวรินต้อยอย่างรุนแรง
  - ง. พิษของตัวรินเข้าสู่ร่างกาย

อ่านนิทานต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 3-4

นิทานเรื่อง แพะกับหมาป่า

หมาป่าตกลงไปในบ่อน้ำและขึ้นมาไม่ได้ แพะตัวหนึ่งมาที่ข้างบ่อน้ำ มันเห็นหมาป่าจึงถามว่า น้ำในบ่อ ร่อยหรือเปล่า หมาป่าบอกกับแพะว่า น้ำ ร่อยมากจริง ๆ มันชวนให้แพะลงมาหา แพะกระโดดลงไปในบ่อน้ำโดยไม่ทันคิด เมื่อตีมน้ำจนพอแล้วแพะกับหมาป่าก็คิดหาทางออกจากบ่อน้ำ หมาป่ากล่าวว่า “เจ้าฟังกำแพงเอาไว้สิ ข้าจะกระโดดขึ้นหลังเจ้าและยืนบนเขา แล้วข้าจะกระโดดออกจากบ่อน้ำ จากนั้นก็ดึงเจ้าขึ้นไป” แพะตอบตกลง หมาป่ากระโดดขึ้นไปขึ้นบนหลังแพะและยืนบนเขาของมันจากนั้นก็กระโดดออกจากบ่อน้ำ หมาป่าไม่ได้ดึงแพะขึ้นมาจากบ่อน้ำ มันกล่าวกับแพะเพียงว่า “ก่อนจะกระโดดลงไปในบ่อน้ำ เจ้าควรรู้ว่า จะขึ้นมาได้อย่างไรเสียก่อน”

ที่มา : หนังสือเรื่องเด่นอมตะ นิทานอีสป ของ กัลยากรรณ์ หน้า 119

6. นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดสุนัขจึงจอกจึงต้องถึงแก่ความตาย

ก. ความโง่

ข. ความลึกลับ

ค. ความประมาท

ง. ความอวดดี

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 7

แผ่นดินไหว ภูเก็ต ฝ้าระวังโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ชินคันเซ็นหยุดวิ่ง ไฟดับหลายพื้นที่

วันที่ 18 มิ.ย. เดอะเจแปนนิวส์ รายงานว่า เมื่อเวลา 22.22 น. ตามเวลาท้องถิ่น เกิดเหตุแผ่นดินไหวขนาด 6.8 ทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศญี่ปุ่น การประกาศเตือนภัยสึนามิแล้วให้ผู้คนออกจากชายฝั่ง

ด้านเอ็นเอชเค รายงานว่า มีการคาดการณ์ว่าคลื่นความสูงระดับ 1 เมตร จะพัดเข้าฝั่งทะเลญี่ปุ่นที่จังหวัดยามางาตะและจังหวัดนิงาตะ ทางตอนเหนือของกรุงโตเกียว การสั่งยุติการให้บริการรถไฟความเร็วสูงในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบแล้ว

รายงานระบุว่า ขณะนี้ยังมีไฟดับในหลายพื้นที่ ขณะที่ยังไม่มีรายงานความผิดปกติที่โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ที่ใกล้กับจุดศูนย์กลางแผ่นดินไหว

ที่มา www.khaosod.co.th

7. แผ่นดินไหวเกิดขึ้นที่ใด

ก. โรงไฟฟ้านิวเคลียร์

ข. ชายฝั่งทะเลญี่ปุ่น

ค. ตอนเหนือของกรุงโตเกียว

ง. ตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศญี่ปุ่น

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 8-9

ระเบิดถล่มผู้อพยพ 40 ศพ ตายหมู่คาสถานกักกันเมืองหลวงลิเบีย

สกายนิวส์ รายงานเหตุน่าสลดใจที่ได้รับแจ้งจากกระทรวงสาธารณสุขลิเบีย เมื่อวันที่ 3 ก.ค. 2562 ว่า ผู้อพยพที่อยู่ในสถานกักกัน กรุงตริโปลี ประเทศลิเบีย ถูกระเบิดถล่มจากทางอากาศ เสียชีวิตพร้อมกันอย่างน้อย 40 ราย

มาเลก เมอร์เซต โฆษกกระทรวงสาธารณสุขของรัฐบาลลิเบีย กลุ่มที่สหประชาชาติสนับสนุน กล่าวว่า การโจมตีทางอากาศครั้งนี้เป็นฝีมือกองกำลังลิเบีย เนซันแนล อาร์มี หรือ LNA นำโดยนายคาลิฟา ฮิฟเนอร์ ฟุ่งเป้าหมายยังสถานกักกันผู้อพยพ นอกจากนี้มีคนตายกว่าครึ่งร้อยแล้วยังมีผู้บาดเจ็บอีก 80 คน

ด้านโฆษกของนายฮิฟเนอร์ไม่แสดงความเห็นใด ๆ เมื่อนักข่าวสกาย นิวส์ ติดต่อไปสอบถาม ขณะที่สื่อท้องถิ่นระบุว่า กองกำลังนี้มุ่งโจมตีค่ายฝึกทหารที่อยู่ในสถานกักกัน

สำหรับกองกำลัง LNA เริ่มบุกเข้าโจมตีรัฐบาลในกรุงตริโปลีอย่างหนักตั้งแต่เดือนเมษายน หลังจากประเทศแห่งนี้ตกอยู่ในสภาพไม่มีชื่อไม่มีแป นับจากการโค่นล้มรัฐบาลโมอัมมาร์ กัดดาฟี เมื่อปี 2554 กองกำลังติดอาวุธแตกเป็นก๊กเป็นเหล่าและสู้รบกันเป็นสงครามกลางเมือง

ส่วนสถานกักกันผู้อพยพดังกล่าว มีประชาชนหลายพันชีวิตหนีภัยมาพึ่งพิง เพราะเป็นสถานที่ที่ได้รับเงินช่วยเหลือจากสหภาพยุโรปแต่ทางศูนย์มีเสบียงและสิ่งของต่าง ๆ จำกัด แต่ละคนอยู่อย่างลำบาก และองค์กรระหว่างประเทศเรียกร้องให้เร่งจัดหาแหล่งที่อยู่ใหม่ให้ผู้อพยพ

ที่มา www.khaosod.co.th

8. สงครามกลางเมืองเริ่มขึ้นเมื่อใด

ก. เดือนเมษายน

ข. ในปี 2554

ค. 3 กรกฎาคม 2562

ง. บ้านเมืองไม่มีชื่อมีแป

9. จากข่าวข้างต้น ใครได้รับผลกระทบมากที่สุด

ก. ทหาร

ข. รัฐบาล

ค. ประชาชน

ง. สหภาพยุโรป

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 10-12

แม่γκคากันบุหรีป้อนลูกน้อย ภาพสะท้อนใจ ภัยขยะมนุษย์

เดลีเมลล์ รายงานว่า นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม คาเรน เมสัน จากเมืองลาร์โก รัฐฟลอริดา บันทึกภาพสะท้อนใจที่แสดงให้เห็นถึงภัยขยะจากความมั่งง่ายของมนุษย์ เมื่อแม่γκป้อนกันบุหรีให้ลูกน้อย นักสิ่งแวดล้อมหญิงเห็นภาพน้ำตกตะลึงปนน้ำสงสารนี้ขณะไปพักผ่อนชายทะเลที่เมืองเซนต์ปีเตอร์สเบิร์ก รัฐฟลอริดา แต่ไม่ทันเห็นจังหวะหลังจากนั้น

“ฉันไม่รู้วาลูกนกกินเข้าไปจริงๆ หรือเปล่า แต่หวังว่าคงจะไม่กินเพราะอาจทำให้ตายได้” คาเรนเขียนบรรยายภาพที่โพสต์ในเฟซบุ๊กส่วนตัวและบอกว่าถึงเวลาที่พวกเราต้องทำความสะอาดชายหาดและหยุดทิ้งกันบุหรีลงชายหาดราวกับเป็นที่เขี่ยบุหรีอันใหญ่ได้แล้ว

ผู้ที่เห็นภาพแม่γκตัวนี้บอกว่าสะท้อนใจมาก เพราะสะท้อนถึงผลกระทบจากการกระทำของมนุษย์ต่อธรรมชาติ และเรียกร้องให้ทุกคนทิ้งกันบุหรีลงถังหรือเก็บไปทิ้งที่อื่นถ้าไม่มีถังขยะ

ที่มา www.khaosod.co.th

10. ผู้เขียนต้องการสื่อถึงเรื่องใด

ก. ภัยธรรมชาติ

ข. ความมั่งง่ายของมนุษย์

ค. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ง. ความน่าสงสารของนก

11. จากข้อความข้างต้น นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไร

ก. ทิ้งขยะให้ถูกที่

ข. รณรงค์การงดสูบบุหรี

ค.ต่อต้านการใช้ถุงพลาสติก

ง. เที่ยวทะเลอย่างระมัดระวัง

12. จากเรื่องผู้เขียนมีความรู้สึกอย่างไร

ก. เศร้าใจ

ข. ตกตะลึง

ค. สงเวช

ง. สะท้อนใจ

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 13

บทความเรื่อง พิษของบุหรี่

การสูบบุหรี่เริ่มต้นด้วยการจุดบุหรี่ คือจุดไฟเผาใบยาสูบให้ลุกไหม้เกิดเป็นควัน ผู้สูบบุหรี่เอาควันบุหรี่เข้าไปภายในร่างกาย เข้าสู่ปอด ควันบุหรี่เป็นกลุ่มสารพิษมากมายหลายชนิด เช่น นิโคติน ทาร์หรือน้ำมันดิน และก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ นิโคตินนอกจากจะเป็นสารพิษแล้ว ยังเป็นสารเสพติดอีกด้วย ทำให้ผู้สูบบุหรี่ติดใจ อยากสูบบุหรี่ต่อไปเรื่อย ๆ ไม่ยอมหยุด

แม้ว่าผู้สูบบุหรี่จะต้องใช้เงินเป็นจำนวนมากเพื่อซื้อบุหรี่ ในระยะแรก ๆ เขาเหล่านั้นจะรู้สึกพึงพอใจ และติดใจในรสของบุหรี่ แต่เมื่อได้สูบบุหรี่ติดต่อกันไปเป็นระยะเวลายาวนาน บุหรี่ก็จะก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของผู้สูบ ทำให้เกิดเป็นโรค เช่น มะเร็งปอด หลอดลมอักเสบเรื้อรัง และโรคหัวใจ ซึ่งทำให้เสียชีวิตได้ในที่สุด

ที่มา : หนังสือสารานุกรมสำหรับเยาวชน เล่มที่ 28 เขียนโดย กรองจิต วาทีสาธกกิจ หน้า 157

13. สารพิษชนิดใดที่เป็นสารเสพติดในบุหรี่

ก. ทาร์

ข. นิโคติน

ค. ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์

ง. ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 14

บทความเรื่อง ผ้าไทย

การทอมัดหมี่ เป็นการทอที่ทำกันมากในภาคอีสาน อาจจะใช้เส้นฝ้ายหรือเส้นไหมก็ได้ ที่เรียกว่า มัดหมี่ ก็เพราะว่า เส้นด้ายก่อนที่จะนำไปทอนั้นต้องนำไปมัดด้วยเชือกกล้วยหรือเชือกฟางเป็นเปลาะ ๆ ตามช่วงห่าง เพื่อให้เกิดเป็นลวดลายตามที่ต้องการ จากนั้นจึงนำไปย้อมสีโดยไหมช่วงที่มัดไว้จะไม่ติดสีที่ต้องการย้อม แล้วแกะเชือกที่มัดออก ถ้าต้องการหลายสีก็ต้องมัดและย้อมหลายครั้ง จนกว่าจะได้สีครบตามที่ต้องการ หลังจากย้อมสีแล้วก็แกะเชือกที่มัดออก แล้วนำเส้นด้ายกรอเข้ากับหลอดเพื่อทอเป็นผืนผ้าต่อไป การทอผ้ามัดหมี่มีทั้งที่เรียกว่า มัดหมี่เส้นยืน และมัดหมี่เส้นพุ่ง แล้วแต่เส้นด้ายที่ย้อมให้เกิดลวดลายนั้นว่านำมาใช้เป็นเส้นยืน หรือเส้นพุ่งในการทอ

ที่มา : หนังสือสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ ฉบับเสริมการเรียนรู้
เขียนโดย ภัฏฐภัทร จันทวิช และคณะ หน้า 179

14. เพราะเหตุใดถึงใช้เชือกกล้วยมัดเส้นด้ายเป็นเปลาะ ๆ ก่อนนำไปย้อมสี

ก. เพื่อง่ายต่อการมัดย้อม

ข. เพื่อให้ติดสีที่ต้องการย้อม

ค. เพื่อให้เส้นด้ายมีความทนทาน

ง. เพื่อให้เป็นลวดลายสวยงาม

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 15-16

บทความเรื่อง แก้วมังกร

ผลแก้วมังกรที่ดีควรเป็นผลแก่กำลังพอดี ผลไม่จำเป็นต้องมีขนาดใหญ่ แต่ควรดูสะอาดตาน่ามอง มีรสหวานกว่าน้ำอัดลม และควรรอมเปรี้ยวเล็กน้อย เนื้อใกล้เปลือกมีความหวานน้อยที่สุด ส่วนที่หวานมากที่สุด คือ ใจกลางของผล ปกติแก้วมังกรมีเนื้อแน่นแต่ไม่กรอบ เนื้อจะแน่นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น ผลแก่มากมีรสหวานมาก เปรี้ยวน้อย และเนื้อแน่นน้อย ส่วนผลอ่อนก็มีคุณสมบัติที่ตรงกันข้าม

ที่มา : หนังสือสารานุกรมสำหรับเยาวชน เล่มที่ 38 เขียนโดย สุรพงษ์ โกสิยะจินดา หน้า 108

15. เนื้อของแก้วมังกรจะแน่นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับข้อใด

ก. รสชาติ	ข. สายพันธุ์
ค. ความแก่ของผล	ง. ขนาดของผล
16. บุคคลใดนำความรู้ที่ได้จากบทความข้างต้นไปใช้ได้อย่างเหมาะสมที่สุด
-		
--	--
ก. พุดจิบซื้อแก้วมังกรที่มีสายพันธุ์ดี	ข. ชซาซื้อแก้วมังกรที่มีผลแก่กำลังพอดี
ค. พิภูลซื้อแก้วมังกรที่มีขนาดใหญ่เท่านั้น	ง. มะลิซื้อแก้วมังกรที่มีเปลือกสีแดงอมชมพู

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 17-18

บทความเรื่อง นก

นก เป็นสัตว์ที่ระดับประดาโลกให้สวยงาม ช่วยทำให้โลกน่าอยู่ น่าอาศัยยิ่งขึ้น มีนกหลายชนิดที่ส่งเสียงร้องเพลงได้ไพเราะราวกับเสียงดนตรี ขนนกก็ช่วยทำให้โลกมีสีสันน่าอยู่ยิ่งขึ้น นกมักจะมีขนสีแตกต่างกันออกไปตามชนิด บ้างก็งดงาม สวยสดบาดตา บ้างก็สีมัว ๆ เพื่อให้กลมกลืนกับธรรมชาติ อันเป็นวิธีป้องกันตัวเองให้รอดพ้นจากศัตรูตามธรรมชาติได้ เนื่องจากนกไม่มีอาวุธต่อสู้ศัตรู ยกเว้นแต่จะงอยปากและเล็บเท้าอันแหลมคมสำหรับจิกอาหาร จับอาหารเท่านั้น หากจวนตัวสู้ไม่ได้ก็จะบินหนีศัตรูไปทันที

ที่มา : หนังสือสารานุกรมสำหรับเยาวชน เล่มที่ 1 เขียนโดย กิตติ ทองลงยา หน้า 66-67

17. เพราะเหตุใดจึงกล่าวว่่านกช่วยทำให้โลกน่าอยู่

ก. มีเสียงก้องกังวาน	ข. มีขนอันสวยงาม
ค. มีหลากหลายชนิด	ง. เป็นมิตรกับธรรมชาติ

18. ข้อใดคือวิธีป้องกันตัวจากศัตรูของนก

ก. มีขนสีมัว ๆ	ข. ส่งเสียงร้องเพลงเมื่อมีภัย
ค. อยู่รวมกันเป็นฝูงใหญ่	ง. ใช้จะงอยปาก และเล็บอันแหลมสู้กับศัตรู

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 19-20

บทความเรื่อง เราสามารถตีমনมจากสัตว์ชนิดใดได้บ้าง

นม ถือว่าเป็นเครื่องดื่มที่มีประโยชน์ต่อร่างกายอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากในปัจจุบันมีการรณรงค์ให้หันมาตีมนมกันมากขึ้น เพราะนมเป็นแหล่งของโปรตีน แคลเซียม ธาตุเหล็ก และอื่น ๆ อีกมากมาย แล้วเคยรู้หรือไม่ว่าเราจะสามารถตีมนมจากสัตว์ชนิดใดได้บ้าง

ชาวอินเดียแดงที่อาศัยอยู่บนเทือกเขาแอนดีสตีมนมจากสัตว์สี่เท้าชนิดหนึ่งของอเมริกาใต้ที่มีลักษณะคล้ายอูฐ แต่ลำตัวคล้ายแกะ เป็นสัตว์ที่พวกเขาเลี้ยงไว้ใช้งาน เรียกว่า มาลา ชาวธิเบตตีมนมจาก จามรี ซึ่งเป็นสัตว์ท้องถิ่นมีลักษณะคล้ายวัวแต่มีขนที่อ่อนละเอียด หางยาวเป็นพุ่มและเป็นสัตว์ที่รักความสะอาดมาก ชาวแลปป์ที่อาศัยอยู่ในฟินแลนด์ สวีเดน และนอร์เวย์ นิยมตีมนมจากกวางเรนเดียร์ สำหรับสัตว์ที่นิยมนำนํ้านมมาบริโภคกันโดยทั่วไป ได้แก่ วัว แกะ แพะ แต่ก็ยังมีบางประเทศที่ตีมนมจากควาย ม้า ลา และอูฐ อีกด้วย

ที่มา : หนังสือถาม-ตอบ ความรู้ทั่วไป เล่ม 2 ของ อรุณระวี พัฒนกิจ หน้า 9

19. ข้อใดสรุปลักษณะของจามรีไม่ถูกต้อง

ก. มีลักษณะคล้ายวัว	ข. หางยาวเป็นพุ่ม
ค. คอยาวคล้ายอูฐ	ง. ไม่ชอบความสกปรก

20. ข้อใดไม่ใช่สัตว์ที่นิยมนำนํ้านมมาบริโภคโดยทั่วไป

ก. แพะ	ข. วัว
ค. แกะ	ง. ควาย

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 21

บทความเรื่อง ต้นกระบองเพชรมีชีวิตรอดในทะเลทรายได้อย่างไร

ต้นกระบองเพชรเป็นต้นไม้ชนิดพิเศษที่สามารถอยู่ได้ในทะเลทราย กระบองเพชรเป็นพืชที่ไม่มีใบ มีลำต้นที่แข็งซึ่งใช้สำหรับกักเก็บน้ำ และด้วยสาเหตุดังกล่าวบางครั้งมันจึงถูกขนานนามว่าเป็นต้นไม้ที่ฉ่ำด้วยน้ำ และมีลักษณะภายในที่อ่อนนุ่ม เมื่อมันไม่มีใบมันจึงไม่สูญเสียน้ำมากในการคายน้ำ ต้นกระบองเพชรส่วนใหญ่จะมีหนาม ซึ่งอาจเป็นเพราะมันต้องการป้องกันตัวเองจากสัตว์ในทะเลทรายที่จะกินมันเป็นอาหารก็ได้ นอกจากนี้ต้นกระบองเพชรส่วนใหญ่จะมีก้านที่เป็นรอยขรุขระซึ่งทำให้มันสามารถขยายเนื้อที่ในการกักเก็บน้ำหลังเกิดพายุฝนได้

ที่มา : หนังสือรอบรู้เรื่องพืช ของ ช่อแก้ว กานดา หน้า 19

21. รอยขรุขระบริเวณก้านกระบองเพชรมีไว้เพื่อสิ่งใด

ก. ระบายความชื้น	ข. คายน้ำออกจากใบ
ค. ดูดซึมน้ำเพื่อการเจริญเติบโต	ง. ขยายเนื้อที่ในการกักเก็บน้ำ

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 22

บทความเรื่อง ส่วนไหนของพริกที่เผ็ดที่สุด

เราเคยรู้ไหมว่าส่วนใดของพริกที่ทำให้เรารู้สึกเผ็ดมากที่สุด ส่วนที่เผ็ดที่สุดของพริกคือ ใส่ใน เพราะใส่ในมีสารที่ชื่อว่า “แคปไซซิน” รองลงมาคือ เมล็ด เพราะฉะนั้น ถ้าเราเอาใส่ในและเมล็ด ออก ความเผ็ดของพริกจะลดน้อยลงถึงร้อยละ 90 ยิ่งถ้าเอาพริกไปต้ม ความเผ็ดก็แทบไม่เหลืออยู่เลย

พอลโรชิน นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนียพบว่า ความเผ็ดของพริกจะไปกระตุ้นสมองให้หลั่งสารเอ็นโดฟินในสมองส่วนกลางซึ่งมีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟิน

สารเอ็นโดर्फินนี้รู้จักกันดีว่าเป็นตัวสร้างความสุข ดังนั้นเมื่อรับประทานอาหารรสเผ็ดจัด จะเกิดความสุขไปพร้อม ๆ กัน และเป็นสาเหตุให้อยากเพิ่มปริมาณพริกในอาหารขึ้นทีละน้อย เพื่อให้ได้ความสุขมากขึ้น แต่แม้จะมีความสุขอย่างไรก็ตามพึงรำลึกอยู่เสมอว่า การรับประทานพริกใน ปริมาณที่มากเกินไปจะทำให้เป็นโทษต่อท้องไส้ได้

ที่มา : หนังสือถาม-ตอบ ความรู้ทั่วไป ของ อรุณระวี พัฒนกิจ หน้า 126

22. นักเรียนสามารถนำความรู้จากบทความข้างต้นไปใช้ประโยชน์ในด้านใด

ก. การรักษาสุขภาพ

ข. การประกอบอาหาร

ค. การเกษตรกรรม

ง. การศึกษาเล่าเรียน

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 23-24

บทความเรื่อง น้ำ มีประโยชน์อย่างไร

การดื่มน้ำอย่างเพียงพอจะช่วยให้การไหลเวียนของโลหิตดี หัวใจทำงานปกติ และมีประสิทธิภาพ แข็งแรงขึ้น ขณะเดียวกันการขับถ่ายของเสียก็ทำงานได้ดี ที่สำคัญยังช่วยให้ใบหน้าชุ่มชื้น มีเลือดฝาด และไม่ปวดหลังหรือบั้นเอวเพราะสุขภาพไตแข็งแรง

หลักการดื่มน้ำเพื่อสุขภาพที่ดีไม่ซับซ้อนอย่างที่คิด สามารถทำง่าย ๆ ในชีวิตประจำวัน โดยน้ำที่เหมาะสมแก่การดื่ม คือ น้ำสะอาดอุณหภูมิปกติ ไม่ร้อนหรือเย็นจนเกินไป ถ้าเป็นน้ำอุ่นควรดื่มตอนเช้า เพื่อช่วยล้างลำไส้ให้สะอาด และช่วยในการขับถ่ายของเสีย

ในแต่ละวันเราควรดื่มน้ำสะอาดทั้งหมด 10 แก้ว โดยตื่นนอนตอนเช้าดื่ม 1 แก้ว ตอนสายดื่มอีก 2 แก้ว ตอนบ่ายและตอนเย็นดื่มครั้งละ 3 แก้ว และก่อนเข้านอนดื่มน้ำอีก 1 แก้ว เพื่อให้หน้าที่ดื่มไหลเวียนชะล้างสิ่งตกค้างในลำไส้และกระเพาะอาหาร ถ้าเป็นน้ำอุ่นจะช่วยให้หลับสบายขึ้น นอกเหนือจากนี้ถ้าเปล่านั้นยังสามารถดื่มน้ำผัก ผลไม้ หรือเครื่องดื่มอื่น ๆ ได้ไม่จำกัด

ที่มา : หนังสือถาม-ตอบ ความรู้ทั่วไป เล่ม 2 ของ อรุณระวี พัฒนกิจ หน้า 9

อ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อที่ 28-30

เช้าวันหนึ่งเจ้าลาเลียเล็มหญ้า	เห็นหมาป่าวิ่งมานัยน์ตาเขียว
จึงทำท่าเดินเขยกขาข้างเดียว	หมาป่าเหลียวแลเห็นทำเป็นง
ฝ่ายหมาป่าจึงถามเจ้าลาว่า	เป็นไรหนาเดินเขยกบอกประสงค์
ส่วนเจ้าลาก็บอกไปไปตามตรง	เจ้าอย่างงหนามตำขาของข้ามี
ฝ่ายหมาป่ายกขาลาขึ้นมาส่อง	ทำจ้องมองหาหนามตามวิถี
เจ้าหมาป่าจ้อปากลงตรงพอดี	เจ้าลามีอารมณ์รีบถีบเปรี้ยงเลย
เจ้าหมาป่าเจ็บหนาน้ำตาพราก	มันเจ็บปากฟันร่วงวิ่งหนีเฉย
ได้แต่ครวญป่วนใจไม่สบาย	วิ่งหนีเลยไม่นอนชมบ่มน้ำตา

28. เพราะเหตุใดลาจึงแกล้งทำเป็นเจ็บขา

ก. หวาดกลัว

ข. เอาตัวรอด

ค. เพื่อหลอกลวง

ง. ต้องการลองใจ

29. บทร้อยกรองนี้ ไม่ได้กล่าวถึงเหตุการณ์ใด

ก. ลาแกล้งหลอกหมาป่าให้ตายใจ

ข. ลาออกมากินหญ้าในตอนเช้า

ค. หมาป่าได้รับบาดเจ็บเพราะลา

ง. หมาป่าต้องการช่วยเหลือลาที่บาดเจ็บ

30. บทร้อยกรองนี้ตรงกับสำนวนใดมากที่สุด

ก. แกว่งเท้าหาเสี้ยน

ข. ไก่เห็นตีนงู งูเห็นนมไก่

ค. รู้รักษาเอาตัวรอดเป็นยอดดี

ง. ทำคุณบูชาโทษ โปรดสัตว์ได้บาป

เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

1. ข	2. ก	3. ข
4. ง	5. ก	6. ข
7. ง	8. ข	9. ค
10. ข	11. ก	12. ง
13. ข	14. ง	15. ค
16. ข	17. ข	18. ก
19. ค	20. ง	21. ง
22. ข	23. ค	24. ก
25. ก	26. ข	27. ก
28. ข	29. ง	30. ค

**แบบสอบถามความคิดเห็นครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H**

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ						
1	PLC เป็นกระบวนการทำงานที่กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการปฏิบัติงานชัดเจน					
2	PLC เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ					
3	PLC เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีประสิทธิภาพ					
4	PLC เป็นการร่วมมือของครูในการพัฒนาการเรียนการสอนสู่คุณภาพของผู้เรียน					
5	PLC เป็นการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน					
การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H						
6	การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ทำให้นักเรียนจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้					
7	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม					
8	กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน					
9	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นกระบวนการคิดของนักเรียน					
10	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน					

ระดับความคิดเห็น

ระดับ 5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ระดับ 3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ภาคผนวก ค

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H
2. ผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแบบสังเกตการสอนของครู
3. ผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H
4. ผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ
5. ผลการพิจารณาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ
6. ผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

1. ผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแบบวัดความรู้ของครูเกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าความสอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	1	2	3		
1	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
2	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
รวมค่าเฉลี่ย				1.00	มีความสอดคล้อง

2. ผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแบบสังเกตการสอนของครู ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

ตารางที่ 10 แสดงผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแบบสังเกตการสอนของครู

รายการพิจารณา	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าความสอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	1	2	3		
1. วัดความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนเรียน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
2. จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนอ่านเนื้อเรื่อง เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. จัดการเรียนรู้โดยใช้คำถาม Who (ใคร)	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
4. จัดการเรียนรู้โดยใช้คำถาม What (อะไร)	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
5. จัดการเรียนรู้โดยใช้คำถาม Where (ที่ไหน)	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
6. จัดการเรียนรู้โดยใช้คำถาม When (เมื่อไร)	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
7. จัดการเรียนรู้โดยใช้คำถาม Why (ทำไม)	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
8. จัดการเรียนรู้โดยใช้คำถาม How (อย่างไร)	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
9. จัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนสรุปเนื้อเรื่อง หรือสรุปคำตอบ	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
10. สรุปบทเรียนให้ผู้เรียนเกิดแนวคิด ตามจุดประสงค์	+1	+1	0	0.67	มีความสอดคล้อง
รวมค่าเฉลี่ย				0.97	มีความสอดคล้อง

3. ผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้
 ตารางที่ 11 แสดงผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

รายการพิจารณา	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าความสอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง นิทานพาสนุก					
1. แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
2. เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
4. กิจกรรมเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง
5. กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติและสร้างความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
6. กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมและจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
8. สื่อเหมาะสมและสอดคล้องกับวัยและความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
9. วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
10. เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการพิจารณา	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง พินิจ ข่าวสาร					
1. แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและ สัมพันธ์กัน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
2. เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและ จุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
4. กิจกรรมเหมาะสมและสอดคล้องกับ ความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
5. กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติและสร้างความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
6. กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับ ระดับชั้น	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรม และจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
8. สื่อเหมาะสมและสอดคล้องกับวัยและ ความสามารถผู้เรียน	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง
9. วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับ จุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
10. เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุม เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการพิจารณา	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง บทความ สารานุกรม					
1. แผนมีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและ สัมพันธ์กัน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
2. เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและ จุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
4. กิจกรรมเหมาะสมและสอดคล้องกับ ความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
5. กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติและสร้างความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
6. กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับ ระดับชั้น	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรม และจุดประสงค์	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง
8. สื่อเหมาะสมและสอดคล้องกับวัยและ ความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
9. วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับ จุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
10. เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุม เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการพิจารณา	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง บทความ ในชีวิตประจำวัน					
1. แผนมืองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและ สัมพันธ์กัน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
2. เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและ จุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
4. กิจกรรมเหมาะสมและสอดคล้องกับ ความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
5. กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติและสร้างความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
6. กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับ ระดับชั้น	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรม และจุดประสงค์	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง
8. สื่อเหมาะสมและสอดคล้องกับวัยและ ความสามารถผู้เรียน	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง
9. วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับ จุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง
10. เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุม เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

รายการพิจารณา	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	1	2	3		
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ร้อยกรอง ลำนำ					
1. แผนมืองค์ประกอบสำคัญครบถ้วนและสัมพันธ์กัน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
2. เนื้อหา/สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. กิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
4. กิจกรรมเหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียน	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง
5. กิจกรรมเน้นทักษะกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติและสร้างความรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
6. กิจกรรมมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
7. สื่อ/แหล่งเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมและจุดประสงค์	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
8. สื่อเหมาะสมและสอดคล้องกับวัยและความสามารถผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
9. วิธีการวัดผลและเครื่องมือสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
10. เกณฑ์การประเมินผลชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
รวมค่าเฉลี่ย				0.94	มีความสอดคล้อง

4. ผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ
ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

ตารางที่ 12 แสดงผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่าน
จับใจความ

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าความสอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	1	2	3		
1	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
2	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
4	0	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
5	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
6	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
7	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
8	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง
9	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
10	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
11	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
12	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
13	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง
14	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
15	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
16	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
17	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
18	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง
19	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
20	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง
21	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
22	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
23	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
24	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าความสอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	1	2	3		
25	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
26	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง
27	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
28	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
29	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
30	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง
31	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
32	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
33	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
34	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
35	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง
36	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
37	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
38	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
39	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง
40	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
41	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
42	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง
43	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
44	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
45	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
รวมค่าเฉลี่ย				0.93	มีความสอดคล้อง

5. ผลการพิจารณาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ดังนี้

ตารางที่ 13 แสดงผลการพิจารณาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.78	0.35
2	0.75	0.30
3	0.73	0.35
4	0.70	0.30
5	0.58	0.25
6	0.40	0.40
7	0.55	0.30
8	0.43	0.45
9	0.70	0.40
10	0.68	0.35
11	0.50	0.30
12	0.55	0.30
13	0.73	0.45
14	0.58	0.35
15	0.60	0.40
16	0.73	0.45
17	0.48	0.45
18	0.38	0.35
19	0.45	0.40
20	0.50	0.40
21	0.60	0.80
22	0.53	0.45
23	0.48	0.25
24	0.55	0.50
25	0.48	0.45

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
26	0.65	0.60
27	0.38	0.25
28	0.43	0.45
29	0.30	0.30
30	0.50	0.30
ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.88		

6. ผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านดังนี้

ตารางที่ 14 แสดงผลการพิจารณาค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามความคิดเห็นของครูที่มีต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H

รายการพิจารณา	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าความสอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	1	2	3		
การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ					
1. PLC เป็นกระบวนการทำงานที่กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการปฏิบัติงานชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
2. PLC เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
3. PLC เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีประสิทธิภาพ	0	+1	+1	0.67	มีความสอดคล้อง
4. PLC เป็นการร่วมมือของครูในการพัฒนาการเรียนการสอนสู่คุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
5. PLC เป็นการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

รายการพิจารณา	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	1	2	3		
การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H					
6. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคำถาม 5W 1H ทำให้นักเรียนจับใจความจากเรื่องที่อ่านได้	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
7. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
8. กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นความสนใจในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
9. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นกระบวนการคิดของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
10. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	+1	+1	+1	1.00	มีความสอดคล้อง
รวมค่าเฉลี่ย				0.97	มีความสอดคล้อง

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวนิตติยา เหง้าโสภา
วัน เดือน ปี เกิด	6 มกราคม 2535
สถานที่เกิด	จังหวัดสกลนคร
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2557 สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตร 5 ปี สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด พ.ศ. 2560 ศึกษาต่อระดับปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ที่อยู่ปัจจุบัน	157 หมู่ที่ 11 ตำบลสองดาว อำเภอสองดาว จังหวัดสกลนคร 47190

